

Kaplevgaard Dairy A/S
Sibirien 6
4863 Eskilstrup

MILJØGODKENDELSE NYKØBINGVEJ 134A

02. JUNI 2026

Guldborgsund Kommune har den 28. marts 2025 modtaget ansøgning om miljøgodkendelse fra Kaplevgaard Dairy om ændring af malkekvægbesætningen på Nykøbingvej 134a, 4863 Eskilstrup.

Der er søgt om at etablere et udeareal til køerne i forlængelse af kostald 1. Derudover ønskes kalvehytterne flyttet til en ny bygning, som også skal indeholde foderlade. Der ønskes at etablere en møddingsplads på en del af den eksisterende plansilo samt udvide med nye plansiloer. En del af det eksisterende gamle anlæg ve Virket (Sibirien 6) nedlægges. Det samme går gødningsopbevaring ved Virket by.

GULDBORGSUND KOMMUNE

CENTER FOR TEKNIK & MILJØ
NATUR & MILJØ
PARKVEJ 37
4800 NYKØBING F.
TLF +45 54731973
WWW.GULDBORGSUND.DK

SAGSNR. 25-010571

CVR NR. 29 18 85 99

NATUR & MILJØ
TELEFONTIDER
MAN - ONS KL. 9.00 - 11.00
TORS KL. 14.00 - 16.00
FRE KL. 9.00 - 11.00

SEND DIGITAL POST:
[BORGER](#) | [VIRKSOMHED](#)

Ansøgning om miljøgodkendelse er indsendt via det elektroniske ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk og har 248118. Det er version 2 af skemaet fra den 15. december 2025, der danner grundlag for miljøgodkendelse.

Afgørelse

I henhold til § 16 a, stk. 1 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. har Guldborgsund Kommune besluttet at meddele miljøgodkendelse til det ansøgte. Vilkårene og de grundlæggende vurderinger fremgår af vedlagte miljøgodkendelse.

Offentliggørelsen

Afgørelsen offentliggøres dags dato på Miljøstyrelsens hjemmeside for Digital Miljø Administration, DMA.mst.dk.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Hvis der indgives klage over afgørelsen fra anden side, vil du og din eventuelle konsulent blive orienteret herom.

Klagefrist

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt ansøger og offentliggjort på DMA (Digital MiljøAdministration) link: <https://dma.mst.dk/>. Ved offentlig bekendtgørelse regnes fristen altid fra bekendtgørelsen.

En eventuel klage skal være korrekt indgivet via Klageportalen og tilgængelig for Guldborgsund kommune i Klageportalen senest den 30. juni 2026.

Hvem kan klage

Afgørelser kan påklages af ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald jf. husdyrbruglovens §§ 84-87.

Hvordan klager man

Klage skal ske ved brug af digital selvbetjening til Miljø- og Fødevareklagenævnet via Klageportalen på ét af følgende links <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet>, <https://www.borger.dk/> eller <https://indberet.virk.dk/>. Søg efter "Klageportal" ved brug af de to sidstnævnte links. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske via Klageportalen. Klagen sendes gennem Klageportalen automatisk til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afviser en klage, der ikke er indgivet via digital selvbetjening på Klageportalen. Nævnet kan dog undlade at afvise en klage, hvis der er særlige forhold, der berettiger fritagelse for brug af digital Klageportal.

Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du anmode Miljø- og Fødevareklagenævnet om fritagelse for brug af klageportalen ved at sende en mail til Miljø- og fødevareklagenævnet på mfkn@naevneneshus.dk. Hvis nævnet imødekommer anmodningen om fritagelse, sendes klagen til Guldborgsund Kommune, Center for teknik og Miljø, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F. Guldborgsund Kommune indlæser herefter klagen i klageportalen.

Hvis ikke nævnes imødekommer anmodningen om fritagelse, skal borgeren selv indgive sin klage i klageportalen inden for en fastsat frist.

Husk at søge i meget god tid, så ansøgningen kan nå at blive behandlet inden klagefristen udløber.

Klagegebyr

Når du klager, skal du betale et klagegebyr, før at klagen betragtes som korrekt indgivet. Gebyret er på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder,

organisationer og offentlige myndigheder. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen i forbindelse med oprettelse af klagen. Du kan finde yderligere vejledning om gebyrordningen på Klageportalen på følgende link: <https://naevnenes-hus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet>.

Virkning af at der klages

Klage over afgørelsen har ikke opsættende virkning, medmindre klagemyndigheden (Miljø- og Fødevareklagenævnet) bestemmer andet. Dette betyder, at afgørelsen kan udnyttes, og ikke behøver at afvente en afgørelsen i klagenævnet. Udnyttelse af påklaget afgørelse er for ejers egen regning og risiko.

Eventuel domstolsprøvelse

Fristen for et eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder efter at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen fra bekendtgørelsen.

Spørgsmål

Har du spørgsmål til dette brev eller vedlagte miljøgodkendelsen, er du velkommen til at kontakte Landbrugsgruppen i Guldborgsund Kommune. Kontakt info ses på side 1 nederst til venstre.

Med venlig hilsen

Annette Bruun Hansen
Miljøtekniker

Guldborgsund Kommune er underlagt Persondataforordningen. Vi skal derfor give dig en række oplysninger om vores behandling af personoplysninger og dine rettigheder som registreret. Du kan læse mere herom på www.guldborgsund.dk/oplysningspligten. I fysiske breve er indholdet vedlagt.

Underretning om afgørelse

Kopi af afgørelsen er sendt til:

- Styrelsen for patientsikkerhed, cvr-37105562
- Danmarks Naturfredningsforening, via E-mail: dnguldborgsund-sa-ger@dn.dk
- DOF Storstrøm, cvr-nr. 30228820
- Konsulent: Lotte Pihl Tell, VKST

GULDBORGSUND

§ 16 A MILJØGODKENDELSE

§ 16A, STK. 1 MILJØGODKENDELSE TIL MALKEKVÆGBESÆTNING PÅ NYKØBINGVEJ
134A, 4863 ESKILSTRUP

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	RESUME, VURDERING OG AFGØRELSE	3
1.1	Baggrund	3
1.2	Datablad	5
1.3	Resume.....	6
1.4	Afgørelse	7
2	VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSE	10
2.1	Generelle forhold	10
2.2	Lokalisering og planmæssige forhold	10
2.3	Dyrehold, staldanlæg og drift	10
2.4	Nabopåvirkning	12
2.5	Gødningsproduktion og -håndtering	13
2.6	Bedst tilgængelige teknik (BAT) og begrænsende foranstaltninger	14
2.7	Alternative løsninger og 0-alternativ	14
2.8	Egenkontrol	14
2.9	Generelle bemærkninger	14
3	BEGRUNDELSE OG VURDERING	17
3.1	Generelle forhold	17
3.2	Lokalisering og planmæssige forhold	17
3.3	Dyrehold, staldanlæg og drift	22
3.4	Nabopåvirkning	27
3.5	Gødningsproduktion og -håndtering	36
3.6	Bedst tilgængelig teknik (BAT) og begrænsende foranstaltninger	39
3.7	Dokumentation, egenkontrol	40
3.8	Miljøkonsekvensrapport og vurdering	41
3.9	Alternative løsninger og 0-alternativ	42
3.10	Husdyrbrugets ophør	42
3.11	Høringer	42
4	SAMLET VURDERING OG KONKLUSION	43
5	BILAG	44

1 RESUME, VURDERING OG AFGØRELSE

1.1 BAGGRUND

Ansøgning

Guldborgsund Kommune har den 28. marts 2025 modtaget ansøgning fra Kaplevgaard Dairy A/S om miljøgodkendelse af malkekvægbesætningen på Nykøbingvej 134A, 4863 Eskilstrup med CVR-nr. 45511715. Ansøgningen er indkommet via det elektroniske ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk og har skema nr. 248118. Det er version 2 af skemaet, indsendt den 15. december 2025, der ligger til grund for miljøgodkendelsen.

Ansøger ønsker at udvide med et udeareal til køerne. Derudover ønskes kalvehytterne flyttes til en ny bygning, som også skal indeholde foderlade. Der ønskes at etablere en møddingsplads på en del af den eksisterende plansilo, samt der ønskes at udvide med nye plansiloer. En del af det eksisterende gamle anlæg ved Virket nedlægges.

Desuden vil det eksisterende godkendte husdyrhold overgå til regulering efter stipladsmodellen (produktionsareal).

Lovgivning

Miljøgodkendelsen meddeles i henhold til husdyrbrugloven¹ og gives til et bestemt antal m² produktionsareal, et specifikt staldsystem og dyretype/dyretyper, samt m² gødningsoverflade og ikke til et antal dyreenheder eller antal dyr.

I ansøgningen er der angivet hvor mange m² produktionsareal, samt hvilke stald- og dyre-typer, der skal være i den enkelte stald, samt hvilke miljøteknologier, der er indført. Samtidig er der angivet antal m² gødningsoverflade, samt lagertype for gødningsopbevaringen.

Tidligere godkendelser

Den nuværende miljøgodkendelse til Nykøbingvej 134A er givet til Sibirien 6 og meddelt den 21. april 2010 (husdyranlægget har efterfølgende fået egen adresse, men under Sibirien 6). Efterfølgende er der den 28. oktober 2023 og den 22. marts 2017 givet tillæg til miljøgodkendelse. Desuden er der givet tilladelse efter anmeldelsesordningen til bl.a. ensilageplads og teltoverdækning af gyllebeholdere.

¹ Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. jf. lovbekendtgørelse nr. 1065 af 21-08-2025.

Nudrift og 8 års-drift er ens og fastsættes ud fra tillægsgodkendelse fra 2013.

Samdrift med andre husdyrbrug

Kaplevgaard Dairy har også dyr på Algestrup Skovvej 4, 4850 Stubbekøbing samt Aastrupvej 90, 4850 Stubbekøbing samt tilladelse til kvier på Liselundvej 5, 4850 Stubbekøbing. Der ud over drives der kviehotel på Hillestrupvej 3, 4872 Idestrup samt Krårupvej 20, 4990 Saksøbing.

Det er vurderet, at der er tale om uafhængige produktioner, som i godkendelsesmæssig sammenhæng skal vurderes hver for sig, da besætningerne teknisk, forurenings- og driftsmæssigt kan adskilles på grund af den geografisk afstand, der er mellem besætningerne.

1.2 DATABLAD

Titel:	§ 16a miljøgodkendelse til malkekvægbesætning på Nykøbingvej 134A, 4863 Eskilstrup.
Godkendelsen omfatter:	5.384 m ² produktionsareal til malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal). 1.763 m ² produktionsareal til malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse. 348 m ² produktionsareal til malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv. 860 m ² produktionsareal til flexgruppe alle kvæg. Dybstrøelse (Ny) 50 m ² produktionsareal til kalve (under 6 mdr.). Dybstrøelse. Ældre kalvestald ved Virket. 238 m ² produktionsareal til malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv (ude areal). 1.833 m ² gødningsoverflade, (gyllebeholder) 2 stk. 1.266 m ² gødningsoverflade (møddingsplads) ny i eksisterende plansilo. Ny foderlade. Ny plansiloer.
Dato ikrafttrædelse:	2. juni 2026
Bedriftens adresse:	Nykøbingvej 134A, 4863 Eskilstrup.
Bedriftens ejer og ansøger:	Mette og Anders Kappel.
CVR-nr.	45511715 p-nr. 1031211774.
CHR-nr.:	16216.
BFE-nr. (ejendoms nr.):	8871833.
Matr.nr. og ejerlav:	15 a Virket By, Falkerslev m.fl.
Konsulent:	Heidi Ledskov, VKST, Fulbyvej 15, 4180 Sorø.
Tilsynsmyndighed:	Guldborgsund Kommune, Center for Teknik & Miljø, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F.
Ansøgning er forannonceret:	d. 21. januar 2026
Forhøring af ejer og konsulent:	d. 31. marts 2026
Nabo/partshøring i perioden:	d. 14. april til 12. maj 2026
Godkendelsesdato:	d. 2. juni 2026
Afgørelse annonceret:	d. 2. juni 2026
Klagefrist udløber:	d. 30. juni 2026
Søgsmålsfristen udløber:	d. 2. november 2026
Retsbeskyttelse udløber:	d. 2. juni 2034

1.3 RESUME

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk beskrivelse (bilag 1 – Miljøkonsekvensrapport) af produktionen samt kommunens vurderinger og bemærkninger til bedriftens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet, landskabet og omkringboende.

Ansøgt projekt

Der er søgt om at få godkendt den eksisterende malkekvægbesætning efter stipladsmodellen (produktionsareal). I forbindelse med godkendelsen ønskes der opført et udeareal til køerne (dyrevelfærdskrav) samt at flytte de udendørs kalvehytter ind i en nyopført stald. Den nye stald vil blive opført sammen med en foderlade. Derudover vil en del af de eksisterende plansiloer blive lavet om til en møddingsplads, samt der vil blive etableret nye plansiloer.

Der ansøges om et samlet produktionsareal på 8.643 m². Desuden er der 2 eksisterende gyllebeholdere med et samlet overfladeareal på 1.833 m², samt den nye møddingsplads med et areal på 1.266 m².

Miljøgodkendelsen bliver givet efter § 16 a, stk. 1 i husdyrbrugloven. Dyreholdet er ikke et IE-brug, da IE-reglerne pt. kun gælder fjerkræ, søer og slagtesvin.

Påvirkning af miljø, natur og landskab

I henhold til de gennemførte beregninger i husdyrgodkendelse.dk, kan det ansøgte gennemføres uden, at beskyttelsesniveauerne udstukket i lovgivningen overskrides.

Ved overholdelse af de vilkår, som miljøgodkendelsen er betinget af, er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at de beskyttede naturområder, med tilhørende plante- og dyrearter incl. bilag IV-arter omkring staldanlægget, ikke vil blive væsentligt påvirket som følge af den ansøgte produktion.

Samme vurdering er foretaget med hensyn til mulig påvirkning af øvrige følsomme naturområder incl. Natura 2000 områder.

Desuden er det vurderet, at det ansøgte, ikke ødelægger/slører områdets landskabsformer.

Eventuelle nabogener

Efter Guldborgsund Kommunes vurdering vil det ansøgte ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af omkringboende naboer. I denne vurdering indgår faktorer som f.eks. lugt, transport, støj, fluer og det samlede visuelle indtryk af bedriften.

Husdyrproduktionen vil kunne medføre lugtpåvirkninger af ejendommens nærmeste omgivelser. Den beregnede lugtpåvirkning af den nærmeste samlede bebyggelse overskrider de grænseværdier, der er til forlængelse af kostald (eksisterende) samt til ny udeareal (løbegård) og ny stald (kalvehytter), men lugtberegningerne viser, at lugtpåvirkningen bliver det samme eller lidt lavere i ansøgt drift end i nuværende drift. Der er derfor søgt om og givet godkendelse efter 50 % reglen. I flg. 50 % reglen kan kommunen i en godkendelse/tilladelse konkret fravige geneniveauerne, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- Afstanden til byzone, samlet bebyggelse, enkeltbolig er mere end 50 % af den beregnede geneafstand.
- Lugtemissionen i de enkelte staldafsnit må ikke øges, medmindre:
 - o Lugtemissionen reduceres tilsvarende eller mere i et andet staldafsnit, der ligger tættere på de berørte områder og beboelsesbygninger,

eller

- Afstanden fra de staldafsnit, hvor emissionen forøges, er mindst 200 % af den ukorrigerede geneafstand, beregnet på baggrund af alle staldafsnit på husdyrbruget.

I denne miljøgodkendelse er betingelserne opfyldt. Guldborgsund Kommune har derfor valgt at meddele dispensation for lugtgrænseværdierne til samlet bebyggelse i henhold til staldafsnittene; forlængelse af kostald, udeareal og ny stald.

BAT og IE-direktiv

Der er ikke tale om et IE-husdyrbrug omfattet af IE-direktivet² (Direktivet om industrielle emissioner m.v.).

Det er Guldborgsund kommunes vurdering, at der er indført BAT i relation til indretning og drift af bedriften i det omfang, at BAT ikke strider mod proportionalitetsprincippet. I den forbindelse er det ligeledes vurderet, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening fra bedriftens anlæg.

Miljøkonsekvensrapport

Da miljøgodkendelsen meddeles på baggrund af § 16 a, stk. 1, er der gennemført vurderinger af væsentlige påvirkninger med udgangspunkt i en miljøkonsekvensrapport udarbejdet af ansøger/ansøgers konsulent.

Samlet set er det vurderet, at det ansøgte, ikke vil have væsentlig påvirkning af befolkningen/menneskers sundhed, biologisk mangfoldighed, jord, grundvand, luft, klima, materielle goder, kulturarv eller landskabet. Ved vurdering af blandt andet lugtgener og ammoniakpåvirkning på naturområder er der taget højde for eventuelle samspil med andre husdyrbrug i området.

Alle vurderingerne er lavet med udgangspunkt i både direkte og indirekte påvirkninger samt i forhold til samspil mellem de forskellige faktorer.

Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt som bilag 1.

Konklusion

Guldborgsund Kommune vurderer, at bedriften har truffet de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse og begrænsning af forurening fra bedriftens anlæg. Samlet er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der kan meddeles miljøgodkendelse til den ansøgte udvidelse af bedriften, uden at det medfører væsentlige påvirkninger af miljøet eller omkringboende. Dette er naturligvis vurderet på baggrund af, at de givne forudsætninger og vilkår i godkendelsen overholdes.

1.4 AFGØRELSE

Guldborgsund Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse til malkekvægbesætningen på landbrugsejendommen Nykøbingvej 134A (Sibirien 6), 4863 Eskilstrup hørende til bedriften med CVR-nummer 45511715.

Miljøgodkendelsen bliver meddelt i henhold til husdyrbruglovens § 16 a, stk. 1.

² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU om industrielle emissioner af den 24.11.2010

Husdyrbruget er ikke vurderet teknisk, forurenings-/ eller driftsmæssige forbundet med andre husdyrbrug.

Der meddeles miljøgodkendelse til et husdyrbrug med et samlet produktionsareal på 8.643 m² og et gødningslagerareal på 3.099 m², fordelt på:

- 5.384 m² produktionsareal til malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal). Fordelt på 2 staldafsnit.
- 1.763 m² produktionsareal til malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse. Fordelt på 2 staldafsnit.
- 348 m² produktionsareal til malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv.
- 860 m² produktionsareal til flexgruppe alle kvæg. Dybstrøelse. Nyt.
- 50 produktionsareal til kalve (under 6 mdr.) Dybstrøelse. (Ældre stald ved Virket)
- 238 m² produktionsareal til malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv. Nyt ude areal.
- Forsuringsanlæg til kostald 1 og 2.

- 1.833 m² gødningsoverflade, (gyllebeholder) 2 stk.
- 1.266 m² gødningsoverflade (møddingsplads) Ny.

- Ny foderlade.
- Nye plansiloer.

En del af det gamle staldanlæg ved stuehus på Sibirien 6 tages ud af drift. Det samme gør møddingsplads samt gyllebeholder ved stuehus også.

Guldborgsund kommune meddeler miljøgodkendelse til det ansøgte, da det vurderes, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Samtidig er det vurderet, at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Miljøgodkendelsen er baseret på oplysninger i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og supplerende oplysninger givet i sagsforløbet. På baggrund af dette er der stillet en række vilkår i miljøgodkendelsen. Hvor intet andet er nævnt, træder vilkårene i kraft ved godkendelsens ibrugtagning.

Miljøgodkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelser/ændringer i produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg eller ændres på dyreholdets sammensætning ud over det godkendte, før ændringen er anmeldt og godkendt af Guldborgsund kommune.

Udnyttelse og kontinuitet

Miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra godkendelsen er meddelt.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år, betragtes det som kontinuitetsbrud jf. § 59 a i husdyrbrugloven. Der opstår dog først kontinuitetsbrud, hvis produktionen/den driftsmæssige udnyttelse kommer under 50 % af den mulige produktion jf. dyrevelfærdsreglerne på mindre end 25 % af det samlede godkendte produktionsareal.

Revurdering

Miljøgodkendelsen skal, jf. § 46 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ikke revurderes, da godkendelsen er meddelt efter § 16 a, stk.1 og dermed ikke er et IE-husdyrbrug.

2 VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSE

Denne miljøgodkendelse meddeles på nedenstående vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, som generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for godkendelsen.

2.1 GENERELLE FORHOLD

1. Bedriften skal placeres, indrettes og drives som oplyst i ansøgningsmaterialet, den miljøtekniske beskrivelse og vurdering, samt de stillede vilkår.
2. Alle, der arbejder på bedriften, skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.
3. Guldborgsund kommune skal orienteres om ændringer i ejerforhold eller ændring af driftsansvarlig. Orienteringen skal ske senest 14 dage efter eventuel ændring.

2.2 LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

4. Evt. overskudsjord fra udgravningerne til udeareal, ny stald/foderlade og plansiloer skal spredes jævnt ud i terrænet, således at terrænændringerne højst bliver 0,5 meter. Alternativ skal jorden bortskaffes fra området i henhold til gældende bekendtgørelse om anmeldelse og dokumentation i forbindelse med flytning af jord.

2.3 DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

Produktionens omfang

5. Produktionen skal ske med staldindretning, antal m² og dyretype i de enkelte staldafsnit som beskrevet i nedenstående tabel:

Stald	Staldtype	Areal m ²	Produktionsareal m ²	Dyretype
Kostald 1	Sengestald med spalter (kanal, bagskyld eller ringkanal) + gylleforsuring	3.087	738	Malkekøer, kvier og stude
	Sengestald med spalter (kanal, bagskyld eller ringkanal) + gylleforsuring		679	Malkekøer, kvier og stude
	Dybstrøelse		202	Malkekøer, kvier og stude
Kostald 2	Sengestald med spalter (kanal, bagskyld eller ringkanal)	4.951	3.967	Malkekøer, kvier og stude

	+ gylleforsuring			
Forlængelse af kostald 1	Sengestald med fast gulv	1.926	348	Malkekøer, kvier og stude
	Dybstrøelse		1.561	Malkekøer, kvier og stude
Ny ude areal	Sengestald med fast gulv	261	238	Malkekøer, kvier og stude
Ny kalve/kostald	Dybstrøelse	1.162	860	Alle kvæg
Ældre kalvestald i by	Dybstrøelse	564	50	Kalve (under 6 mdr.)
I alt			8.643	

Rengøring

- Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at gulve holdes rene og tørre, samt at stalde og fodringsanlæg holdes rene.
- Det skal til stadighed tilstræbes, at udendørsarealer samt opbevaringsanlæg til foder og husdyrgødning er ryddelige og renholdt.

Energi- og vandforbrug

- Mekaniske anlæg (mølleri, foderanlæg, malke- og mælkeanlæg) skal drives, vedligeholdes og renholdes i henhold til producentens anvisninger.
- Der skal årligt udarbejdes en opgørelse over det foregående års forbrug af elektricitet og vand. Eventuelle væsentlige udsving i forbruget i forhold til det/de foregående år skal forklares i opgørelsen, og der skal redegøres for gennemførte tiltag til at reducere forbruget. Opgørelsen skal forevises eller fremsendes til Guldborgsund Kommune på anmodning
- Drikkevandssystemerne skal drives og vedligeholdes således, at unødigt spild undgås.

Spildevand

- Alt vand fra vask af stalde, inventar samt foderrekvisitter og lignende skal føres til gyllebeholder eller anden godkendt opsamlingsbeholder.
- Opsamlingsbeholder til ensilagesaft/overfladevand skal udstyres med anordning/pumpe som sikrer automatisk overpumpning til gyllebeholder eller gyllekanal.

Affald (opbevaring og bortskaffelse)

- Dokumentation for korrekt bortskaffelse af farligt affald skal opbevares i 5 år og forevises eller fremsendes til Guldborgsund Kommune efter anmodning.
- Kasseret foder og oprensede foderrester skal opbevares på fast bund og overdækkes med plast eller tilføres gyllebeholder.

Råvarer, hjælpestoffer og kemikalier

15. Smøreolier og lignende olieprodukter skal opbevares på en sådan måde, at der ikke påstår risiko for forurening.

2.4 NABOPÅVIRKNING

Lugt

16. Omrøring af gyllen skal koncentreres over så kort tid som muligt, dvs. nogle få uger om året, så lugtgenerne er så kortvarige som muligt.
17. Hvis der efter Guldborgsund Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, kan kommunen kræve, at der foretages undersøgelse af mulige tiltag for at begrænse lugtgenerne. Eventuelle udgifter til undersøgelse påhviler ejer.

Fluer og skadedyr

18. Der skal på bedriften foretages en effektiv fluebekæmpelse. Bekæmpelsen skal som minimum være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Transport

19. Transport af dyr, foder, mælk og gylle til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel og som hovedregel ske på hverdage mellem 7.00 og 18.00.

Støj

20. Kvægbesætningens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) må i intet punkt i skel til nabobeboelse overstige nedenfor anførte værdier:

DAG		
Mandag - fredag	Kl. 07.00 - 18.00	55 dB(A) (8 timer)
Lørdag	Kl. 07.00 - 14.00	55 dB(A) (7 timer)
Lørdag	Kl. 14.00 - 18.00	45 dB(A) (4 timer)
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 - 18.00	45 dB(A) (8 timer)
AFTEN		
Alle dage	Kl. 18.00 - 22.00	45 dB(A) (1 timer)
NAT		
Alle dage	Kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)* (½ timer)

*Støjniveauets maksimalværdi - målt ved tidsvægtning fast - må ikke overstige 55 dB(A).

Tallene i parentes angiver midlingstiden i den pågældende periode.

21. Hvis Guldborgsund Kommune finder det nødvendigt, skal bedriften for egen regning dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan det højst pålægges bedriften at få foretaget en støjmåling/-beregning om året. Dokumentationen skal sendes til Guldborgsund Kommune sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling - ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Bedriftens støj skal dokumenteres ved måling eller beregning efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder uden for bedriftens skel og

under de mest støjbelastede driftsforhold, eller efter anden aftale med Guldborgsund Kommune.

Støv fra anlæg og maskiner

22. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommen eget areal.

Lys

23. Ved indretning og drift af bedriften skal det sikres, at naboer ikke bliver generet af lys fra vinduer, porte, køretøjer og lignende.

2.5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING

24. Bedriften har maksimalt tilladelse til følgende m² overfladeareal på gødningsopbevaringsareal.

Gødningsanlæg	Kapacitet / volumen (m ³)	Overdækning	Overfladeareal (m ²)
Gyllebeholder 1	5.000	Teltoverdækning	917
Gyllebeholder 2	5.000	Teltoverdækning	916
Møddingsplads		Plast	1.266
I alt			1.833 m² flydende gødning 1.266 m² fast gødning

Flydende husdyrgødning

25. Bedriften skal til stadighed kunne dokumentere, at den råder over opbevaringskapacitet til mindst 9 måneders produktion af gylle.
26. Der skal anvendes gyllevogn med egen påmonteret pumpe og returløb eller alternativt skal der være etableret læsseplads med afløb til pumpeump. Før pumpning fra gyllebeholderne skal pumpeumpen tømme for eventuelt regnvand. På dage med udpumpning fra gyllebeholderne skal læssepladsen og pumpeump renses og tømme for eventuelt spild ved arbejdsdagens ophør. Alt vaskevand eller spild pumpes op i gyllebeholder eller gyllevogn.
27. En eventuel læsseplads skal overholde kravene jf. Landbrugets Byggeblad for læsseplads for gyllevogne.
28. Ved enhver overpumpning mellem gyllebeholder og -vogn skal der være opsyn med overpumpningen.

Forsuringsanlæg i stald

29. Der skal være et anlæg til forsuring af gylle i staldafsnit Kostald 1 og Kostald 2.
30. Svovlsyretanken skal være udstyret med et indbygget opsamlingskar. Svovlsyretanken skal placeres på en plads med støbt bund og være sikret mod påkørsel.

31. Der må kun anvendes svovlsyre.
32. Den gennemsnitlige pH-værdi i den forsurede gylle må på månedsbasis højst være 6,0.
33. Styring af anlægget skal indstilles til at behandle gyllen til pH-værdi 5,5.
34. Anlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.

Egenkontrol forsuringsanlæg

35. Gyllens pH-værdi skal registreres elektronisk før og efter hver svovlsyrebehandling. Der skal desuden føres en elektronisk statistik/logbog, der som minimum indeholder oplysninger om de gennemsnitlige pH-værdier i gyllen på månedsbasis før svovlsyrebehandling.
36. Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten om serviceeftersyn af forsuringsanlægget, herunder kalibrering af pH-målere. Forsuringsanlægget skal kontrolleres mindst hver fjerde måned. Serviceaftalen med producenten skal opbevares på husdyrbruget.
37. Guldborgsund Kommune skal underrettes i følgende situationer:
 - Når den gennemsnitlige pH-værdi i gyllen på månedsbasis er større end 6,0 før svovlsyrebehandling.
 - Når forsuringsanlægget er ude af drift i en periode på mere end 14 dage.
38. Dato for pH-målinger, dokumentation for kalibrering af pH-måler samt kontrolrapporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på Guldborgsund Kommunes forlangende.

Fast gødning

39. Stalde med dybstrøelse skal tilføres tilstrækkeligt med halm eller lignende strukturmateriale til, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.

2.6 BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT) OG BEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER

Ingen vilkår.

2.7 ALTERNATIVE LØSNINGER OG O-ALTERNATIV

Ingen vilkår.

2.8 EGENKONTROL

Ingen vilkår

2.9 GENERELLE BEMÆRKNINGER

Udover ovenstående vilkår er der en række love, bekendtgørelser, samt kommunale regulativer, som driften og indretningen af bedriften skal være i overensstemmelse med. Listen er ikke fuldstændig, men kun en opremsning af de regler, der erfaringsmæssigt hyppigst bliver overset.

Opmærksomheden henledes specielt på:

- Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., som fastlægger, at enhver ændring af drift og / eller indretning af husdyrbruget, der kan medføre forøget forurening, skal godkendes inden ændringen

gennemføres. Det er Guldborgsund Kommune, der er godkendelsesmyndigheden og som afgør, om en ændring er godkendelsespligtig.

- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 39 kan kommunen påbyde afhjælpende foranstaltninger, hvis produktionen/driften medfører væsentlig mere forurening end forudset ved meddelelse af denne godkendelse. Kan ulemperne ikke afhjælpes, kan kommunen nedlægge forbud mod drift af virksomheden eller aktiviteten.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 52 skal den driftsansvarlige straks underrette tilsynsmyndigheden i tilfælde af væsentlig forurening eller overhængende fare for væsentlig forurening. Endvidere skal den driftsansvarlige straks afværge den overhængende fare for forurening eller forhindre yderligere udledning af forurenende stoffer m.v.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 59 a vil en manglende udnyttelse af hele eller dele af tilladelsen i 3 på hinanden følgende år medføre et varigt bortfald af den ikke udnyttede del. Det vil sige hvis dyreholdet ligger under det i denne tilladelse maksimale tilladte i 3 år, er det ikke tilladt at hæve dyreholdet igen uden fornyet ansøgning og miljøgodkendelse. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving eller f.eks. sygdomsudbrud, betragtes som kontinuitetsbrud. Udnyttelse anses for at foreligge, når mindst 25% af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50% af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 40 stk. 1 følger der med denne miljøtilladelse 8 års retsbeskyttelse. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år jf. § 41 stk. 2.
- Bekendtgørelse nr. 2243 af 29.11.2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødnings krav omkring opbevaring og anvendelse af husdyrgødning.
- Kravet om kontrol af gyllebeholdere jf. bekendtgørelse nr. 544 af 22.05.2025.
- Affaldsbekendtgørelse nr. 1749 af 30.12.2024 som blandt andet pålægger erhvervsvirksomheder at kildesortere deres affald, og sikre at væsentlige dele af deres genanvendelige affald bliver genanvendt samt forbyder private og erhvervsvirksomheder at afbrænde affald.
- Guldborgsund Kommunes forskrift for opbevaring og håndtering af farligt affald.
- Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter, nr. 991 af 21.08.2024.

- Bekendtgørelse nr. 558 af 01.06.2011 om opbevaring mm. af døde produktionsdyr.
- Bekendtgørelse nr. 1257 af 27.11.2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

Guldborgsund Kommune
Center for Teknik & Miljø
2. juni 2026

Mette Wolthers
Teknikumingeniør

Annette Bruun Hansen
Miljøtekniker

3 BEGRUNDELSE OG VURDERING

Den miljøtekniske beskrivelse fremgår af bilag 1: Miljøkonsekvensrapport. I de følgende afsnit vil vilkår blive begrundet, og det vil blive vurderet, om den ansøgte udvidelse af malkekvægbesætningen på Nykøbingvej 134A, 4863 Eskilstrup kan indebære væsentlig påvirkning af landskabet og omkringboende, miljø og naturen.

3.1 GENERELLE FORHOLD

3.1.1 Opnåelse af godkendt produktion

Godkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på bedriften Nykøbingvej 134A, 4863 Eskilstrup. Til bedriften er der tilknyttet en husdyrproduktion med CHR-nr. 16216. Bedriften godkendes under CVR nr. 45511715.

Under generelle forhold er der stillet vilkår om, at bedriften skal placeres, indrettes og drives, som oplyst i ansøgningsmaterialet og at alle, der er ansat på bedriften, skal være bekendt med vilkårene i godkendelsen.

Desuden er der stillet vilkår om, at Guldborgsund Kommune skal orienteres om ændringer i ejerforhold og/eller ændringer af driftsansvarlig, samt ved ophør af husdyrproduktionen. Begrundelsen for vilkåret er, at kommunen hurtigt skal kunne kontakte ejer og/eller driftsansvarlig i tilfælde af problemer på bedriften.

3.2 LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.2.1 Afstandskrav og lokalisering

Malkekvægbesætningen er placeret i landzone. Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Sibirien 15, som ligger ca. 120 meter nord-vest for det gamle anlæg og ca. 400 meter fra den nye husdyranlæg. Sibirien 15 er ligeledes nærmeste nabobeboelse, i et område, der er at betragte som samlet bebyggelse. Nærmeste byzoneområde/lokalplanlagt boligområde er Horreby, som ligger ca. 2.700 meter mod syd. Se nedenstående kort.

Kort 1: Beliggenhed i forhold til omkringboende

Udformning af anlægget på Nykøbingvej 134A fremgår af nedenstående kort.

Kort 2: Oversigt over anlægget.

Anlæggets placering i forhold til afstandskrav jf. husdyrbrugloven kap. 2 (§ 6, § 7 og § 8) er angivet i nedenstående tabel. Afstandene er målt fra nærmeste aktive stald i anlægget til områdetypen.

Tabel 1. Anlæggets placering ift. afstandskrav.

	Afstand fra anlægget
Ikke almene vandforsyningsanlæg – <i>Krav 25 meter</i>	Ca. 900 meter
Almene vandforsyningsanlæg – <i>Krav 50 meter</i>	Ca. 600 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer over 100 m ² *- <i>Krav 15 meter</i>	Ca. 115 meter
Offentlig vej og privat fællesvej – <i>Krav 15 meter</i>	Ca. 500 meter
Levnedsmiddelvirksomhed – <i>Krav 25 meter</i>	Ca. 800 meter
Beboelse på samme ejendom **- <i>Krav 15 meter</i>	Ca. 320 meter
Naboskel – <i>Krav 30 meter</i>	Ca. 45 meter
Nabobeboelse (Sibirien 15) - <i>Krav 50 meter</i>	Ca. 120 meter
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidig byzone- eller sommerhusområde (Horreby) – <i>Krav 50 meter</i>	Ca. 2.700 meter
Område i landzonen, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende – <i>Krav 50 meter</i>	Ca. 2.700 meter
En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzonen, og som har anden ejer end driftsherren	Ca. 120 meter
Kategori 1-natur – ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder – <i>Krav 10 meter</i>	>1.000 meter
Kategori 2-natur – ammoniakfølsomme naturtyper, jf. stk. 2, beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder – <i>Krav 10 meter</i>	>1.000 meter

*Det er ejers ansvar, at ny anlæg placeres mere end 15 meter fra eksisterende og nye dræn. Ved beholdere til flydende husdyrgødning er krævet 100 meter.

**Afstandskravet gælder kun ved etablering af anlæg, eller udvidelse/ændringer der medfører forøget forurening.

De to eksisterende gyllebeholdere overholder ikke afstandskravet ved ny etablering, men der er givet dispensation til placeringen i miljøgodkendelse af den 21. april 2010. Der ændres ikke ved placeringen i forbindelse med denne miljøgodkendelse.

Alle afstandskrav i kap. 2 er derved overholdt.

3.2.2 Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger

Anlægget er placeret således, at alle krav med hensyn til bygge-, beskyttelseslinjer og fredninger overholdes. Bedriften ligger således uden for fortidsminde beskyttelseslinjer, kirkebyggelinjer, kirkeomgivelser, sø- og å

beskyttelseslinjer, skovbyggelinjer, strandbeskyttelseslinjer, kystnærhedszonen, § 3-beskyttede naturområder, lavbundsarealer og større uforstyrret landskaber.

Alle krav i relation til bygge-, beskyttelseslinjer og/eller fredninger er overholdt og der er derfor ikke behov for at dispensere efter gældende love og bekendtgørelser.

3.2.3 Udformning af anlæg og placering i landskabet

Husdyrbruget består af en ældre del liggende ved Virket by (Sibirien 6). Her vil en lille del af den eksisterende stald stadig fungere som bufferstald til kalve, der har brug for mere plads og ro.

Det "nye" staldanlæg er flyttet ud på marken (Nykøbingvej 134A), hvor de forskellige driftsbygninger er placeret i tilknytning til hinanden.

Der ønskes i forbindelse med denne miljøgodkendelse at etablere et udeareal til køerne. Dette er et dyrevelfærdskrav. Derudover ønskes kalvehytterne, som nu er placeret mellem kostald 1 og 2 flyttet til en ny bygning, som vil blive placeret øst for kostald 1. Bygningen vil blive med kalvehytter i den ene ende og foderlade i den anden. Mellem de to enheder vil der blive et område, hvor dyr kan behandles og ske klovbeskæring. Arealet er ikke produktionsareal. Desuden ønskes der at etablere en møddingsplads på en del af plansiloer. Det areal længst mod syd. Der ønskes ligeledes at etablere nye plansiloer i tilknytning med eksisterende plansiloer.

Kort 3: Ny etableringer

Området omkring hele anlægget er et landbrugslandskab med spredt bebyggelser.

Anlægget, Nykøbingvej 134A, fremtræder som en samlet enhed, idet alle bygninger eksisterende som nye er opført/bliver opført i tilknytning til hinanden, og således udgør bedriftens bebyggelses- og færdselsarealer en hensigtsmæssig enhed.

Der er ikke planlagt afskærmende beplantning omkring bedriften. De nye bygninger vil blive opført i tilknytning til eksisterende bygninger og i samme farne og materialer.

3.2.4 Landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske- og rekreative værdier

Anlægget er placeret i landzone i et område, som i Kommuneplan 2023-2035 er udpeget som værdifuldt landbrugsområde. Området er primært forbeholdt landbrugserhvervene.

Den eksisterende bygningsmasse vil sammen med det ansøgte projekt komme til at fremstå som et samlet homogent bygningskompleks, idet alle bygninger ligger i tilknytning til hinanden.

For at undgå ophobning af jordbunker omkring ejendommen, er der stillet vilkår om, at overskudsjord fra udgravningen til nybyggeri skal spredes jævnt ud omkring anlægget (max 0,5 meter) eller skal bortskaffes/benyttes på anden vis. Hvis jorden skal bortskaffes fra/bruges på bedriften, skal det ske i samråd med Guldborgsund Kommune.

Geologiske værdier

For områder der er udpeget som specifik geologisk bevarings værdi, skal der tages særlige hensyn til geologien. Byggeri og anlægsarbejder, tekniske anlæg, skovrejsning, beplantning mv., som kan sløre landskabets dannelsesformer, skal søges udført på andre lokaliteter og kan kun finde sted, hvis der ikke kan findes et alternativ.

Anlægget på Nykøbingvej 134A ligger udenfor område med geologisk værdi.

Kulturhistoriske værdier

Anlægget ligger indenfor værdifulde kulturmiljøer.

Hele bedriften er placeret i kulturmiljøet Virket. Kulturtype Vejby. Jf. kommuneplanen skal aktiviteter i et kulturmiljø undgås eller begrænses, hvis det vil ændre kultursporene.

Landskabet omkring Virket by er sårbar over for væsentlige strukturelle ændringer og rydning af levende hegn. Bygningerne er sårbare over for væsentlige ændringer i arkitektur og omgivelser.

Bedriften ligger dog udenfor udpeget kulturarvsarealer.

Der ligger ingen beskyttede fortidsminder omkring anlægget, nærmeste ligger over 800 meter væk. Da bedriften ligger uden for beskyttelseszonen på 100 meter, vil de beskyttede fortidsminder ikke blive berørt af denne miljøgodkendelse.

De ønskede ændringer på Nykøbingvej 134A vil foregå i tilknytning til eksisterende anlæg og vil efter en konkret vurdering ikke påvirke kulturmiljøets sårbarhed i forhold til det i dag allerede eksisterende anlæg. Der sker ingen ændringer på eksisterende bygningers udseende.

Naturmæssige værdier

Bedriften ligger uden for områder med særlige lokale naturområder.

Rekreative værdier

Bedriften ligger uden for friluftområder med rekreative værdier.

3.2.5 Samlet vurdering af lokalisering og planmæssige forhold

Guldborgsund Kommune vurderer, at udvidelsen/ændringen af bedriften ikke vil ændre på oplevelsen af landskabet i forhold til de nuværende forhold. Samtidig vurderes det, at det ikke vil have væsentlig indflydelse på hensynet til kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske-, rekreative værdier herunder økologiske forbindelser og lignende regionale udpegninger.

Samlet vurderes det, at det ansøgte, ikke har en væsentlig landskabelig eller visuel betydning for omkringboende.

3.3 DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

3.3.1 Produktionsomfang, fleksibilitet og udnyttelse

Bedriftens produktionsramme reguleres ud fra antal m² produktionsareal og m² overfladeareal på gødningslagre, den såkaldte "stipladsmodel". Denne model forudsætter, at lugt- og ammoniakemissionen vil være relativt konstant uanset antal dyr i staldene. Ved vurdering af bedriftens miljøbelastning beregnes emissionerne med udgangspunkt i de valgte typer af dyr, staldsystemer, gødningslagre samt eventuel anvendelse af miljøteknologier.

Ansøger har søgt om godkendelse til eksisterende produktionsareal samt nyt udeareal til malkekøerne. Kalvehytterne vil blive flyttet til nyt staldareal. Ansøgningen er søgt på produktionsareal for at opnå den fleksibilitet, der gives i lovgivningen med hensyn til antal dyr, alder og mælkeydelse. Et nyt staldafsnit er søgt til Alle kvæg. Her gives der mulighed for at benytte staldafsnittet til køer, kvier eller kalve uden fornyet ansøgning. Beregning af lugt og ammoniak foretages ud fra "worst case", så der altid tages højde for den største belastning.

Bedriften drives konventionelt, og den ansøgte produktion i staldene er skitseret i nedenstående tabel. Det er disse dyretyper, staldsystemer og de anførte antal m² produktionsareal, der er forudsætning for ansøgningens lugt- og ammoniakberegninger. Der er stillet vilkår om, at bedriften indrettes og drives, som angivet i nedenstående tabel.

Tabel 2: Stalde

Stald	Staldtype	Areal m ²	Produktionsareal m ²	Dyretype
Kostald 1	Sengestald med spalter (kanal, bagskyld eller ringkanal) + gylleforsuring	3.087	738	Malkekøer, kvier og stude
	Sengestald med spalter (kanal, bagskyld eller ringkanal) + gylleforsuring		679	Malkekøer, kvier og stude
	Dybstrøelse		202	Malkekøer, kvier og stude
Kostald 2	Sengestald med spalter (kanal, bagskyld eller ringkanal) + gylleforsuring	4.951	3.967	Malkekøer, kvier og stude
Forlængelse af kostald 1	Sengestald med fast gulv	1.926	348	Malkekøer, kvier og stude
	Dybstrøelse		1.561	Malkekøer, kvier og stude
Ny ude areal	Sengestald med fast gulv	261	238	Malkekøer, kvier og stude
Ny kalve/kostald	Dybstrøelse	1.162	860	Alle kvæg
Ældre kalvestald i by	Dybstrøelse	564	50	Kalve (under 6 mdr.)
I alt			8.643	

Produktionsarealets størrelse og dyrevelfærdsreglerne afgør, hvor mange dyr der maksimalt må være i staldene. Dyrevelfærdsreglerne skal til enhver tid være overholdt.

Alle dyr er beregnet til 100 % på stald.

Tidligere produktioner

Der skal jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 42, stk. 2 foretages en samlet vurdering af alle etableringer, udvidelser og ændringer af bedriften foretaget inden for de seneste 8 år.

Bedriften på Sibirien 6 fik i 2010 miljøgodkendelse til at flytte produktionen ud på mark (Nystedvej 134A). Der er i 2023 og 2017 meddelt tillæg til miljøgodkendelsen fra 2010.

Nudrift og 8-års drift er ens og fastsættes ud fra tillægsgodkendelsen i 2017.

Fleksibilitet og udnyttelse

Med reglerne for godkendelse og tilladelse til husdyrproduktion godkendes produktionsarealet med den ansøgte gulvtype og dyretype. Der er så frihed til at udnytte stalden mere eller mindre. Dyrene skal dog altid som minimum have den plads dyrevelfærdskravene foreskriver.

Den godkendte produktion er fastholdt gennem vilkåret om, at driften skal være som ansøgt, samt vilkåret om fordeling af dyretyper, gulvtyper, produktionsarealer og miljøteknologi.

I henhold til beregningsmetoderne er ammoniakfordampningen og lugtemissionen styret af størrelsen af gødningsoverflader og ikke afhængig af antal kg dyr på stald på et givet tidspunkt. Der er derfor mulighed for fleksibilitet inden for det godkendte produktionsareal. Dog inden for de vilkårsfastsatte grænser. Der er således taget højde for en "worst case" situation i relation til ammoniak- og lugtemission.

Der opstår først kontinuitetsbrud, hvis produktionen kommer under 50% af den mulige produktion på mindre end 25% af det samlede godkendte produktionsareal.

3.3.2 Rengøring

Der er stillet vilkår om, at der til stadighed skal tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikre, at gulv og dybstrøelsesmåtten holdes tørre og rene. Samtidig skal foderopbevaringsanlæg og omgivelser heromkring samt udstyr til udfodring holdes rene. Dette er begrundet i, at beskidte opbevaringsforhold kan medføre øgede lugtgener. God staldhygiejne vil være med til at forebygge eventuelle lugtgener og unødigt høj ammoniakfordampning. Samtidig forebygger renholdelse af område med foder at skadedyr tiltrækkes og opformeres.

3.3.3 Ventilation

Staldene har naturlig ventilation. Der er på baggrund heraf ikke stillet vilkår vedrørende ventilation.

3.3.4 Foder/ensilage

Der fodres med hjemmeproduceret grovfoder tilsat mineraler og kraftfoder. Der er søgt om at etablere større plansiloareal, så al ensilagen kan opbevares på bedriften og ikke ligge i markstakke. I forbindelse med denne miljøgodkendelse er der søgt om opførsel af foderlade.

Forudsætningerne for beregningerne af emissioner af lugt og ammoniak på baggrund af "stipladsmodellen" er, at den ernæringsmæssige styring af ammoniakemissionen allerede er indarbejdet i husdyrbrugloven.

Jf. § 40 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal foder til malkekøer (med mere end 50 køer) tildeles enten fedt via fedrige fodermidler eller andre tilsvarende fodertilsætningsstoffer eller fodermidler (f.eks. bovaer).

Det er Fødevarestyrelsen, der fører tilsyn med at kravet om foderet tilsættes fedt eller andre fodertilsætningsstoffer eller fodermidler.

Da ovenstående er et lovkrav i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, er der ikke stillet vilkår hertil i denne miljøgodkendelse.

3.3.5 Energi- og vandforbrug

Energi

Energi anvendes primært til lys, malke- og mælkeanlæg, foderanlæg, skraberanlæg og pumpning af gylle.

Ansøger forventer at energiforbruget er stort set det samme i ansøgt drift som i nudrift.

Energiforbruget er estimeret til ca. 500.000 kWh pr. år.

Under energi er der stillet vilkår om, at staldmekanik skal renholdes og serviceres således, at unødig støj og energiforbrug undgås.

For at holde øje med energiforbruget, er der stillet vilkår om, at der ved afvigelser i de årlige opgørelser over el, vand og diesel skal gøres tiltag til at finde årsagen til et stigende forbrug og eventuelt gennemføre tiltag for at reducere forbruget.

Vand

Vandforbruget er estimeret til ca. 37.000 m³ vand. Vandet bruges til drikkevand samt rengøring af staldene.

Vandet leveres fra Horreby Vandforsyning.

Der overvejes at etablere egen vandforsyning til bedriften.

Der er stillet vilkår om, at der skal holdes øje med vandforbruget og drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes, så unødigt spild undgås. Dette er begrundet i, at fornuftig drift og vedligeholdelse skal danne baggrund for, at der ikke opstår forholdsmæssigt øget vandforbrug i form af spild, som kan have negativ indflydelse på opbevaringskapaciteten i gyllebeholderne og større vandforbrug end forudsat i godkendelsen.

3.3.6 Spildevand og regnvand

Spildevand fra ejendommen omfatter husspildevand og sanitetsvand. Derudover er der også spildevand fra vask af stalde, malkeanlæg, drikkevandsspild samt overfladevand fra møddingsplads, ensilageplads og andre befæstede arealer. Vand fra staldene ledes til gyllekanalerne og videre til gyllebeholder.

Vilkår om opsamlingsbeholder fra ensilageplads med automatisk pumpning til gyllekanaler er et vilkår, som er overført fra miljøgodkendelse af den 22. marts 2017.

Det sanitære spildevand ledes bort via septiktank til recipient.

Der er givet udledningstilladelse til tagvand fra staldene den 12. oktober 2010. Der vil blive indsendt ansøgning om udvidelse af tilladelsen.

Der er stillet vilkår om, at vand fra vask af stalde, inventar samt foderrekvisitter og lignende skal føres til gyllebeholder eller anden godkendt opsamlingsbeholder. Dette er krævet for at undgå at vand fra vask af ovenstående kan flyde til kloaker eller strømme til andre uhensigtsmæssige steder, hvor det kan forårsage forurening eller uønskede påvirkninger af omgivelserne.

3.3.7 Affald

Døde dyr

Håndtering af døde dyr på bedriften er omfattet af reglerne i bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr. Fødevarestyrelsen er myndighed på

området. Reglerne sigter primært mod at undgå smitterisiko fra døde dyr gennem krav vedr. afhentningshyppighed, samt placering og indretning af afhentningspladser. Det er således vurderet, at der ikke er behov for vilkår om opbevaring og bortskaffelse af døde dyr.

Olie og kemikalieaffald (farligt affald)

Der er stillet vilkår om, at korrekt bortskaffelse af bedriftens farlige affald (incl. klinisk risiko affald) skal kunne dokumenteres f.eks. ved regninger fra godkendte transportører og/eller modtageanlæg. Dokumentationen skal opbevares i 5 år.

Fast affald

Erhvervsaffald skal sorteres, så mest muligt kan genbruges. F.eks. skal rene fraktioner af papir og pap udsorteres og afleveres til genbrug. Desuden kan flere og flere plastfraktioner afleveres til genbrug. Fremkommer der væsentlige mængder genanvendeligt affald, er der pligt til at sikre, at affaldet genanvendes. Pligten til kildesortering og afsætning af genanvendeligt affald til genanvendelse fremgår af affaldsbekendtgørelsen, og der skal derfor ikke stilles vilkår herom. Det skal bemærkes, at fra 1. januar 2024 skal virksomheder sortere affald i sammen 10 fraktioner som husstande, såfremt affaldsfraktionerne forekommer på virksomheden. Fra 1. januar 2025 bliver der indført deciderede affaldstilsyn.

I de generelle bemærkninger efter vilkårene er der blandt andet henvist til affaldsbekendtgørelsen, som pålægger alle erhvervsvirksomheder at kildesortere deres affald og sikre at væsentlige dele genanvendes.

Der er stillet Vilkår om, at rester af foder skal opbevares på fast bund og overdækkes med presenning el.lign. Alternativt kan kasseret foder og oprensede foderrester tilføres gyllebeholder. Vilkåret skal mindske risikoen for tiltrækning af skadedyr, og/eller forurening af området omkring bedriften, samt mindske risikoen for lugtgener.

Affald generelt

Da affald er reguleret via særskilt lovgivning, regulativer m.m., vurderer Guldborgsund Kommune, at det ikke er nødvendigt af sætte yderligere vilkår om de mest almindelige forekomne affaldstyper på nær dokumentation for bortskaffelse af farligt affald. I de generelle bemærkninger efter vilkårene er der således blandt andet henvist til affaldsbekendtgørelsen, som alle borgere og virksomheder er forpligtiget til at overholde.

Det vurderes, at ved overholdelse af de opstillede vilkår og gældende regler ikke er behov for udarbejdelse af basistilstandsrapport for farlige stoffer (stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forurening (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger), som kan forurene jord og grundvand på husdyrbruget.

3.3.8 Råvarer og hjælpestoffer (olie og kemikalier)

Olie/dieselolie

Der er ikke stillet vilkår i forbindelse med opbevaring af fyrings-/dieselolie, da dette er omfattet af olietanksbekendtgørelsen. Der skal dog gøres opmærksom på, at opbevaring af diesel- og fyringsolie i overjordiske tanke skal ske i typegodkendte beholdere på varigt og stabilt underlag, og at der ikke må være risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Der er ejers ansvar, at sørge for at tankene er korrekt registrerede i BBR. Forsikringsselskaber er berettigede til at nægte dækning af skader forårsaget af tanke, der ikke er lovlige f.eks. fordi de ikke er korrekt registreret, eller fordi de er blevet for gamle.

Øvrige olieprodukter

Der er stillet vilkår om, at øvrige olieprodukter skal opbevares forsvarligt, så der ikke er risiko for forurening af jord, grundvand eller overfladevand. Samtidigt bør der etableres mulighed for opsamling af evt. spild.

Kemikalier

Oplag af kemikalier skal i henhold til gældende lovgivning opbevares utilgængeligt for børn, dyr og uvedkommende. Oplaget må ikke medføre risiko for forurening af jord, grundvand eller overfladevand. Oplaget skal derfor være under tag og på spildbakke eller tæt bund med op kant, uden mulighed for afløb til kloak, jord, afløb, dræn, vandløb, borer eller brønde.

3.3.9 Beredskabsplan

Det er kun husdyrbrug omfattet af IE-reglerne, der skal have en decideret beredskabsplan.

Guldborgsund Kommune vil dog opfordre alle husdyrbrug til at udarbejde et oversigtskort, der viser placering af olietanke, kemikalieoplag, evt. gasflasker/trykbeholdere og afløbsforhold. Desuden bør telefonnummer til ejer/driftsansvarlig fremgå. Oversigtskortet bør hænge udendørs, gerne flere steder på bedriften til orientering for Lolland-Falsters Brandvæsen. Kortet skal sikre, at brandvæsenet kan træffe de rigtige beslutninger om evt. nedkøling af trykflasker, afspærring af kloakker, advarsel om giftig røg m.m., selv hvis der ikke er stedkendt personale på bedriften ved uheldet.

3.3.10 Biaktiviteter

Der forekommer ikke godkendelsespligtige biaktiviteter på bedriften.

3.4 NABOPÅVIRKNING

3.4.1 Ammoniak

Ammoniakemissionen (fordampningen) beregnes ud fra størrelsen (m²) af produktionsareal i stalde og overfladeareal på gyllebeholdere. Den samlede faktiske ammoniakemission fra bedriften er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 7.175 kg NH₃-N pr. år. Udviklingen i ammoniakemissionen er vist nedenfor.

Tabel 3. Ammoniakemission

	Samlet emission NH ₃ -N	Meremission NH ₃ -N
Ansøgt drift	7.175 kg	
Nudrift	6.648 kg	527 kg (ift. Nudrift og 8-års drift)
8 års drift	6.648 kg	

Beregningerne foretaget i husdyrgodkendelse.dk viser, at emissionen fra bedriften stiger med 527 kg NH₃-N/år i forhold til nu-driften og 8-års driften. Stigningen sker pga. det nye udeareal og den nye stald.

Ammoniakemission opnås på baggrund af de angivne dyretyper og staldsystemer, samt overfladeareal på gyllebeholderne, samt staldforsuring i kostald 1 og 2.

Der er som tidligere nævnt stillet vilkår, der fastholder forudsætningerne, der ligger til grund for beregningen af ammoniakfordampningen fra stalde og

gødningslager (se afsnit 3.3.1 om produktionsomfang og staldindretning, samt afsnit 3.6.1 om ammoniak).

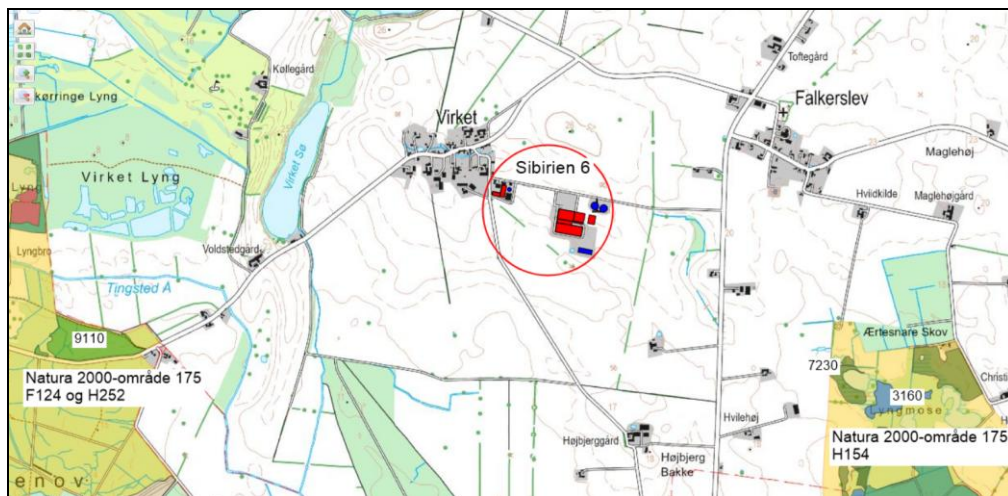
Ammoniak og natur

Det følgende afsnit beskriver forhold og vurderinger af ammoniakpåvirkning af følsom natur, og for yderligere uddybning kan der henvises til bilag 2 (Naturvurdering til § 16 a miljøgodkendelse af landbrug, Nykøbingvej 134A, 4863 Eskilstrup).

3.4.2 Ammoniakfølsom natur

Kategori 1-natur

Nærmeste kategori 1-natur i forhold til husdyrbruget på Nykøbingvej 134 A / Sibirien 6 ligger i den nordlige ende af Horreby Lyng ca. 1,2 km sydøst for nærmeste anlæg på husdyrbruget, se kort 4. Naturområdet er den kortlagte habitatnaturtype 7230 Riggær. I samme område ligger desuden brunvandet sø (habitatnaturtype 3160) samt flere områder med rigkær i en afstand af ca. 1,4 – 1,5 km fra husdyrbruget. Alle naturområderne ligger i habitatområde 154 Horreby Lyng, som er en del af Natura 2000-område 175 Horreby Lyng og Listrup Lyng. I Hannenov Skov, som ligger i habitatområde 252 Listrup Lyng og fuglebeskyttelsesområde 124, der ligeledes indgår i Natura 2000-område 175, ligger nærmeste habitatnaturtype ca. 1,8 km vest for husdyrbruget. Habitatnaturtypen er 9110 Bøg på mor.

Kort 4. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 1-natur Natura 2000-område 175.

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,2 kg NH₃-N/ha i områderne med kategori 1-natur i Horreby Lyng og 0,1 kg NH₃-N/ha i området med kategori 1-natur i Hannenov Skov.

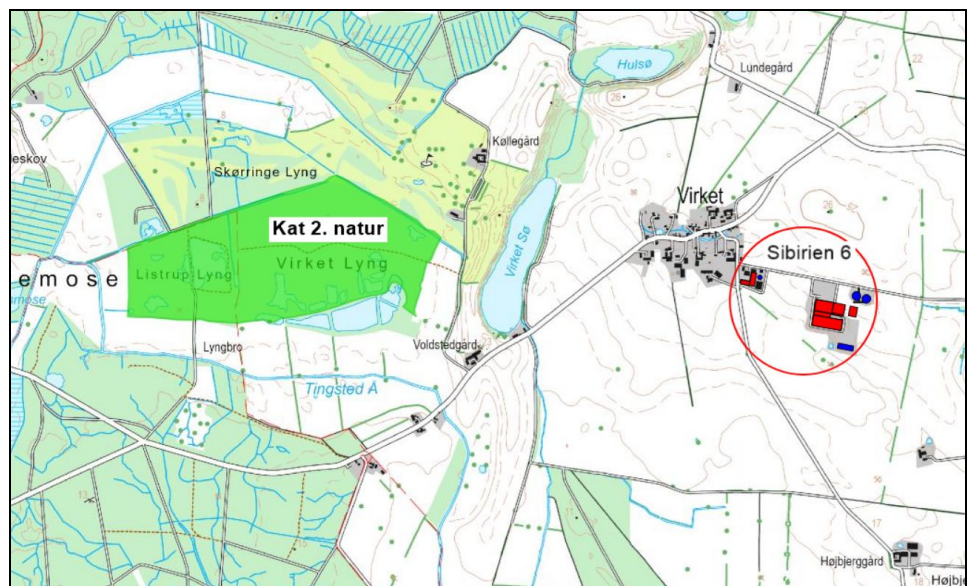
Ved brug af kumulationsmodellen kan det konstateres, at der ud over ansøger ikke ligger andre husdyrbrug i det mest kritiske naturpunkt i kategori 1-naturtypen. Den totale ammoniaktilførsel på naturområdet fra ansøger må derfor ikke overskride et beskyttelsesniveau på 0,7 kg N/ha.

Da det fastsatte beskyttelsesniveau for tilførsel af ammoniak er overholdt, vurderer Kommunen, at den ansøgte drift af anlægget ikke vil påvirke kategori 1-naturen og dermed udpegningsgrundlaget i det pågældende Natura 2000-område på en måde, der hindrer målopfyldelsen for området.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur omfatter højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og som er beliggende udenfor Natura 2000-områder. For denne kategori gælder, at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride 1,0 kg NH₃-N/ha.

Det nærmeste kategori 2-naturområde er en tidligere højmose, der ligger i Virket Lyng ca. 1,2 km vest for husdyrbruget, se kort 5. Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,2 kg NH₃-N/ha i naturområdet.

Kort 5. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 2-natur.

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion på husdyrbruget på kategori 2-naturen overstiger ikke bekendtgørelsens beskyttelsesniveau for kategori 2-natur. På denne baggrund vurderes det, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af det nærmeste kategori 2-natur.

Kategori 3-natur

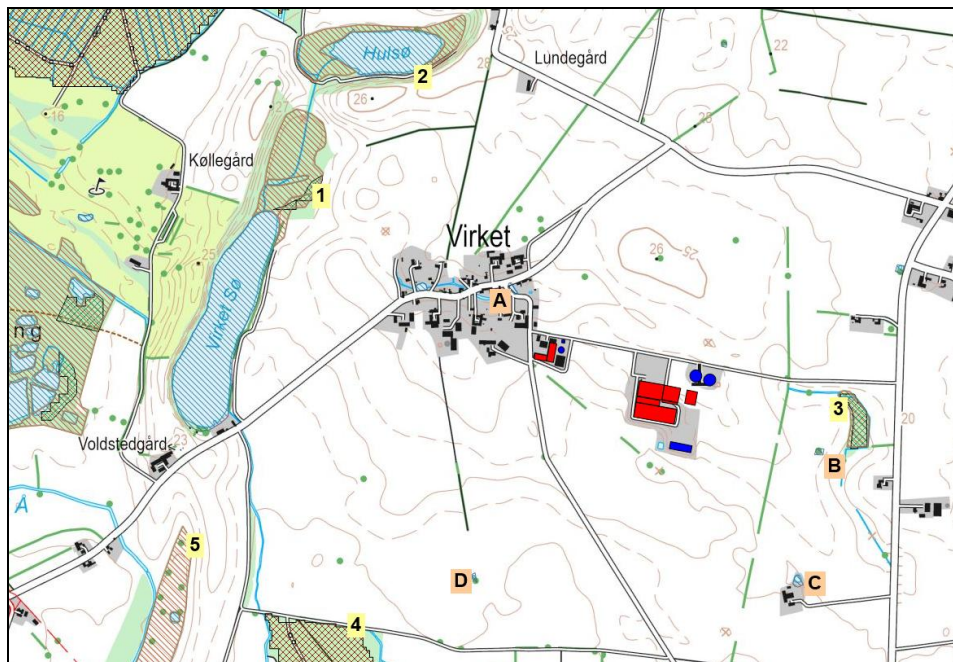
Den ansøgte produktion på husdyrbruget må ikke medføre, at tilstanden i kategori 3-naturtyperne påvirkes negativt. Dette kan undersøges ved at sammenholde naturtypernes tålegrænse for kvælstof med den beregnede merdeposition med kvælstof fra det ansøgte dyrehold.

Da merdepositionen med kvælstof i den nærmeste kategori 3-natur er beregnet til mindre end 1,0 kg NH₃-N/ha, vurderes det, at der ikke sker en tilstandsændring i disse naturområder. Det vurderes derfor, at der ikke skal stilles vilkår i forhold til kategori 3-naturområderne.

Beskyttet natur, der ikke er kategori-natur

Ferske enge, strandenge og næringsrige søer/vandhuller er naturtyper omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, men som ikke er kategori-natur. I en afstand af ca. 170 – 640 m fra husdyrbruget ligger 4 næringsrige vandhuller (punkt A - D på kort 6). Merdepositionen fra den ansøgte produktion er 0,0 – 0,2 kg NH₃-N/ha i

vandhullerne, og den er dermed mindre end 1 kg NH₃-N/ha, se yderligere beskrivelse i afsnit 1.1.3 i naturvurderingen – bilag 2. Det vurderes derfor, at den ansøgte produktion ikke vil medføre tilstandsændringer i nærliggende § 3-naturtyper, og at husdyrbruget kan drives på stedet uden at indebære en væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 34 stk. 1 nr. 2.

Kort 6. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 3-natur (lokalitet 1-5) og beskyttet natur jf. naturbeskyttelseslovens § 3 (lokalitet A-D).

3.4.3 Natura 2000

Nærmeste Natura 2000-område i forhold til stald og lager på husdyrbruget er område nr. 175 Horreby Lyng og Listrup Lyng, som på dette sted består af habitatområde 154 Horreby Lyng, 252 Listrup Lyng og fuglebeskyttelsesområde 124 Listrup Lyng. Afstanden fra husdyrbruget er ca. 1,63 km til H252 og F124 og ca. 1,13 km til H154, se kort 4.

Den totale deposition af ammoniak fra den ansøgte produktion overstiger ikke bekendtgørelsens fastlagte beskyttelsesniveau for nærmeste ammoniakfølsomme habitatnatur i Natura 2000-området. Kommunen vurderer, at projektet på Nykøbingvej 134 A (Sibirien 6) ikke i sig selv påvirker disse naturtyper og dermed arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

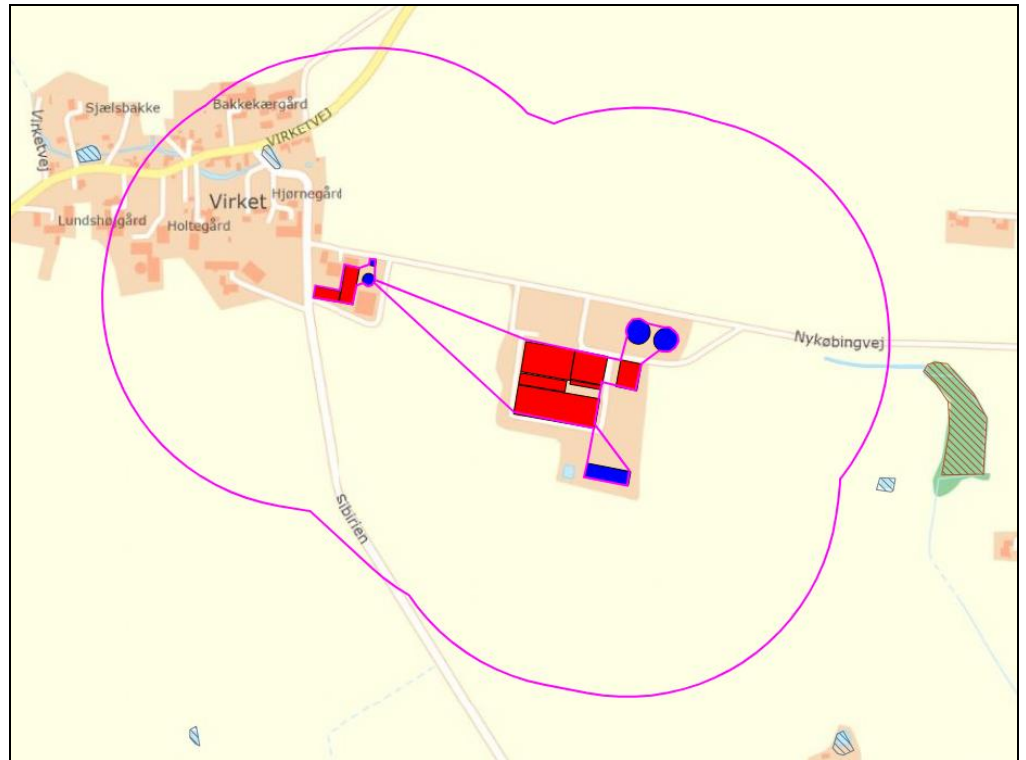
Samlet vurderes det, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 175 ikke vil blive negativt påvirket, og dermed at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil påvirke Natura 2000-området væsentligt.

3.4.4 Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter

Bilag IV-padderne kan blive påvirket ved, at deres yngle- og rastesteder kan ændres som følge af merdeposition med kvælstof fra stald og lager. Da den beregnede merdeposition er mindre end 1,0 kg NH₃-N/år medfører det ikke ændringer i gadekæret (se kort 7), jf. Miljøstyrelsens husdyrvejledning.

Kommunen vurderer derfor, at det potentielle yngle- og rastested for bilag IV-padder ikke bliver beskadiget eller ødelagt ved gennemførelse af det ansøgte projekt.

Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger, rydning af store træer eller lignende aktiviteter, der kan påvirke yngle- og rastesteder for flagermus. Det vurderes på denne baggrund, at projektet kan gennemføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for arter af flagermus.

Kort 7. Beliggenheden af beskyttede vandhuller / gadekær (blå skraveret signatur) ved husdyrbruget. Den yderste pink streg angiver afstanden på 300 m fra stalde og gødningslagre.

3.4.5 Lugt

Den primære kilde til lugt fra husdyrhold er staldventilation, og vurderingen af lugt i forhold til omkringboende, vurderes udelukkende ud fra staldanlæg til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg, ved udbringning af husdyrgødning eller ude gående dyr indgår ikke i lugtberegningerne, og håndteres derfor primært ved generelle afstandsregler og regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Ved efterlevelse af reglerne i bekendtgørelsen vil der normal ikke forventes væsentlige lugtgener fra aktiviteter vedrørende gødningshåndtering og opbevaring.

I husdyrbrugloven er der indbygget et beskyttelsesniveau for lugt i forhold til forskellige typer beboelse. Lugtemissionen beregnes med udgangspunkt i forhold som: dyretype, stalddtype og m² produktionsareal. Derfor er der stillet vilkår om, hvilke dyretyper, stalddsystemer og omfanget af m² produktionsareal, der må være i de enkelte husdyranlæg på bedriften. Udbredelse af lugten i nærområdet afhænger desuden af staldens geografiske placering i forhold til beboelserne. De nævnte parametre indgår alle i de gennemførte beregninger og de deraf følgende vurderinger.

I husdyrbrugloven beskrives lugtgenekriterierne som den maksimale, miljømæssige acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype. I husdyrgodkendelse.dk beregnes geneafstande som minimumsafstande fra forskellige beboelsestyper/områder til staldene, før lugten vurderes som værende uvæsentlig. Ved større afstand end den beregnede minimumsafstand kan lugten være registrerbar, men vurderes ikke at være til væsentlig gene.

Der gøres opmærksom på at geneafstanden er angivet i forhold til et vurderet lugtcentrum for en eller flere af staldene og til kanten af nærmeste bolig/boligområde. Til denne beregning har systemet lavet et vægtet lugtbidrag fra de enkelte stalde. Derfor kan den aktuelle afstand til de forskellige områder godt være kortere end den beregnede geneafstand uden, at lugtgenekriterierne er overskredet.

De faktiske forhold

De beregnede geneafstande for den ansøgte produktion på Nykøbingvej 134A er angivet nedenfor i forhold til de aktuelle afstande. Geneafstanden for byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig er i ansøgningssystemet er angivet med udgangspunkt i "Ny lugtmodel".

Tabel 4. Lugtberegninger

Beboelse/områdetype	Beregnet geneafstand meter	Vægtet gennemsnitsafstand meter	Genekriterie overholdt
Enkelt bolig Sibirien 15	252,8	491,2	Ja
Samlet bebyggelse Sibirien 15	692,8	494,8	Nej
Byzone-/sommerhusområde/ lokalplanlagt boligområde Horreby	880,2*	2.933,4	Ja

*Geneafstanden er korrigeret for placering 300-60 grader. Reduktionen er 5 % i forhold til byzone.

Beregningerne foretaget i husdyrgodkendelse.dk viser, at lugtgeneafstandene er overholdt for byzone-/sommerhusområde og nærmeste enkeltboliger, idet de faktiske afstande til er større end de beregnende geneafstande.

Derimod er lugtgeneafstanden for samlet bebyggelse ikke overholdt, da den vægtede gennemsnitsafstand er kortere end den beregnede geneafstand.

Det fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at der som hovedregel skal meddeles afslag, hvis den beregnede geneafstand er større end den vægtede geneafstand, og dette ikke kan afhjælpes ved lugtreducerende tiltag. Kommunen kan i særlige tilfælde vurderer, at beskyttelsesniveauerne for lugt kan afviges jf. § 34 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- Afstanden til byzone, samlet bebyggelse, enkeltbolig er mere end 50 % af den beregnede geneafstand.
- Lugtemissionen i de enkelte staldafsnit må ikke øges, medmindre:

- Lugtemissionen reduceres tilsvarende eller mere i et andet staldafsnit, der ligger tættere på de berørte områder og beboelsesbygninger, eller
- Afstanden fra de staldafsnit, hvor emissionen forøges, er mindst 200 % af den ukorrigerede geneafstand, beregnet på baggrund af alle staldafsnit på husdyrbruget

Geneafstanden til den samlede bebyggelse er 494,8 meter og den faktiske afstand er beregnet til 692,8 meter. Det vil sige at afstanden til nærmeste samlet bebyggelse er ca. 71 % af geneafstanden. Dermed er den første betingelse overholdt.

Staldanlægget ved Virket by bliver reduceret med 50 %. Der vil være en lille del, som skal bruges til kalve, der har brug for mere plads og ro. Derudover flyttes området med kalvehytter længere mod øst og derved længere væk fra Virket by. Derved er anden betingelse opfyldt ved at lugtemissionen reduceres i staldafsnit, der ligger tættere på den samlede bebyggelse. Betingelserne er derved overholdt for at kunne meddele dispensation efter 50 % reglen.

Den samlede lugtemission for hele bedriften falder også en smule.

På grund af ovenstående og fordi der samtidig ikke sker en udvidelse af dyreholdet, har Guldborgsund Kommune valgt, at der kan meddele dispensation for lugtkravet jf. 50 % reglen.

Konsekvensområde

Konsekvensområdet for bedriftens lugtafgivelse er beregnet til 726 meter. Da lugtkonsekvensområdet er kortere end lugtgeneafstanden til byzone, er det lugtgeneafstanden til byzone, der skal bruges i forbindelse med udpegning af, hvilke naboer der skal høres, inden der kan meddeles miljøgodkendelse. Derfor er lugtkonsekvensområdet i denne ansøgning 880 meter.

Konsekvensområdet er defineret som det område, inden for hvilket lugten fra bedriften kan konstateres – uden at den af den grund vurderes at være til gene for omkringboende.

Kumulation af lugt

I den samlede vurdering af lugtgener fra et husdyrbrug skal påvirkningen fra eventuelle andre husdyrbrug med mere end 750 kg NH₃-N inddrages. Der skal således tages højde for en kumulativ effekt, hvis andre husdyrbrug medfører lugtgener i samme punkt, som den ansøgte produktion. De beregnende geneafstande skærpes, hvis der ligger andre husdyrbrug indenfor 300 meter fra byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse/visse lokalplaner eller tættere end 100 meter på en enkeltbolig.

Der er ingen andre husdyrproduktioner tæt på de omkringliggende beboelsestyper, og der er således ikke inddraget en kumuleret effekt fra andre husdyrbrug ved lugtberegningen/vurderingerne.

Generelt i forhold til lugt

Lugtemissionen fra husdyrbruget er meget afhængig af, hvordan landbruget drives. Der er stillet en række vilkår, der skal mindske risikoen for lugtgener. De stillede vilkår om god staldhygiejne, og renholdelse af husdyrbruget er således en del af indsatsen for at begrænse lugten fra husdyrbruget.

Lugt fra gyllebeholderen indgår ikke i lugtberegningerne, men disse kan bidrage med betydelige lugtgener ved uhensigtsmæssig drift.

For gyllebeholdere som opbevarer forsuret gylle, er der ikke krav om flydelag eller logbog.

Ansøger har som frivilligt tiltag ønsket at få teltoverdækning på gyllebeholderne. Da gyllen er forsuret og der ikke er krav om fast eller tæt overdækning, vil der ikke blive stillet vilkår til teltoverdækningen.

For at mindske risikoen for lugtgener er der stillet vilkår om, at omrøring af gylle først må ske umiddelbart før udkørsel, samt at omrøringen skal koncentreres over så kort tid som muligt.

Der er indsat mulighed for, at der ved væsentlige lugtgener kan kræves undersøgelse af, hvordan disse kan begrænses, hvis kommunen vurderer, at dette er påkrævet.

3.4.6 Fluer og skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr foregår igennem forebyggelse, det vil sige ved regelmæssig oprydning og renholdelse. Ved at renholde og rydde op i og omkring stalde, foder- og gødningslagre forebygges forhold, der tiltrækker skadedyr, og hvor disse har gode betingelser for at få mad, skjule og formerer sig.

Der er stillet vilkår om effektiv fluebekæmpelse, som minimum i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Retningslinjerne giver frit valg mellem biologisk bekæmpelse med rovfluer og snyltehvepse eller kemiske bekæmpelsesmidler. Ud fra et renere teknologisyndspunkt er biologisk bekæmpelse at foretrække, men effekten af den biologiske bekæmpelse er meget afhængig af staldtypen. P.t. er der ikke belæg for at sige at biologisk bekæmpelse er BAT. Der er derfor stillet krav til effekten og det er op til den driftsansvarlige at vælge metoden.

Der er ikke stillet vilkår om rottebekæmpelse i og med dette er et direkte lovkrav. Rottebekæmpelsen består dels af en egentlig bekæmpelse af rotter, hovedsageligt ved udlægning af gift, og dels ved opretholdelse af god orden og hygiejne, således at rotternes leveduligheder reduceres. Rottebekæmpelsen skal ske i overensstemmelse med rottebekendtgørelsen samt vejledning fra Naturstyrelsen. Bekæmpelse skal gennemføres af autoriseret firma f.eks. via den kommunale ordning. Jf. ovennævnte bekendtgørelse kan rottebekæmpelse udføres af bedriftens ejer efter korrekt uddannelse og opnåelse af autorisation.

Ansøger har oplyst, at rottebekæmpelsen vil foregå via privat rottebekæmpelse - Rovfluen.

3.4.7 Transport

Der vil forekomme transporter til og fra ejendommen på alle ugens dage. Det skønnede omfang af transporter ses af tabellen nedenfor. Derudover vil der være transporter i forbindelse med markdriften, som ikke er medtaget i denne miljøgodkendelse.

Transport til ejendommen sker via privat vej fra Nykøbingvej, så transporter ikke skal igennem Virket by.

Tabel 5. Transport

Transporter	Antal / år	Hypighed	Tidsrum
Afhentning af mælk	365	Hver dag	Afh af Arla hele døgnet
Afhentning af slagtedyr	52	Jævnligt	6.00-18.00
Afhentning af døde dyr til destruktion	52	Jævnligt	6.00-18.00
Levering af tilskudsfoder mv	150	Jævnligt	6.00-18.00
Ind transport af majsensilage	300	Sæson	Sept. 6.00-18.00
Halmtransport	200	Sæson	6.00-18.00
Udkørsel af gylle	350	Sæson	Forår og efterår 11.00-22.00
Bortkørsel af dybstrøelse	250	Sæson	Forår og efterår 6.0-18.00
Levering af dieselolie	12	Sjælden	6.00-18.00
Afhentning af dagrenovation	26	Jævnligt	6.0-18.00
I alt	1.757		

Hovedparten af transporterne udgøres af transporter med mælk, husdyrgødning og foder. Transporterne med grovfoder er sæsonbetinget, mens afhentning af mælk sker hver dag.

I gennemsnit vil der være ca. 5 transporter dagligt.

Antallet af transporter vil ligge på samme niveau i ansøgt drift som nudrift.

Transporter kan være en væsentlig kilde til støj og mulige gener for omkringboende.

For at mindske risikoen for gener i forbindelse med transporter med tung trafik, er der sat vilkår om, at disse så vidt muligt skal planlægges til hverdage mellem kl. 7.00 og 18.00. Der kan komme afvigelse ved udbringning af husdyrgødning, transport af dyr, afhentning af mælk og ved høstarbejde.

3.4.8 Støj fra anlæg og maskiner

Støj fra staldanlægget kan deles i to, dels periodisk støj f.eks. fra pumpning af gylle, blanding/transport af foder, malkning og udbringning af husdyrgødning, og dels støj af mere vedvarende karakter fra dyrene og lignende. Der kan forventes støjgener i forbindelse med høst, f.eks. fra korntørring.

I modsætning til fluer, støv og lignende er der helt klare retningslinjer for måling af støj og dermed for fastsættelse af grænseværdier for, hvornår en gene er væsentlig eller uvæsentlig. Grænseværdierne skal ikke overholdes på landbrugsarealer, men i skel til nabobeboelsernes opholdsarealer. Grænseværdierne for forskellige områdetyper fremgår af vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder. Ved naboerne rundt om husdyrbrug er der normal praksis, at der skal fastsættes støjgrænser svarende til områdetype 3: Områder for blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder (bykerne).

Ved vurdering af om anlægget vil kunne overholde støjgrænserne, er der taget hensyn til anlæggets placering og afstande til naboer.

Der er stillet vilkår om maksimalt tilladelig støj og vilkår om, at der kan kræves udført støjmåling og/eller -beregning. Kontrol af støjen vil kun komme på tale, hvis der opstår begrundet mistanke om, at de fastsatte maksimale støjgrænser er overtrådt. Kontrol af støjen skal foretages af godkendt firma og jf. de af miljøstyrelsen fastsatte retningslinjer.

Miljøgodkendelsen omfatter kun de støjende aktiviteter, der er direkte knyttet til husdyrproduktionen. Dvs. at markdriften ikke indgår i en evt. støjmåling/-beregning, kørsel på offentlig vej indgår heller ikke. Derimod indgår kørsel med gylle, foder o.l. inde på selve bedriften.

På baggrund af afstande til omkringboende vurderes det, at støjen fra anlægget vil kunne overholde Miljøstyrelsens retningslinjer. Vibrationer og lavfrekvent støj vurderes at være af et omfang, der ikke vil være til væsentlig gene for naboer. På baggrund heraf vurderer kommunen, at støj fra bedriften ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringboende.

3.4.9 Støv fra anlæg og maskiner

Støv forekommer primært i forbindelse med håndtering af halm og foder samt kørsel med traktor og maskiner.

Der vil være støv fra dyrene, normalt dog ikke i et omfang, så det opleves uden for staldene. Støvet kan minimeres ved omhyggeligt management.

Ved fornuftig håndtering af halm og foder og forsigtig kørsel forventes der ikke at være væsentlige støvpåvirkninger uden for bedriften, og dermed ingen væsentlige støvgener for de omkringboende.

Der er stillet vilkår om, at driften ikke må medføre støvgener uden for bedriftens areal. Det er Guldborgsund Kommune, som i givet fald afgør om eventuelle gener er væsentlige eller ej.

3.4.10 Lys

Der vil ved den normale drift være lys i staldene fra kl. 4 til 23. Normalt er der ikke ret meget lys i staldene om natten. Der er orienteringslys ved indgangene til staldene. Udendørs projektører og lamper er vendt nedad.

Der er stillet vilkår om, at det ved indretning og drift af bedriften skal sikres, at naboer ikke generes af lys fra vinduer, porte, køretøjer og lignende.

3.5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDBETING

3.5.1 Gødningstyper og mængder

Med indførsel af stipladsmodellen fastsættes ammoniakemissionen fra bedriftens stalde og gødningslagre med udgangspunkt i gødningsoverfladearealerne. For at sikre, at beregningsforudsætningerne for ammoniak fra stald og lager fastholdes, er der stillet vilkår om at stald og gødningslager indrettes og drives som angivet. Ønskede fysiske ændringer i stalde eller gødningslagre skal forelægges Guldborgsund kommune til vurdering for eventuel godkendelsespligt inden ændringerne foretages.

Der er stillet vilkår om maksimalt gødningsoverfladeareal på 1.833 m² flydende husdyrgødning (gylle) og 1.266 m² fast husdyrgødning (dybstrøelse).

3.5.2 Flydende husdyrgødning, opbevaring

Der er gyllesystem i hele kostald 2, forlængelse af kostald 1 samt nyt udeareal samt den største del af Kostald 1.

Begge gyllebeholdere på Nykøbingvej 134A har teltoverdækning (tilladt via anmeldeordningen i 2024) Der er ikke stillet vilkår til teltoverdækningen, da det er et frivilligt tiltag.

Gyllebeholderen fra 1983 bliver taget ud af drift. Gyllebeholderen er beliggende ved det gl. anlæg på Sibirien 6.

Opbevaringskapacitet

Den årlige produktion af flydende husdyrgødning er beregnet til ca. 21.294 m³. Denne mængde inkluderer rengøringsvand og drikkevandsspild m.m. fra stalden samt vand fra plansiloområdet.

Ifølge ansøgningsmaterialet er der en samlet opbevaringskapacitet for ejendommen på 2 x 5.000 m³ i gyllebeholdere samt 3.500 m³ i gyllekanaler. Det betyder at bedriften har en opbevarings kapacitet på ca. 7,6 måneder. Det vil sige at bedriften ikke råder over 9 måneders opbevaringskapacitet.

Der vil blive stillet vilkår om, at der på ejendommen som minimum skal være en opbevaringskapacitet svarende til 9 måneder. Begrundelsen for dette vilkår er, at anbefalingerne jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen kun er vejledende og ikke et krav. Da opbevaringskapaciteten er afgørende for sikkerhed i forbindelse med opbevaring af gødning og medvirkende til at sikre mulighed for hensigtsmæssig udbringning af husdyrgødningen, er det fastholdt i vilkår.

For at leve op til 9 måneders opbevaringskapacitet vil der blive søgt om tilladelse til opførelse af en ny gyllebeholder på samme størrelse, som de to på Nykøbingvej 134A. Gyllebeholderen vil blive opført på Liselundvej 5, 4850 Stubbekøbing.

Derved bliver det samlede opbevaringsanlæg på:

Tabel 6: Gødningsopbevaring

Gødningsopbevaringsanlæg	Kapacitet m ³	Opførelses år/ kontrol år	Overfladeareal m ²
Gyllebeholder 1	5.000	2010 / 2021	917
Gyllebeholder 2	5.000	2010 / 2021	916
Gyllekanaler	3.500		-
Ny gyllebeholder	5.000	2026	916
I alt	18.500		

Med opbevaring på en anden ejendomme kommer opbevaringskapaciteten op på 18.500 m³, hvilke svare til opbevaringskapacitet på ca. 10,4 måneder.

Indtil den nye beholder er opført vil der blive lejet gylleopbevaring i andre eksisterende beholdere.

Jf. § 10 stk. 4 i husdyrgødningsbekendtgørelsen kan den tilstrækkelige opbevaringskapacitet opfyldes ved der foreligger skriftlige aftaler om opbevaring på anden ejendom. Aftalen skal have en varighed på mindst 5 år. Da dette er et lovkrav i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen, er der ikke stillet vilkår om skriftlige aftaler.

Derved vil kravet om tilstrækkelig opbevaringskapacitet være opfyldt.

Håndtering af gylle

Gyllen bliver forsuret i Kostald 1 og 2, så det er forsuret gylle der opbevares i gyllebeholderne.

For at sikre, at der kan ske en forsvarlig overpumpning af gylle, er der stillet vilkår om, at der skal benyttes gyllevogne med egen påmonteret pumpe med returløb.

Alternativt skal der være læsseplads ved afhentningspladsen. Evt. læsseplads skal udføres i henhold til Landbrugets Byggeblad for læsseplads for gyllevogne GR-nr. 103.11-2 fra juli 1987. Afløbet/pumpebrønden skal være dimensioneret således, at også et større spild kan opsamles, hvilket der er stillet vilkår om. For at sikre, at læssepladsens opsamlingskapacitet ikke er opbrugt af regnvand, er der ligeledes vilkår om, at pumpebassinet tømmes for regnvand før der foretages overpumpning af gylle. Læssepladsen skal renses ved arbejdsdagens ophør de dage, hvor der pumpes gylle. Rensningen skal være så grundig, at regnvand, der falder på pladsen ikke forurenes med gylle, men frit kan løbe ud over kanten og sive ned.

For at minimere risikoen for udslip af gylle i forbindelse med pumpning er der stillet vilkår om, at der ved enhver overpumpning til gyllebeholder, samt mellem gyllebeholder og -vogn skal være opsyn med overpumpningen. Kravet er stillet, for at forhindre, at der sker forurening med gylle ved at gyllebeholder eller vognen overfyldes eller andre uheld.

3.5.3 Gylleforsuring

Der er etableret gylleforsuring i kostald 1 og 2. Gylleforsuringen er indført for at overholde krav til ammoniakemissionen. Forsuringsanlæg i kvægstalde med ringkanal eller bagskyldskanal er optaget på Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) teknologiliste. Jf. teknologilisten har forsuringen en miljøeffekt på 33 % ammoniakreduktion men ingen lugtreduktion.

I ansøgningen er tastet en miljøeffekt ind på 50 %. Da forsuringsanlægget blev etableret i 2010, var effekt på ammoniakreduktionen 50 % jf. daværende teknologiliste. I ansøgningen er der søgt BAT-krav fastlagt i tidligere afgørelser, derved er ammoniakreduktionen ikke ændret.

Der er stillet vilkår i overensstemmelse med de i den gældende teknologiliste foreslåede vilkår. Dog er vilkår om, at forsuret gylle ikke må opbevares sammen med ubehandlet gylle ikke stillet i denne miljøgodkendelse. Vilkåret er ikke fundet relevant, da al gyllen på ejendommen er forsuret.

Desuden er der foretaget redaktionelle ændringer i vilkår 32. Vilkår fra teknologilisten lyder: Før forsuring må den gennemsnitlige pH-værdi i gyllen på månedsbasis maksimalt være 6.0.

I modsætning til almindelig gylle må den forsuret gylle opbevares i gyllebeholdere uden flydelag. Den forsuret gylle må ikke opbevares sammen med uforsuret gylle, da det vil påvirke pH-værdien og derved ammoniakfordampningen.

3.5.4 Fast husdyrgødning, opbevaring

Der produceres fast husdyrgødning (dybstrøelse) i alle stald afsnit på nær Kostald 2.

Håndtering og opbevaring

Dybstrøelsen fra staldene skal opbevares på møddingsplads. Møddingspladsen etableres på en del af den eksisterende plansilo.

Der vil være en opbevaringskapacitet på møddingspladsen til ca. 6 måneder. På sigt ønskes dybstrøelsen afsat til biogasanlæg. Indtil en sådan aftale er indgået, vil der efter behov kunne etableres markstak til opbevaring af dybstrøelsen.

Jf. kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen skal møddingspladsen overdækkes med et tætsluttende og vandtæt materiale straks efter udmugning af dybstrøelse. Da disse krav fremgår direkte af husdyrgødningsbekendtgørelse, er der ikke stillet vilkår herom.

Der er stillet vilkår om, at der skal anvendes tilstrækkelig strøelse til at sikre, at dybstrøelsen er tør i overfladen. Vilkåret er sat for at sikre, at der ikke forekommer højere ammoniakfordampning fra dybstrøelsen end forudsat i beregningerne.

3.6 BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK (BAT) OG BEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER

Et husdyrbrug bør til stadighed søge at begrænse forurening ved at indføre og gøre brug af den bedste tilgængelige teknik til at nedbringe eventuelle miljøpåvirkninger og gener fra stalde, husdyrgødningsopbevaringsanlæg m.m.

Gennem husdyrbrugloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af den bedst tilgængelige teknologi (BAT) og eventuelt reducere miljøbelastningerne fra husdyrproduktionen ved anvendelse af BAT. Ved begrebet "tilgængelig teknik" menes, at teknikken ved afvejning af økonomiske udgifter og fordele skal være mulig at anvende i landbrugssektoren som helhed. I begrebet "tilgængelig" ligger en indbygget afvejning mellem mål og midler (proportionalitet), men det skal afvejes på sektorniveau og ikke på bedriftsniveau.

Det niveau miljøbelastningen kan nedbringes til ved hjælp af BAT supplerer det fastlagte beskyttelsesniveau. Belliggenheden af bedriften i et særligt følsomt område skærper ikke kravet til BAT.

Overholdelse af BAT er i denne miljøtilladelse vurderet med udgangspunkt i retningslinjer i MST's vejledning, BREF-dokumenter ("BAT reference documents").

BAT er en retslig standard, der ændrer sig i takt med den teknologiske udvikling.

BAT-kravene vurderes forskellige for nybyggeri/omfattende renovering, hvor moderne teknologi ofte kan implementeres forholdsvis billigt, i forhold til eksisterende bygninger, hvor implementering kan være dyr eller ligefrem umulig.

For miljøgodkendelser efter § 16 a, stk. 1 (ikke omfattet af IE-husdyrbrug) er det dog kun ammoniakfordampning fra stalde og lager, der skal vurderes i forhold til BAT.

3.6.1 Ammoniak

Ammoniakemission fra bedriften kan mindskes ved at begrænse dyrenes udskillelse af kvælstof, begrænse tabet af ammoniak fra husdyrgødningen i stald og/eller lager, eller ved at opsamle ammoniak fra luften ved rensning. Dette kan

gennemføres ved at anvende forskellige teknikker/teknologier hver for sig, eller i kombination med hinanden.

Den maksimale ammoniakemission fastlægges på baggrund af fastlagte grænser jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. I ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk beregnes det niveau for samlet ammoniakemission, som på godkendelsestidspunktet er vurderet BAT for den pågældende produktion. BAT-beregningen er bindende for kommunen, dog med mulighed for gennemførelse af konkrete supplerende vurderinger, hvis der findes særlige behov herfor. Det er op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at overholde kravet til maksimal ammoniakemission fra stald-/og gødningslager. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er opført på SGAV teknologiliste.

Jf. beregning i husdyrgodkendelse.dk skema 248118, vil det være proportionelt at stille krav om overholdelse af et samlet ammoniakemissionsniveau på 7.354 kg NH₃-N pr. år.

Den faktiske ammoniakemission fra det ansøgte er beregnet til 7.175 kg NH₃-N pr. år. Krav til overholdelse af BAT i relation til ammoniak er dermed overholdt.

Ammoniakemissionsniveauet er overholdt ved anvendelse af de angivne staldsystemer, dyretyper, m² produktionsareal, samt med staldforsuring som miljøteknologi.

For at sikre, at ansøger i praksis lever op til den fastlagte emissionsgrænseværdi, som er vurderet opnåeligt ved BAT, er der stillet vilkår om, at bedriften skal indrettes og drives som ansøgt.

3.7 DOKUMENTATION, EGENKONTROL

3.7.1 Regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen krav til IE-husdyrbrug vedrørende regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse er ikke gældende for denne miljøgodkendelse, da kvægbrug ikke er omfattet af IE-reglerne.

Bedriften skal dog kunne dokumentere at miljøgodkendelsen og lovgivningen overholdes. Derfor skal følgende være til rådighed på kommunens forlangende:

- Dokumentation for forsøringsanlægget.
- Registrering af årligt forbrug af olie, el og vand
- Dokumentation for bortskaffelse af affald
- Dokumentation for 10 års beholderkontrol.
- Aftale om opbevaring af flydende husdyrgødning, når der lejes kapacitet.

Dokumentationen for egenkontrollen skal have en sådan form, at den tydeligt viser, at vilkårene i miljøtilladelsen er overholdt.

Dokumentation for overholdelse af vilkårene skal opbevares i mindst 5 år. Guldborgsund Kommune skal ved tilsyn og kontrol have adgang til den nævnte dokumentation.

Alle vilkår er stillet for at sikre, at forudsætningerne for miljøgodkendelsen og frivillige tiltag gennemføres og overholdes. Dette vurderes nødvendigt, da det danner grundlag for vurdering af, at der kan meddeles miljøgodkendelse uden, at

den ansøgte produktion vil få væsentlig indflydelse på miljøet eller omkringboende.

3.8 MILJØKONSEKVENSRAPPORT OG VURDERING

Der er krav om miljøkonsekvensrapport jf. § 4 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ved husdyrbrug der udleder mere end 3.500 kg NH₃-N pr. år.

Ansøgninger om miljøgodkendelse efter § 16 a, stk. 1 skal således indeholde en miljøkonsekvensrapport og deraf følgende vurdering.

Miljøkonsekvensrapporten skal rumme oplysninger om husdyrbrugets væsentlige direkte og indirekte virkninger på følgende områder:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

Ud fra ovenstående faktorer skal miljøkonsekvensrapporten jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, pkt. D som minimum omfatte følgende oplysninger:

- 1) En beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om:
 - a) Det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender.
 - b) Det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet.
 - c) Det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet.
 - d) Den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som er relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, samt hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.
- 2) Et samlet, ikke-teknisk resumé af ovenstående oplysninger (pkt. 1a til d) samt oplysninger om påtænkte foranstaltninger ved IE-husdyrbrugets ophør.
- 3) Oplysninger om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.

Kravene (i pkt. B og D jf. § 4 i bilag 1 i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug) fastlægger samlet de oplysninger, som ansøger skal fremlægge i miljøkonsekvensrapporten under hensyntagen til det ansøgtes særlige karakteristika, herunder dets placering og teknisk kapacitet samt forventede indvirkning på miljøet. Kravene tager udgangspunkt i de særlige karakteristika, som gør sig gældende for husdyrbruget og for det miljø, som kan forventes at blive berørt af husdyrbruget. Kravene er integreret i det digitale selvbetjeningssystem www.husdyrgodkendelse.dk.

Ansøgers miljøkonsekvensrapport er vedlagt som bilag 1.

Det vurderes, at kravene til miljøkonsekvensrapporten, dennes form og kvalitet er opfyldt. Det er kommunens opfattelse, at det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger er beskrevet, påvist og vurderet tilstrækkeligt. Samtidig er

der vurderet på eventuelle samspil mellem de forskellige faktorer. Det er samtidig vurderet, at miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af kompetent fagperson.

3.9 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV

3.9.1 Alternative løsninger

Ansøger har oplyst følgende som alternative løsninger:

Der ønskes at anvende en del af det eksisterende produktionsareal samt at udvide produktionsarealet med et nyt udeareal. Der ønskes at opføre en ny ko/kalvestald. Samtidig nedlægges en kalveplads samt en del af en ældre kalvestald. Det vurderes, at der ikke er mere realistiske fordelagtige alternativer til disse ændringer, da nybyggeri etableres i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygninger.

Guldborgsund Kommune vurderer, at den valgte placering til de nye bygninger/anlæg er den bedste løsning og der ikke er bedre alternativer med hensyn til landskab og naboer. Ved den valgte placering vil placeringen opfylde afstandskravene til nybyggeri.

3.9.2 0-alternativ

Et 0-scenariet på bedriften vil betyde, at bedriften ikke blive reguleret efter husdyrbruglovens regler om produktionsareal.

3.10 HUSDYRBRUGETS OPHØR

Det er kun husdyrbrug omfattet af IE-reglerne, der skal redegøre for tiltag i forbindelse med bedriftens ophør.

3.11 HØRINGER

Offentliggørelse af ansøgning

Ved behandling af ansøgning om godkendelse efter § 16 a, er der udvidede krav om offentlighed i forbindelse med kommunens behandling af sagen. Dette indebærer blandt andet, at ansøgningen skal annonceres offentligt så tidligt i processen som muligt.

Ansøgningen blev offentliggjort den 21. januar 2026 på DMA, miljøstyrelsens hjemmeside for digital miljøadministration.

Inden for fristen den 9. februar 2026 er der ikke kommet bemærkninger til ansøgningen.

Grænseoverskridende virkning

Jf. § 72 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal kommunen vurderer, om driften af det ansøgte vil kunne få en negativ betydelig og indvirkning på miljøet i en anden medlemsstat.

Guldborgsund Kommune vurderer, at omfanget af det ansøgte ikke giver anledning til væsentlige påvirkninger på miljøet i en anden medlemsstat, og derfor ikke er omfattet af krav om offentlig høring forud for behandlingen af ansøgningen.

Høring

Udkastet til miljøgodkendelse har været sendt i forhøring hos ansøger og ansøgers konsulent. Der var få rettelser til udkastet.

Den ene var vilkår om opbevaring af forsuret gylle. Da der kun er forsuret gylle på ejendommen, fandt ansøger og ansøgers konsulent at vilkåret om, at gyllen ikke måtte blandes med uforsuret gylle ikke var relevant. Kommunen valgte at fjerne vilkåret.

Desuden fandt ansøger, at vilkår om max pH-værdien i gylle før forsuring kunne misforstås. Vilkaeret er blevet omformuleret.

Ansøger ønskede at få præciseret, at der er et velfærdsområde i den nye stald mellem kalve/kostald og foderlade. Området vil blive brugt til behandling af dyr og klovbeskæring. Arealet skal ikke indgå som produktionsareal.

Udkast til godkendelse er sendt i høring hos ansøger, ansøgers konsulent og naboer i 30 dage, med høringsfrist den 12. maj 2026.

Omfanget af høringsparter i området omkring bedriften er udvalgt på baggrund af en beregnet konsekvensafstand på 880 meter.

Der er ikke gennemført høring af samtlige ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til bedriften Nykøbingvej 134A ud over de ovenfor nævnte, da dette er vurderet af underordnet betydning.

Nabohøringen har givet anledning til følgende bemærkninger

Der er kommet flere mundtlige indsigelser mod, at der stadig vil være produktion i den gamle anlæg (Sibirien 6) ved Virket by. Naboer mener at alt produktion bør ske i det nye anlæg på Nykøbingvej134a.

Derudover er der kommet en skriftlig indsigelse omhandlende trafik især gennem Falkerslev by.

Guldborgsund Kommunens kommentar

Produktionsarealet i det gamle er halveret, dertil vil opbevaring af husdyrgødning blive flyttet til det nye anlæg. Produktionsarealet skal bruges til buffer stald samt aflastning for dyr der har brug for mere ro og pleje. Men denne miljøgodkendelse vil belastningen i det gamle anlæg blive reduceret.

Denne miljøgodkendelse vil ikke give anledning til mere trafik, da der ikke kommer flere dyr på ejendommen. Trafik på offentlig vej kan ikke medtages i en husdyrgodkendelse. Transport vedr. dyreholdet kommer for lagt de fleste vedkommende via Nykøbingvej og ikke gennem Falkerslev. Landbrugsmaskiner vil køre gennem Falkerslev for ikke at skulle køre en større omvej.

Ud over de ændringer der er foretaget i forhøringen og omformulering af vilkår om gylleforsuring, er der ikke foretaget ændringer af udkastet i forbindelse med nabohøringen.

4 SAMLET VURDERING OG KONKLUSION

I henhold til de beregninger, der gennemføres i det elektroniske ansøgningssystem, kan produktionsændringen gennemføres uden at overskride de beskyttelsesniveauer, der er udstukket i lovgivningen. Efter Guldborgsund Kommunes vurdering vil den ansøgte ændring af dyreholdet heller ikke give anledning til væsentligt gener for naboerne, hverken hvad angår transport, støj, fluer eller det samlede visuelle indtryk af bedriften. Ved overholdelse af de vilkår miljøgodkendelsen er betinget af, er det desuden Guldborgsund Kommunes

vurdering, at plante- og dyreliv i området samt i de områder, der ligger op til produktionsanlægget, ikke vil blive påvirket i negativ retning.

Samlet er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der kan meddeles miljøgodkendelse til det ansøgte, uden at det medfører væsentlige virkninger på miljøet. Ved overholdelse af vilkår i godkendelsen, har ansøger truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. Samtidig kan bedriften drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Guldborgsund Kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler. Yderligere er det vurderet, at driften kan gennemføres uden væsentlig påvirkning på miljøet, som dette er defineret i husdyrloven, herunder at det ansøgte ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller yngle- og levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

Endelig er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der jf. oplysningerne i ansøgningsmaterialet er tænkt BAT ind i bedriftens indretning og drift i det omfang, at BAT ikke strider mod proportionalitetsprincippet.

5 BILAG

- Bilag 1: Miljøkonsekvensrapport
Bilag 2: Naturvurdering

Miljøansøgning efter husdyrbruglovens § 16a

***Malkekvæg i eks. stalde samt opførelse af ko-/kalvestald/foderlade,
løbegård og plansilo***

***Mette & Anders Kappel
Kaplevgaard Dairy
Nykøbingvej 134A
4863 Eskilstrup***

Datablad (A)

Ansøger	<i>Mette & Anders Kappel, Kaplevgaard Dairy</i>
Ejendommens ejer	<i>Mette & Anders Kappel, Kaplevgaard Dairy</i>
Husdyrbrugets adresse	<i>Nykøbingvej 134A, 4863 Eskilstrup</i>
CVR-nummer	<i>29235147</i>
CHR-nummer	<i>16216</i>
Kommune	<i>Guldborgsund</i>
Ejendomsnummer (BFE)	<i>8871833</i>
Matrikel-nr.	<i>6b Falkerslev By, Falkerslev m.fl.</i>
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	<i>Algestrup Skovvej 4, 4850 Stubbekøbing Aastrupvej 90, 4850 Stubbekøbing Hillestrupvej 3, 4872 Idestrup Krårupvej 20, 4990 Sakskøbing</i>
Biaktiviteter	<i>Ingen</i>
Ansøgningskema	<i>248118</i>
Konsulent	<i>VKST f.m.b.a., Fulbyvej 15, 4180 Sorø CVR-nr.: 31123992 Heidi Ledskov Mail hsl@vkst.dk, Mobil nr. 5148 9081</i>
Ansøgning indsendt	<i>December 2025 Opdateret 3/2-2026</i>

Forord

Husdyrbruget Kaplevgaard Dairy, Nykøbingvej 134A, 4863 Eskilstrup, udleder over 3.500 kg NH³-N/år. Miljøtilladelse til husdyrbruget skal derfor søges og meddeles efter husdyrbrugslovens § 16 a.

Der søges om fortsat tilladelse til malkekvæg i eksisterende bygninger. Kalvehyttepladsen mellem staldene nedlægges. Derudover opførelse af ny bygning til kalve/køer i den vestlige del og foderlade i den østlige del samt en løbegård langs en sydøstlige del af kostald 1. Ydermere etableres mødding i eks. plansiloareal, det eksisterende plansiloområde udvides. Da lugtgenekriteriet til nærmeste samlede bebyggelse ikke er overholdt, søges om dispensation fra 50%-reglen.

Oplysningerne i denne miljøkonsekvensrapport supplerer oplysningerne i det digitale ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk i henhold til oplysningskravet beskrevet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1.

Miljøkonsekvensrapporten påviser, beskriver og vurderer det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet. Rapporten beskriver desuden de eventuelle foranstaltninger, som ansøger har truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet. Beskrivelsen indeholder følgende emner jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 4 stk. 8.;

Stk. 8. Miljøkonsekvensrapporten, herunder de oplysninger, som ansøger skal give efter bilag 1, pkt. E og F, skal på en passende måde påvise, beskrive og vurdere det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,*
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,*
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,*
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,*
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer nævnt i nr. 1-4 og*
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.*

Beskrivelser og vurderinger i denne rapport danner sammen med beregninger udført i det digitale ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk grundlag for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på ejendommen.

Indholdsfortegnelse

Datablad (A)	2
Forord 3	
1. Ikke teknisk resumé	6
2. Husdyrbruget og det ansøgte	7
2.1. Indretning og drift af anlæg	7
2.1.1. Beskrivelse af den ansøgte samt nuværende produktion	7
2.1.2. Produktionsareal, staldsystem, dyretype og miljøteknologi	10
2.1.3. Opbevaringsanlæg, håndtering, produktion og kapacitet	12
2.1.4. Ventilation	13
2.1.5. Teknologi	13
2.2. Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde	13
2.2.1. Erhvervsmæssig nødvendighed	13
2.3. Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug	14
2.4. Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed	14
2.4.1. Farve og arkitektonisk udtryk	14
2.4.2. Landskabs- og planmæssige forhold	15
2.4.3. Generelle afstandskrav (§§ 6 og 8) samt ansøgning om dispensation	16
2.5. Husdyrbrugets ammoniakemission	17
2.5.1. Beliggenhed i forhold til natur	18
2.5.2. Bilag IV-arter	21
2.6. Husdyrbrugets lugtemission	22
2.7. Øvrige emissioner og genepåvirkninger	24
2.7.1. Støj	24
2.7.2. Støv	25
2.7.3. Lys	26
2.7.4. Skadedyr	26
2.7.5. Transporter	26
2.7.6. Rystelser	28
2.7.7. Egenkontroller	29
2.8. Reststoffer, affald og naturressourcer	29
2.8.1. Døde dyr	29
2.8.2. Affald	29
2.8.3. Olie og kemikalieforbrug	30
2.8.4. Energiforbrug	30
2.8.5. Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen	31
2.9. BAT- ammoniak	31
2.10. Grænseoverskridende virkninger	33
3. Miljøkonsekvensvurdering	33
3.1. Beskrivelse af det ansøgte	33
3.1.1. Det ansøgtes placering, udformning, dimensioner	33

3.1.2. Det ansøgte forventede væsentlige indvirkninger på miljøet og de foranstaltninger der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse skadelige indvirkninger på miljø.	33
3.1.3. Andet i forhold til befolkningen og menneskers sundhed	33
3.1.4. Påvirkninger af jordarealer, jordbund og vand	34
3.1.5. Risici for større ulykker og katastrofer	35
3.1.6. Det ansøgte husdyrbrugs indvirkning på klimaet og projektets sårbarhed over for klimaændringer	35
3.1.7. Alternative løsninger som ansøger har undersøgt	35
4. Konklusion.....	36
5. Bilag	36

1. Ikke teknisk resumé

Nudrift og det ansøgte projekt

Den nuværende lovlige husdyrproduktion på ejendommen Kaplevgaard er 1.265 DE, svarende til 1.000 malkekøer (jersey), 240 årdsdyr småkalve (0-2 mdr.), 10 årdsdyr småkalve (0-6 mdr.), 26 årdsdyr kvieopdræt (23-24 mdr.) og 50 tyrekalve (30-40 kg), hvilket er fastsat i en §12 produktionstilladelse fra 2010 med efterfølgende tillæg, det seneste tillæg fra 12.12.2017.

Ændringerne foretages for at tilgodese dyrevelfærd og imødekomme lovgivningen samt skabe bedre plads til foderfaciliteter. Der forventes ikke flere dyr på ejendommen ifm. projektet.

Ansøgningen om godkendelsen tager udgangspunkt i den nuværende lovlige drift, og den drift der var på anlægget for 8 år siden.

Med den ønskede udnyttelse af staldene bliver produktionsarealet på 8.643 m², hvilket er en reduktion på 2 m² i forhold til nudriften. I forbindelse med at der bygges nyt, nedlægges nogle af de eksisterende stalde, bl.a. kalvehyttepladsen mellem de 2 kostalde.

Der er 2 gylletanke på ejendommen på hver 5.000 m³, der opsamler gylle fra staldene. Der ønskes etableret en ny mødding til dybstrøelse i forbindelse med plansiloområdet.

Det er vurderingen, at udvidelse af dyreholdet kan gennemføres uden uacceptable påvirkninger af natur og omkringboende.

Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Da produktionsarealet ikke øges i forhold til nudriften, vil der ikke være en større ammoniakfordampning fra ejendommen. Der vil desuden ikke komme øgede gødningsmængder, da antallet af køer og kalve ikke øges. På baggrund heraf forventes ingen væsentlige ændringer i forhold til oplevelse af støj, støv, lugt eller færdsel til og fra husdyrbruget mv.

Lugt

Beregninger i Husdyrgodkendelse.dk viser, at kravene i lovgivningen om lugtpåvirkning af naboer og byer er overholdt. Kravet til nærmeste samlede bebyggelse er derimod ikke overholdt, derfor søges der om dispensation fra 50%-reglen.

Trafik, støj og støv

Antallet af transportere forventes ikke at blive højere i ansøgt drift, da der ikke kommer flere køer eller kalve.

Transporter til og fra samt på ejendommen foregår i stor afstand i forhold til naboer. Naboer forventes derfor ikke at blive generet af støv og støj fra eksterne transportere samt interne transportere på husdyrbruget.

Landskab

Syd for Kostald 1 (langs den østlige del af sydsiden) etableres et område med løbegård/foderbord på 238 m². Opførelse af ny ko-/kalvestald vil foregå øst for Kostald 1. Maskinhallen etableres i forlængelse af kalvestalden, mod øst. Derudover udvides plansiloområdet øst for det eksisterende siloanlæg. Slutteligt etableres en møddingsplads i en eksisterende plansilo.

Placeringen af de nye bygninger/anlæg er valgt af hensyn til driftsforhold og muligheden for at skabe et visuelt harmonisk landbrugsbyggeri, som fremstår som en samlet helhed.

Ændringerne forventes ikke at påvirke landskabsoplevelsen væsentligt.

Påvirkning af natur og Bilag IV-arter

De mest ammoniakfølsomme naturområder indenfor habitatudpegninger ligger i en afstand af ca. 1,3 km fra husdyranlægget. Der er lokaliseret flere andre naturområder i kortere afstand fra anlægget omfattet af den vejledende registrering af § 3-områder efter naturbeskyttelsesloven. Beregninger viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage et større ammoniakbidrag end de grænser, der er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Det ansøgte forventes ikke at påvirke beskyttede arter efter EU's naturbeskyttelsesdirektiver. Det skyldes, at der ikke fjernes eller ødelægges yngle- eller rasteområder i forbindelse med det ansøgte.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Husdyrbruget er underlagt krav om at anvende den bedst tilgængelige teknologi i forhold til udledning af ammoniak.

For det ansøgte er der krav om, at der højst må udledes 7.354kg ammoniak pr. år, fra ejendommens husdyrbrug. Dette krav til emissionen er i lovgivningen sat ud fra viden om, hvad der kan lade sig gøre, ved at anvende de bedste teknikker på markedet, der er tilgængelige til en pris, der er realistisk i forhold til produktionens størrelse.

Fra ejendommen udledes 7.175 kg ammoniak per år, hvilket er acceptabelt i forhold til BAT-kravet.

Tiltag til at begrænse miljøpåvirkninger

Der er i ansøgningen redegjort for hvilke teknikker og metoder, der er taget i anvendelse for at begrænse miljøpåvirkningen mest muligt. Blandt andet vil der blive;

- Opdateret beredskabsplan for husdyrbruget som skal sikre, at forurening i forbindelse med et evt. uheld begrænses mest muligt.
- Fortsat anvendt gylleforsuring i staldene

Samlet vurderes det, at det ansøgte projekt har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi, samt at husdyrbruget ikke medfører væsentlige miljømæssige påvirkninger, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet på en måde, der er forenelig med hensynet til omgivelserne.

2. Husdyrbruget og det ansøgte

I dette kapitel redegøres der for det ansøgte, husdyrbrugets indretning og drift samt beliggenhed i forhold til omgivelserne.

Der redegøres desuden for husdyrbrugets ammoniak- og lugtemission, herunder påvirkninger af natur og naboer og for øvrige eventuelle påvirkninger med støj, støv, lys, skadedyr, transport, affald og ressourcer.

2.1. Indretning og drift af anlæg

2.1.1. Beskrivelse af den ansøgte samt nuværende produktion

Nuværende drift

På ejendommen er den nuværende lovlige husdyrproduktion på 1.265 DE malkekvæg, hvilket er fastsat i en produktionstilladelse fra 2010 med efterfølgende tillæg. Nedenstående tabel viser hvilke husdyrtyper bedriften er godkendt til.

Nudrift						
				(#743037) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	202
stald 1 Kostald m. Kælvnings, syge og malk.afsnit.	3087	Naturlig ventilation	3 m	(#743033) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	679
				(#743032) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	738
				(#743040) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	3967
stald 2 Kostald	4951	Naturlig ventilation	3 m	(#743040) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	3967
Ældre kalvestald, i by	564	Naturlig ventilation	3 m	(#759186) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	100
Forlængelse af kostald 1	1926	Naturlig ventilation	3 m	(#750572) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	348
				(#750568) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	1561
Eksisterende godkendte kalvehytter	1070	Naturlig ventilation	3 m	(#750579) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	1050
Sum						8645

Dyrehold i nudrift.

Tilladelsen fremgår af §12-miljøgodkendelse fra 2010 med efterfølgende tillæg, det sidste fra 2017.

Produktionen foregår pt. i 2 stalde, samt i kalvehytter udenfor på befæstet areal. Derudover er der et mindre antal opdræt i stalde ved det gamle stuehus. Der er 2 gyllebeholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning. Desuden ønskes en ny møddingsplads til opbevaring af dybstrøelse. Foder opbevares i siloer og på ensilagepladser øst for staldbygningerne.

Produktionsarealet i den nuværende drift er 8.645 m².

Ejendommen drives udelukkende med mælkeproduktion.

Ansøgt drift

Der søges om følgende fysiske ændringer af husdyrbruget:

- Etablering af løbegård ved Kostald 1 på 238 m².
- Opførelse af ny ko-/kalvestald med 860 m² produktionsareal (eks. kalvehytteplads på 1.050 m² samt del af ældre kalvestald nedlægges).
- Etablering af foderlade på ca. 3.360 m² i forlængelse af ny kalvestald.
- Etablering af mødding i forbindelse med plansiloområdet.
- Udvidelse af plansiloområdet mod øst.

Der ansøges således om et samlet produktionsareal på 8.643 m².

8-års drift

Det er et krav i lovgivningen at merdepositionen af ammoniak til kategori 3 natur beregnes som forskellen mellem depositionen fra husdyrbruget i ansøgt drift og depositionen fra husdyrbruget i såvel den nuværende drift som 8-års driften.

Den nuværende tilladte produktion er udvidet med 2009 m² ift. driften for 8 år siden (2016).

Lagertanke til husdyrgødning for flydende husdyrgødning er ændret fra 8 års drift og nudrift til ansøgt drift, da en mindre møddingsplads på 78 m² til kalvemøg samt en gylletank på 247 m² er taget ud af brug.

Oversigt over 8-årsdriften, nudriften og den ansøgte drift fremgår af nedenstående skema:

Produktionstilladelse	8-års drift	Nudrift	Ansøgt drift
Antal DE	1.250	1.265	-
Produktionsareal (m ²)	6.636	8.645	8.643*

Produktionsareal i 8-årsdrift, nudriften og den ansøgte drift

*I forbindelse med ændringen af husdyrbrugsloven er det ikke længere antallet af dyr der godkendes, men derimod det areal dyrene står opstaldet på.

Oversigt over anlæggene fremgår af nedenstående luftfotos:

Ejendommens stald-, foder- og opbevaringsanlæg.

2.1.2. Produktionsareal, staldsystem, dyretype og miljøteknologi

Produktionsarealet er det areal i fast placerede husdyranlæg, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning. Arealer, hvor dyrene kortvarigt opholder sig, skal ikke medtages i opgørelsen.

Det samlede produktionsareal i ansøgt drift er opgjort til 8.643 m², som vist i nedenstående oversigt.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Ny kalve-/kostald	1162	Naturlig ventilation	3 m	(#805596) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	860
Kostald 1	3087	Naturlig ventilation	3 m	(#755170) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	738
				(#755169) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	679
				(#743036) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	202
Kostald 2	4951	Naturlig ventilation	3 m	(#755185) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	3967
Ældre kalvestald, i by	564	Naturlig ventilation	3 m	(#765467) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	50
Forlængelse af kostald 1	1926	Naturlig ventilation	3 m	(#750571) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	348
				(#750569) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	1561
Ny løbegård	261	Naturlig ventilation	3 m	(#760466) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	238
Sum						8643

Nudrift						
Kostald 1 m. Kælvnings, syge og malk.afsnit.	3087	Naturlig ventilation	3 m	(#743037) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	202
				(#743033) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	679
				(#743032) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	738
Kostald 2	4951	Naturlig ventilation	3 m	(#743040) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	3967
Ældre kalvestald, i by	564	Naturlig ventilation	3 m	(#759186) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	100
Forlængelse af kostald 1	1926	Naturlig ventilation	3 m	(#750572) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	348
				(#750568) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	1561
Eks. kalvehytter	1070	Naturlig ventilation	3 m	(#750579) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	1050
Sum						8645

8 års drift						
Kostald 1 m. Kælvnings, syge og malk.afsnit.	3087	Naturlig ventilation	3 m	(#755177) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	679
				(#755176) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	738
				(#743038) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	202
Kostald 2	4951	Naturlig ventilation	3 m	(#755175) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	3967
Eks. kalvehytter	1070	Naturlig ventilation	3 m	(#755174) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	1050
Sum						6636

Ejendommens produktionsareal

Arealet er opgjort ud fra tegninger for eksisterende byggeri samt opmålinger af anlægget. Tegninger af anlægget er vedlagt som bilag.

Arealer i staldene, der ikke indgår som produktionsareal, men hvor der kortvarigt kan opholde sig dyr, såsom gangarealer mv, vil blive rengjort i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 38.

Overfladearealet af beholderne samt møddingen er beregnet automatisk ved indtegnning af beholderne og møddingen i husdyrgodkendelse.dk. Overfladeareal af gødningsopbevaringsanlæg bidrager til anlæggets samlede emission af ammoniak. Det bidrager ikke til lugtemission.

Størrelsen af produktionsareal med det aktuelle staldsystem og dyretype samt evt. anvendte teknologier danner grundlag for resultaterne af lugt og ammoniakberegningerne i husdyrgodkendelse.dk. Den eksisterende kalvehytteplads nedlægges. Hele arealet, hvor der var kalvehytter (i alt 1.050 m²) var angivet som produktionsareal inkl. gangarealerne imellem kalvehytterne. Dette vurderes at give et retvisende billede af ammoniakfordampningen fra området, da der kunne løbe væske fra kalvehytterne ud under hytterne, inden det blev ledt til afløb. I den nye kalvestald er angivet flexgruppe "Alle køer, dybstrøelse", så der frit kan skiftes mellem kalve og køer. Hvis der indrettes med kalvehytter, vil der evt. blive etableret

afløbsrender umiddelbart foran hytterne, så evt. væske fra hytterne ledes direkte til afløb. I dette tilfælde vil arealerne mellem kalvehytterne *ikke* tælle med som produktionsareal.

BAT for ammoniak fra produktionsanlægget er ligeledes baseret på ovenstående samt BAT-forudsætningen for det enkelte staldafsnit (jf. afsnit 2.9)

2.1.3. Opbevaringsanlæg, håndtering, produktion og kapacitet

Gødningsopbevaringsanlæg

I de eks. kostalde er der sengestald med spalter, i den nyere forlængelse er der dels sengebåse med fast gulv, dels dybstrøelse. Kalvene går i dybstrøelse.

Gødningsopbevaring	Kapacitet (m ³)	Byggeår	Overfladeareal (m ²)	NH ₃ -effekt
Gyllebeholder 1	5.000	2010	917	50 %
Gyllebeholder 2	5.000	2010	916	50 %
Gyllekanaler	Ca. 3.500	-	-	-
Fortank	20	-	-	-
Ny mødding	Ca. 3.500	-	1.266	-
I alt (flydende)	13.520			

Oversigt over gødningsopbevaring.

Krav vedr. alarm, barriere eller terrænændring

Gyllebeholderne ligger mere end 100 meter fra sø og vandløb, samt udenfor risikoområde (6 graders hældning på terræn). Der er derfor ikke krav til gyllealarm eller beholderbarriere.

Håndtering

Husdyrgødningen bliver opbevaret og håndteret efter bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Gylle ledes til gyllebeholderne i lukkede rørføringer.

Forventet gødningsproduktion

700 køer i sengebåsestald: $700 \times 26,7 \text{ t/år} = 18.690 \text{ t/år}$, svarende til 1.558 t/mdr.

Vand fra silooverflade der regnes ca. med halvdelen af det samlede siloareal, svarende til 3.720 m² med 700 mm regn/år. $3.720 \text{ m}^2 \times 0,7 = 2.604 \text{ m}^3/\text{år}$, svarende til 217 m³/mdr.

Dette svarer til en samlet kapacitet på 21.294 m³/år.

300 køer i dybstrøelse: $300 \times 12,8 \text{ t/år} = 3.840 \text{ t/år}$, svarende til $(1,7 \text{ m}^3/\text{t} \times 3.840 \text{ t}) = 6.528 \text{ m}^3/\text{år}$, 554 m³/mdr. Dertil kommer lidt dybstrøelse fra kalvestalden.

Opbevaringskapacitet

Den samlede opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning udgør ca. 13.520 m³.

Med en samlet forventet gylleproduktion og overfladevand fra plansiloerne på 21.294 m³ pr. år (1.775 m³ pr. måned) er der en opbevaringskapacitet svarende til ca. 7,6 måneder. For at opnå 9 måneders opbevaringskapacitet skal beholderne rumme 15.975 m³, hvilket giver et behov for yderligere 2.455 m³. Der planlægges etableret en fritliggende gyllebeholder på 5.000 m³ med teltoverdækning ved Liselundvej, og indtil denne er opført, lejes gyllebeholder. Det vurderes derfor, at kravet om 9 måneders opbevaringskapacitet er opfyldt. Husdyrgødning udbringes både forår og efterår.

Dybstrøelse opbevares på møddingspladsen, som har en kapacitet på ca. 3.500 m³. Der vil være kapacitet til ca. 6 måneder på møddingen.

På sigt ønskes dybstrøelse leveret til biogas, men i første omgang opbevares det på ny møddingsplads i forbindelse med plansiloområdet.

Vurdering af opbevaringskapacitet

Derved vurderes det at kravet om minimum 9 mdr. opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen er opfyldt.

2.1.4. Ventilation

Staldbygningerne har naturlig ventilation.

2.1.5. Teknologi

Kostaldene er med enten spaltegulv, dybstrøelse eller fast gulv.

Ved Kostald 2 er der etableret et forsøringsanlæg på en støbt og tæt bund, som sikrer en forsvarlig håndtering af både gylle og svovlsyre. Anlægget fungerer som en miljøteknologi, der sænker pH-værdien i gyllen ved hjælp af svovlsyre. Anlægget indstilles til at behandle gyllen til pH-værdi 5,5, hvilket mindsker ammoniakfordampningen, fordi kvælstoffet forbliver bundet som ammonium i gyllen i stedet for at omdannes til ammoniakgas. Det giver lavere ammoniakemissioner både i stalden, i gyllekanalerne og senere ved udbringning på marken. Under processen tilsættes svovlsyre i præcise mængder, mens gyllen omrøres, så syren fordeles jævnt og pH kan styres nøjagtigt. pH-sensorer overvåger løbende gyllen og regulerer doseringen, så den ønskede forsuring opnås uden overdosering. Anlægget er kun i drift, når gyllens pH-værdi tilsiger behov for behandling.

2.2. Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Følgende ændringer på ejendommen er planlagt:

- Etablering af løbegård ved Kostald 1 på 238 m².
- Opførelse af ny ko-/kalvestald med 860 m² produktionsareal (eks. kalvehytteplads på 1.050 m² samt en del af ældre kalvestald nedlægges).
- Etablering af foderlade på ca. 3.360 m² i forlængelse af ny ko-/kalvestald.
- Udvidelse af plansiloområdet.
- Etablering af mødding i forbindelse med plansiloområdets sydligste del.

Der ansøges således om et samlet produktionsareal på 8.643 m².

Placeringen af de nye elementer er valgt af hensyn til driftsforhold og muligheden for at skabe et visuelt harmonisk landbrugsbyggeri, som fremstår som en samlet helhed.

Ændringerne forventes ikke at påvirke landskabsoplevelsen.

2.2.1. Erhvervsmæssig nødvendighed

Det ansøgte byggeri vurderes at være erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom. Der er tale om opførelse af byggeri, der er nødvendigt for en fortsat drift af ejendommen som husdyrbrug.

Efter klagenævnets praksis kan opførelse af en stald på et husdyrbrug være erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift, hvis byggeriet knytter sig til bedriftens husdyrproduktion, og ikke ligger udover sædvanlig størrelse og kapacitet i forhold til ejendommens ansøgte dyrehold og landbrugsareal.

For at imødekomme de øgede krav til dyrevelfærd, klima og miljø på husdyrbruget ønskes produktionen på ejendommen tilpasset, for fortsat at være konkurrencedygtig med øvrige landbrug.

Byggeriet er ikke usædvanligt eller har industriel karakter, og byggeriet knytter sig alene til driften på denne ejendom.

Byggeriet opføres i tilknytning til eksisterende byggeri.

2.3. Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Husdyrbruget er ikke teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug. Anlægget skal derfor ikke godkendes sammen med andre anlæg til husdyrproduktion.

2.4. Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed

2.4.1. Farve og arkitektonisk udtryk

Bebyggelsen på ejendommen er opført som traditionelt staldbyggeri. Der er grå tagplader på samtlige driftsbygninger.

Gyllebeholderne er opført i betonelementer. Der foretages ingen bygningsmæssige ændringer, eller ændringer i materiale og farvevalg på eksisterende bygninger, i forbindelse med det ansøgte projekt.

Figur 3 Kaplevgård. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

Da der ikke ændres på farvevalg eller arkitektonisk udseende, som følge af den ansøgte udvidelse, er vurderingen den, at effekten og det visuelle udtryk fra staldbygningerne mv. vil være uændret og neutral.

2.4.2. Landskabs- og planmæssige forhold

Landskab

Husdyrbruget er lokaliseret i Guldborgsund Kommune og er beliggende i det åbne land ca. 4,5 km vest for Horbelev.

Husdyrbruget er primært afgrænset af landbrugsjorder.

Placeringen af de nye anlæg er valgt af hensyn til driftsforhold og muligheden for at skabe et visuelt harmonisk landbrugsbyggeri, som fortsat fremstår som en samlet helhed.

Husdyrbruget er beliggende i stor afstand fra nabobeboelser, og nyetableringerne består bl.a. af opførelse af en ko-/kalvestald og foderlade, som ligger parallelt med og umiddelbart øst for Kostald 1, samt mellem gyllebeholderne og plansiloområdet. Den nye løbegård etableres mellem Kostald 1 og Kostald 2, hvorfor den ikke vil være synlig udefra. Det nye plansiloområde etableres mod sydøst, i direkte forlængelse af det eksisterende plansiloområde. Der vil være behov for noget terrænregulering, da der er faldende terræn mod øst. Til gengæld vil siloelementerne maks. være 2,5 m høje, hvorfor plansiloerne ikke forventes at virke markante i landskabet, da de placeres foran nye og eksisterende bygninger, som vil være højere.

På baggrund af ovenstående, vurderes det at de nye elementer ikke kommer til at fremstå markante i landskabet.

Nærmeste nabo er Sibirien 15, som ligger i en afstand af ca. 400 m fra det primære staldanlæg.

Forhold til kommuneplan

Ejendommen ligger i et område, der ifølge kommuneplanen ikke har relevante udpegninger.

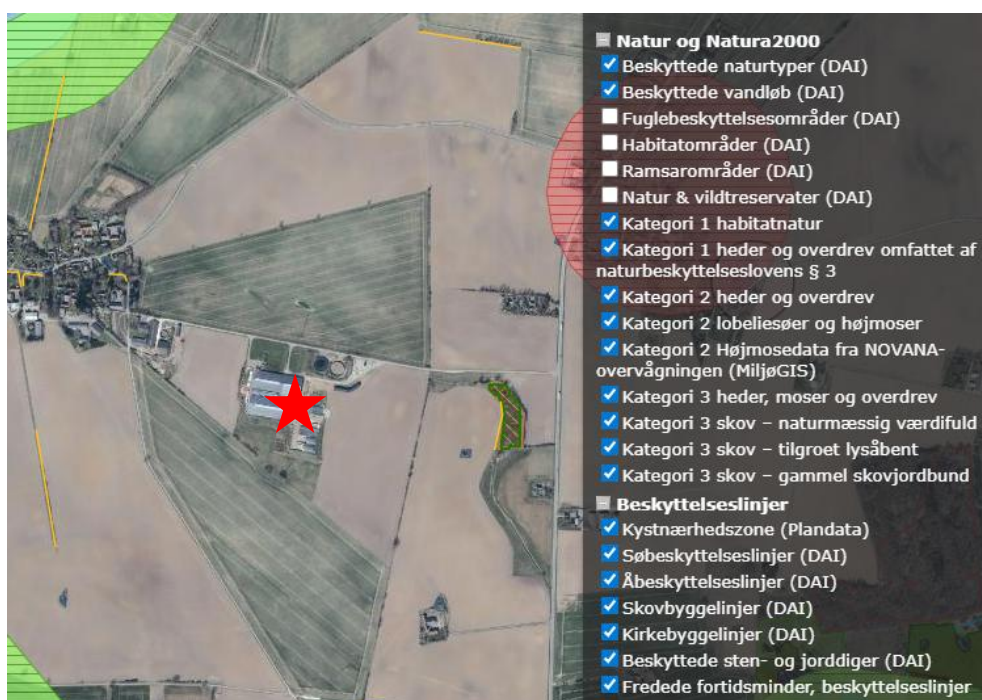
Bygge- og beskyttelseslinjer

Nye anlægsdeles placering i forhold til beskyttelseslinjer er opsummeret i nedenstående tabel.

Beskyttelseslinje	Ligger det ansøgte indenfor beskyttelsen		
	Nej	Ja	Delvis
Søbeskyttelseslinje	☒	☐	☐
Åbeskyttelseslinje	☒	☐	☐
Skovbyggelinje	☒	☐	☐
Kirkebyggelinje	☒	☐	☐
Klitfredning	☒	☐	☐
Strandbeskyttelseslinje	☒	☐	☐
Kystnærhedszone	☒	☐	☐
Fortidsmindebeskyttelseslinje	☒	☐	☐
Beskyttelse sten- og jorddiger	☒	☐	☐

Bygge- og beskyttelseslinjer

Byggefelterne for det ansøgte byggeri ligger ikke indenfor beskyttelseslinjer.

Nye anlægsdeles sammenfald med fredede områder og kulturarvsarealer fremgår af nedenstående tabel.

Fredede områder	Sammenfald med byggefelt ja/nej
Fredede områder	Nej
Kulturarvsarealer	Nej

Byggefeltets sammenfald med fredede områder

Vurdering af landskabs- og planmæssige forhold

Ejendommen ligger udenfor diverse beskyttelseslinjer. Idet udvidelsen af produktionsarealet er erhvervsmæssig nødvendigt, er det ansøgte i overensstemmelse med Guldborgsund Kommuneplans udpegninger og retningslinjer.

Da husdyrbruget er beliggende i stor afstand fra naboer, vil de nye anlæg ikke fremstå markant i landskabet, og dermed vurderes det ansøgte at have minimal påvirkning på oplevelsen af det omkringliggende landskab.

2.4.3. Generelle afstandskrav (§§ 6 og 8) samt ansøgning om dispensation

Afstandene til de i Husdybrugslovens §§ 6, 7 og 8 nævnte områder fremgår af nedenstående tabeller. Kravene jf. §§ 6 og 7 har karakter af forbudszone. Afstandskravene i § 8 skal overholdes ved udvidelser eller ændringer af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug, der kan medføre forøget forurening. Der er dog mulighed for at give dispensation ved manglende overholdelse.

Forbudzoner jf. husdyrbrugsloven § 6			
	Afstandskrav	Placering	Aktuel afstand
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	50 m	Horreby	Ca. 2.900 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, til blandet bolig -og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institution, rekreative formål etc.	50 m	Sibirien 15	Ca. 400 m
Nabobeboelse	50 m	Sibirien 15	Ca. 400 m
Forbudzoner jf. husdyrbrugsloven § 7			
Afstand til kategori 1-natur	Min. 10 m		Ca. 1,3 km
Afstand til kategori 2-natur	Min. 10 m		Ca. 1,5 km

Afstande og afstandskrav jf. husdyrbrugsloven § 8		
	Afstandskrav	Afstand
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	Min. 25 m	➤ 100 m
Almene vandforsyningsanlæg	Min. 50 m	➤ 100 m
Vandløb, herunder dræn og søer	Min. 15 m	➤ 15 m
Offentlig vej og privat fællesvej	Min. 15 m	➤ 15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	Min. 25 m	➤ 500 m
Beboelse på samme ejendom	Min. 15 m	Ca. 33 m til ældre kalvestald
Naboskel	Min. 30 m	Ca. 21 m* til Gylletank 1
Afstandskrav nyetablering af opbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning § 8		
Vandløb, herunder dræn og søer	Min. 100 m	Ikke relevant

Afstandskrav nyt byggeri/nye opbevaringsanlæg

* Fra Gylletank 1 til naboskel mod nord er der kun ca. 21 m. Den på gældende gylletank er dog allerede opført og på matriklen på den anden side af skellet er dyrket mark.

Flere placeringer af nye ko-/kalvestald/foderlade blev overvejet, men visuelt og driftsmæssigt vil den eneste fornuftige placering være parallelt med og i forlængelse (ca. 15 m fra) af Kostald 1, mod øst. Denne udvidelse vil medvirke til den visuelt mest diskrete ændring af anlægget.

På baggrund heraf vurderes den ansøgte placering af nyanlæggene at være den mest hensigtsmæssige.

2.5. Husdyrbrugets ammoniakemission

Emissionen af ammoniak fra det ansøgte projekt fremgår af beregninger i husdyrgodkendelse.dk, se nedenstående tabel:

Samlet BAT beregning ? !			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	6164	1189	7354
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	6353	822	7175
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	179
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Det samlede resultat af ammoniakberegningerne i husdyrgodkendelse.dk.

Ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt udgør 7.175 kg NH₃-N/ha/år, hvilket betyder at BAT-kravet er overholdt.

2.5.1. Beliggenhed i forhold til natur

Der er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsat grænser for, hvor meget husdyrbrug må påvirke omkringliggende natur med ammoniak. I husdyrgodkendelse.dk beregnes, hvor stor en del af husdyrbrugets ammoniakemission, der afsættes på omkringliggende ammoniakfølsom natur.

De ammoniakfølsomme naturområder opdeles i kategori 1-natur, kategori 2-natur og kategori 3-natur samt øvrig natur omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Husdyrbrugets (angivet med røde stjerner) afstand i forhold til nærmeste §3 og kat. 3, 2 og 1 naturpunkter. Fra Husdyrgodkendelse.dk

Kategori 1 natur

Kategori-1 natur er ammoniakfølsom natur beliggende i internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000 områder). Det er de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området og som Naturstyrelsen har kortlagt. Derudover er det heder og overdrev, der er § 3 beskyttede efter naturbeskyttelsesloven.

Nærmeste kategori 1 natur er beliggende i en afstand af ca. 1,3 km fra bedriften.

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen må totaldepositionen til kategori 1 natur ikke overstige følgende værdier:

- 0,2 kg NH₃-N/ha/år, hvis der er >1 andet husdyrbrug¹ i nærheden.
- 0,4 kg NH₃-N/ha/år, hvis der er 1 andet husdyrbrug i nærheden.
- 0,7 kg NH₃-N/ha/år, hvis der ikke er andre husdyrbrug i nærheden.

Den beregnede totaldeposition i nærmeste punkt af kat. 1 naturområdet er på 0,2 kg NH₃-N/ha/år.

Kumulation

Der findes ikke andre husdyrbrug som indgår i kumulation ifølge Husdyrgodkendelse.dk. Af denne årsag vises kort med kumulation ikke.

Når totaldepositionen er under 0,2 kg NH₃-N/ha/år er kravet til N-deposition, uanset kumulation, overholdt.

Kategori 2 natur

Kategori-2 natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger uden for internationale natur-beskyttelsesområder. Det drejer sig om højmoser, lobeliesøer, heder der er større end 10 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 samt overdrev der er større end 2,5 ha og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Nærmeste kat. 2 natur er en højmose. Det ligger ca. 1,5 km fra anlægget.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er den maksimale grænse for totaldepositionen til kategori 2 natur på 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Den beregnede totaldeposition til kategori 2 natur er på 0,2 kg NH₃-N/ha/år. Grænseværdien er dermed overholdt.

Kategori 3 natur

Kategori-3 natur er ammoniakfølsomme naturområder, der ikke er kategori-1 natur eller kategori-2 natur, og som er heder, moser, overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 samt ammoniakfølsom skov.

Der skal foretages en konkret vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale merdeposition af ammoniak fra husdyrbruget til kategori 3 natur, hvis merdepositionen er over 1 kg NH₃-N/ha/år.

Det nærmeste kat. 3 naturpunkt er en mose, som har en merdeposition på 0,9 kg NH₃-N/ha/år, hvilket betyder at der ikke skal vurderes på depositionen.

¹ Antallet af husdyrbrug i nærheden defineres i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26 stk. 2.

Øvrig vejledende registreret § 3 beskyttet natur

Ud over natur defineret under kategori 1, 2 og 3 skal der foretages en vurdering af merdeposition på andre naturtyper, som er vejledende udpeget i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3 (§ 3 natur).

Der er en §3-beskyttet sø ca. 160 m nordvest for den ældre kalvestald. Dertil samt til andre beskyttede naturområder er der beregnet merdeposition af ammoniak.

De beregnede merdepositioner ligger i intervallet 0,1-0,3 kg NH₃-N/ha/år, hvilket er under de altid tilladte 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Af tabellen nedenfor ses resultatet af de ammoniak-depositionsregninger, der er gennemført i husdyrgodkendelse.dk. Beregningerne er baseret på eksakte afstande og ruheder bestemt for opland og natur.

Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: **7175,0** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **2140,5** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **527,3** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Oprettet:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Kat 1 habitatnatur	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,2
§ 3 sø SV	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,0	0,2
§ 3 sø SØ	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,0	0,2
Kat 3 mose - syd for Virket sø	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,0	0,2
Kat 3 skov - Virket Holt	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,0	0,3
Kat 3 skov - Ærtesnare	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,0	0,3
Kat 3 overdrev v Hulsø	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,0	0,2
§ 3 mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,0	0,3
§ 3-sø - øst	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,3	0,2	1,0
§ 3-sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,0	0,6
Kat 3 mose Ø	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,9	0,4	2,7
Kat 2 - højmosse	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,1	0,0	0,2

Resultat af beregninger af ammoniakdeposition i de afsatte naturpunkter (fra husdyrgodkendelse.dk)

2.5.2. Bilag IV-arter

Der er foretaget en søgning i naturdata.dk indenfor en radius af ca. 1 km fra ejendommen (se nedenstående kort).

Resultat af søgning på fund af bilag IV-arter i en radius af ca. 1 km fra ejendommen (kort fra naturdata.dk)

Ifølge søgningen er der ingen registreringer af Bilag IV-arter indenfor en afstand af 1 km. Nærmeste fund er 1,3 km nord for staldanlægget.

De arealer der inddrages til opførsel af nyanlæg, er på nuværende tidspunkt køreareal øst for Kostald 1, køreareal/oplag mellem kostaldene eller dyrket mark umiddelbart øst for anlægget tæt på eksisterende landbrugsbygninger og gyllebeholdere, som ikke forventes at huse bilag IV-arter.

Vurdering vedr. natur og bilag IV-arter.

Projektet vurderes ikke at påvirke habitatområder, da afstanden til nærmeste habitatområder er 1,3 km væk.

Grænseværdier vedr. deposition af ammoniak overholdes for kategori 1 og 2 natur.

Ammoniakbidrag på de øvrige nærtliggende registrerede § 3-naturtyper vurderes ikke at have en væsentlig negativ indvirkning, da naturtyperne i området ikke vurderes at være ammoniakfølsomme.

De arealer der inddrages til byggefelter, er på nuværende tidspunkt enten dyrket mark (hvor foderladen ønskes placeret) eller køreareal/oplag mellem de to kostalde eller arealer tæt på eksisterende landbrugsbygninger og gyllebeholdere, som ikke forventes at være yngle- og rasteområder eller levesteder for bilag IV-arter.

Der er desuden intet konkret kendskab til forekomst af bilag IV arter tættere end 1 km på anlægget.

Da der ikke fjernes levesteder for bilag IV-arter i forbindelse med det ansøgte, og idet projektet heller ikke giver anledning til en væsentlig øget påvirkning af naturområder med ammoniak, vurderes det, at projektet ikke vil have en negativ effekt på levesteder, yngle- og rasteområder for eventuelle bilag IV-arter.

2.6. Husdyrbrugets lugtemission

Der foretages en lugtberegning til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig. De tre kategorier er defineret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen:

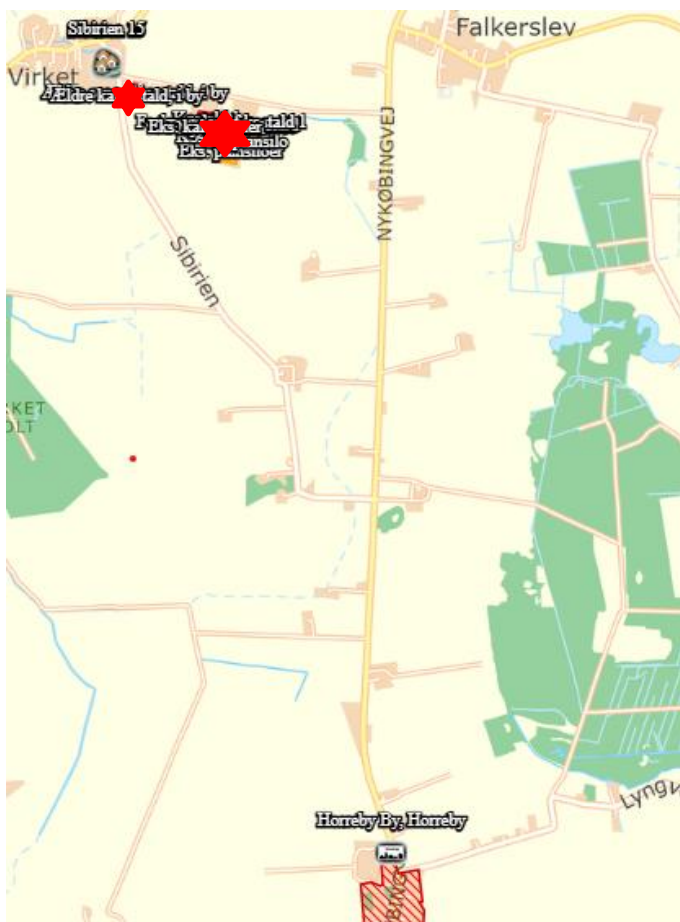
Byzone
Eksisterende og ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone eller sommerhusområde
Samlet bebyggelse
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. eller Beboelsesbygninger i samlet bebyggelse i landzone
Enkelt bolig
Beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, i landzonen, der ikke ejes af den ansvarlige for driften af husdyrbruget

Den nærmeste naboejendom er ejendommen Sibirien 15 lokaliseret ca. 400 meter vest for husdyrbruget.

Nærmeste beboelse i samlet bebyggelse er ligeledes Sibirien 15.

Den nærmeste byzone for Horreby By er lokaliseret ca. 2.900 m syd for husdyrbruget.

Beliggenheden af naboer, samlet bebyggelse og by i forhold til husdyrbruget fremgår af kortet nedenfor.

Husdyrbrugets (markeret med røde stjerner) placering i forhold til naboer, samlet bebyggelse og by.

Den primære kilde til lugt fra dyreholdet stammer fra stalden, der er naturligt ventileret.

Lugt i forhold til omkringboende vurderes derfor udelukkende ud fra staldanlæg til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg samt lugtgener, der kan forekomme i forbindelse med udbringning, indgår ikke i lugtberegningerne og håndteres derfor primært ved hjælp af generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Lugtbidraget fra staldanlægget afhænger af m^2 produktionsareal, gulvtype og dyretype. Den vægtede gennemsnitsafstand for lugt er beregnet fra anlæggets lugtcentrum i forhold til den fysiske indtegning i husdyrgodkendelse.dk og m^2 produktionsareal pr. staldafsnit.

Beregningerne efter husdyrgodkendelse herunder viser, at genekriterierne er overholdt for nærmeste nabobeboelse og byzone. Genekriteriet for nærmeste samlede bebyggelse er derimod ikke overholdt. Der ansøges derfor om dispensation fra 50%-reglen. Et krav, når der søges om dispensation fra 50%-reglen er at produktionsarealet ikke udvides ift. nudriften, samt at produktionsarealet ikke flyttes tættere på samlet bebyggelse. Der reduceres med 2 m^2 i ansøgt drift ift. nudriften, og ny løbegård samt ko-/kalvestald etableres længere mod øst (væk fra samlet bebyggelse) end de staldafsnit, der nedlægges.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Sibirien 15	0	NY	252,8	252,8	491,6	Ja
 Sibirien 15	0	NY	692,8	692,8	495,2	Nej
 Horreby By, Horreby	0	NY	926,5	880,2	2932,8	Ja

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

Gul: Genekriterie er ikke overholdt, men der kan søges om dispensation jf. § 34 (50 % reglen).

* Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

Konsekvenszone

Konsekvenszone: 726 m

Resultat af lugtberegning (fra husdyrgodkendelse.dk)

Kumulation

Hvis der er andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, nærmere end 300 m fra samme punkt i byzone, sommerhusområde, lokalplanlagt boligområde i landzone, samlet bebyggelse m.v., eller nærmere end 100 m fra samme punkt på en enkeltbolig skal geneafstanden forøges med hhv. 10 pct., hvis der er 1 og 20 pct., hvis der er 2 eller flere husdyrbrug.

Der er ingen andre husdyrbrug, som skal medregnes i kumulation ved beregning af geneafstand til naboer, samlet bebyggelse eller by.

Vurdering af lugtgener for omboende

Beregningerne efter husdyrgodkendelse.dk viser, at genekriterierne er overholdt for nabo og byzone, men ikke for samlet bebyggelse.

Der er ikke kendskab til, at lugt fra husdyrbrug er sundhedsskadelig (ammoniak undtaget).

2.7. Øvrige emissioner og genepåvirkninger

Nedenfor er eventuelle gener fra husdyrbruget som støj, støv, fluer/skadedyr, lys og transporter beskrevet.

2.7.1. Støj

De væsentligste støjklender fra husdyrbruget er støj ved håndtering, modtagelse og levering af dyr, pumpning af gylle og blanding af foder.

Støjkilde	Placering	Drifttid	Styrke
Stalde og dyr	I staldene	Døgnet rundt alle dage	Svag støj
Malkeanlæg	I kostald	Døgnet rundt alle dage	Svag støj og placeret inde i bygning
Kørsel med maskiner	Gyllevogne og vogne med husdyrgødning fra ejendom til udspretningsarealerne. Vogne fra arealer med ensilage, dybstrøelse, mm.	I højsæsonerne undtagelsesvis, fx pga. vejrlig, tidsrum 6-22.	Svag støj
Blanding af foder	Udendørs ved ensilageplads	Indenfor almindelig arbejdstid	Svag støj

Støjkloder fra husdyrbruget.

Støj vedr. transporter er beskrevet under afsnittet transporter.

Flere af støjkloderne giver kun anledning til kortvarig støj. Det drejer sig f.eks. om transport af dyr samt blanding af foder.

En støjkilde som omrøring af gylle er normalt sæsonbetonet og sker sjældent.

Nærmeste nabo ligger med god afstand til husdyrbruget.

Vurdering af støjgener

Der forekommer aldrig støj fra alle støjkloder samtidig.

Det forventes ikke at der sker en mærkbar forøgelse af støjniveauet i forhold til støjniveauet i den nuværende drift, idet arbejdsprocesserne er de samme.

Der er ca. 400 meter til nærmeste nabo. Naboer forventes ikke at kunne blive generet af støj fra husdyrbruget med denne afstand. For at reducere generne for naboerne er man på husdyrbruget opmærksom på, at støjende aktiviteter altovervejende skal foregå indenfor normal arbejdstid.

Lavfrekvent støj vurderes ikke at være et problem med afstanden til naboerne.

2.7.2. Støv

Støv kan hovedsageligt opstå ved håndtering af foder og halm samt ved transporter til og fra husdyrbruget og intern kørsel på ejendommen.

Transporter på jord- eller grusveje kan give anledning til lokale støvgener i tørre perioder. Se punktet transporter.

Nærmeste nabo er beliggende ca. 400 meter fra indkørslen til husdyrbruget.

Vurdering af støvgener

Det forventes ikke, at der sker en forøgelse af risikoen for støvgener i forbindelse med det ansøgte. Der vurderes ikke at være støvkloder fra driften af husdyrbruget, som giver anledning til væsentlige gener for naboer. Det skyldes, at der ikke er væsentlige kloder til støv i anlægget. Nærmeste nabo ligger desuden i en afstand på 400 meter fra anlægget. Nærmeste nabo (samme) fra indkørslen til anlægget er beliggende mere end 400 meter herfra. Det vurderes, at den store afstand fra indkørslen gør, at nærmeste naboer ikke vil blive påvirket af støvgener.

Støv i forbindelse med transporter søges minimeres ved hensynsfuld kørsel og lav hastighed.

2.7.3. Lys

Der er opsat lys ved porte og øvrige indgange, som er tændt ved behov i vinterperioden samt i en kortere periode om sommeren. Der er arbejdsbelysning ved ensilagepladserne, som kun er tændt, når der arbejdes på pladserne (sensor).

Vurdering af lyspåvirkninger

Der er intet lys ved bygninger, der vurderes at kunne være til gene for omkringboende eller trafikanter. Det skyldes, at der kun er svagt lys i kostalden om natten, og ingen udendørsbelysning, som er tændt om natten.

Da der ikke er store projektører på ejendommen, og da der ikke er lys, der vender ud mod nabobeboelserne, forventes der ikke at være væsentlige gener fra lys til omgivelserne.

2.7.4. Skadedyr

Gener fra fluer og andre skadedyr håndteres hovedsagelig gennem forebyggelse, hvor regelmæssig rengøring af stalde og opbevaring af foder er med til at begrænse forekomst af skadedyr.

Foder opbevares i fodersiloer og plansiloer og eventuelt foderspild fjernes løbende.

Rotter

Rottebekæmpelse foregår via aftale med kommunen eller privat firma.

Fluer

Ved behov bekæmpes fluer med lovlige bekæmpelsesmidler.

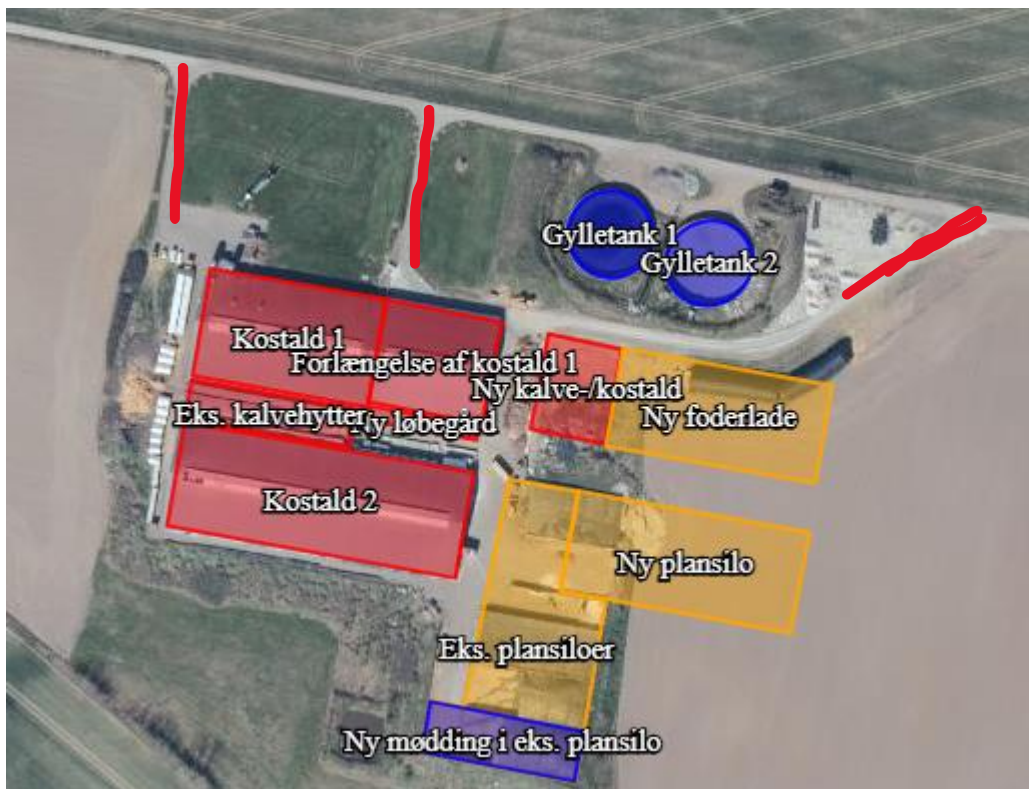
Vurdering af skadedyr

Opbevaring af foder sker i plansiloer samt i siloer (tilskudsfoder), og evt. spild fjernes løbende. Derudover holdes arealer omkring anlægget ryddelige, så der ikke opstår øget risiko for tilhold af skadedyr (rotter og mus m.v.).

Det vurderes, at husdyrbruget forebygger og bekæmper fluer og rotter på en måde, så disse skadedyr ikke forventes at medføre skade, gene eller uhygiejniske forhold for omkringboende eller udgøre en risiko for menneskers sundhed.

2.7.5. Transporter

Der er 3 adgangsveje til ejendommen fra Sibirien. Den primære indkørsel leder til medarbejderfaciliteter og malkestald længst mod vest, og de 2 øvrige indkørsler er til staldene, plansiloerne og gyllebeholderne. Adgangsvejene er befæstede. Interne veje omkring anlægget er ligeledes befæstede.

Oversigt over primære tilkørselsveje til husdyrbruget.

Afhentning af døde dyr sker efter behov.

Antallet af transporter til og fra ejendommen vil være den samme, da der ikke kommer flere dyr og dermed heller ikke flere transporter med gylle, dybstrøelse og foder.

Oversigt over transporter fremgår af nedenstående tabel. Transporter er defineret som biler større end 3.500 kg, og en transport er defineret som en til- og frakørsel.

Type	Antal og kapacitet per år		Hyppighed		Tidsrum
	Nudrift	Ansøgt drift	Nudrift	Ansøgt drift	
Afhentning af mælk	365	365	Hver dag	Hver dag	Afh. af Arla hele døgnet
Afhentning af slagtedyr	52	52	Jævnligt	Jævnligt	6:00 – 18:00
Afhentning af døde dyr til destruktion	52	52	Jævnligt	Jævnligt	6:00 – 18:00
Levering af tilskudsfoder mv.	150	150	Jævnligt	Jævnligt	6:00 – 18:00
Indtransport af majsensilage	300	300	Sæson	Sæson	Sept. 6:00 – 18:00
Halmtransport	200	200	Sæson	Sæson	6:00 – 18:00
Udkørsel af gylle (traktor og gyllevogn, kapacitet 35 tons)	350	350	Sæson	Sæson	Forår og efterår 11:00– 22:00
Bortkørsel af dybstrøelse (kapacitet 15 tons)	250	250	Sæson	Sæson	Forår og efterår 6:00 – 18:00
Levering af diesel	12	12	Sjældent	Sjældent	6:00 – 18:00
Afhentning af dagrenovation	26	26	Jævnligt	Jævnligt	6:00 – 18:00
Total	1.757	1.757	Gennemsnit 5 pr dag		

Transporter til og fra ejendommen.

Transporter til- og fra husdyrbruget sker primært indenfor normal arbejdstid fra kl. 6.00-18.00.

Transporter med husdyrgødning og hjemtagning af ensilage finder sted i sæsoner. Ved sæsonarbejde vil der også kunne forekomme kørsel i aftentimerne og i weekender. Transport af grovfoder, dybstrøelse og gylle foregår primært som intern transport.

Visse gener med støj vil forekomme, men der køres efter forholdene.

Vurdering af transport

Det forventes ikke at antal transport til og fra ejendommen stiger i ansøgt drift, da produktionsarealet og dermed dyreholdet ikke udvides.

Oversigtsforholdene ved til- og frakørsel til ejendommen er gode, idet der ikke beplantninger eller bygninger, der hindrer gode oversigtsforhold. Til- og frakørsel til ejendommen vurderes derfor ikke at være til gene for trafikken.

De interne transport på ejendommen foregår i god afstand i forhold til naboer. Naboer vurderes derfor ikke at blive generet af støv og støj fra interne transport på husdyrbruget.

2.7.6. Rystelser

Driften i anlægget bidrager ikke til rystelser.

Transport til og fra anlægget med traktor og lastbiler forventes ikke at give anledning til rystelser fra transportvejen, dels da gummihjul absorberer stød, og dels da vejbelægningen ikke bidrager til rystelser som eks. en brostensbelægning.

Vurdering af rystelser

Transport på asfaltvej vurderes til ikke at give rystelser.

2.7.7. Egenkontroller

Love og bekendtgørelser, som regulerer aktiviteter på landbrugsejendomme, foreskriver en lang række krav i forhold til egenkontrol. Herunder er der bl.a. krav om registrering af markstakkes placering hen over en 5 års periode, logbog over overdækning på gyllebeholder, beholderkontrol som skal fremsendes til kommunen, registrering af anvendelse af husdyrgødning og handelsgødning, samt sprøjtemidler. Egenkontrol, som er fastsat ved lovgivning, medtages ikke i dette afsnit, da den type egenkontrol til enhver tid skal følge lovgivningen.

Der udføres KlimaTjek via Arla, da bedriften er en del af Arlagården.

Vurdering af egenkontrol

Det vurderes, at generelle krav til egenkontrollen og løbende service af produktionsapparatet som træder i kraft ved godkendelsens meddelelse, samlet vil medvirke til, at produktionen finder sted på en forsvarlig måde, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

2.8. Reststoffer, affald og naturressourcer

2.8.1. Døde dyr

Døde dyr opbevares på fast plads. Døde dyr opbevares hygiejnisk og overdækket på fast plads. Døde dyr afhentes af DAKA og normalvis indenfor 24 timer efter anmeldelsen, hvis ikke det er op til en weekend eller helligdag. Afhentningstidspunktet vil normalt være inden for en normal arbejdsdag.

2.8.2. Affald

På et IE-brug skal affaldshåndteringen leve op til affaldshierarkiet, jf. § 6b i lov om miljøbeskyttelse, hvilket betyder at affald skal behandles efter følgende hierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Her er dog ikke tale om et IE-brug, men alligevel er der fokus på minimering af affaldsmængderne.

I forbindelse med produktionen på ejendommen produceres der husdyrgødning, som genanvendes som gødning på markerne.

Foderspild søges minimeret mest muligt, da det er en unødigt omkostning i produktionen. Foderspild havner i gyllen og genanvendes ligeledes på marken.

De affaldsmængder, som skal håndteres, opbevares og bortskaffes, er primært emballage fra de hjælpestoffer, der anvendes i produktionen. Det er svært at nedbringe affaldsmængden, da husdyrbruget ikke har indflydelse på emballeringen. Mængden af affald er dog begrænset i forhold til produktionens størrelse.

Affaldet består primært af plastdunke fra sæber, desinfektionsmidler, bekæmpelsesmidler, klinisk risikoaffald, spraydåser til mærkning af dyr, lysstofrør fra stalde, papir, pap og plast fra emballering samt jern og metal.

Affaldstype	Håndtering og bortskaffelse
Klinisk Risikoaffald Kanyler og medicinrester og spraydåser	Kommunal ordning
Tom emballage (papir/pap/plast og plastdunke)	Afhentes af godkendt transportør
Lysstofrør og elsparepærer	Afleveres på genbrugsplads
Jern og metal	Afleveres til produkthandler

Håndtering af affald på husdyrbruget

Affaldet sorteres på ejendommen og bortskaffes som beskrevet i ovenstående skema.

Vurdering vedr. opbevaring og håndtering af affald.

Døde dyr overdækkes og afhentes efter behov af DAKA. Det vurderes således, at døde dyr opbevares på en forsvarlig måde.

Det vurderes samlet, at affaldshierarkiet er iagttaget og at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativer.

2.8.3. Olie og kemikalieforbrug

Olieforbrug

Der er 1 dieselolietank på ejendommen.

Olieaffald (spildolie)

Der opbevares maks. 100 l. spildolie på ejendommen, da der ikke foregår markdrift fra ejendommen.

Kemikalieforbrug

Der benyttes plantekemi til markdriften, men alt håndteres af maskinstation – også opbevaring. Der bruges lidt kemikalier til rengøring af malkesystem samt svovlsyre til drift af gylleforsuringsanlæg.

Kemiaffald

Intet, da det håndteres af maskinstation. Plastdunke fra rengøringsmidler opbevares i container.

Vurdering vedr. opbevaring og håndtering af olie og kemi.

Det vurderes samlet, at affaldshierarkiet er iagttaget og at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativer.

2.8.4. Energiforbrug

Vaskevandet opvarmes via varmegenvinding fra mælkekøling, hvilket sker af hensyn til forbrug og miljø.

Ejendommens elforbrug stammer primært fra belysning, malkeanlæg, gyllepumpning, skrabeanlæg og anden teknik (genanvendelse).

Energiforbruget i den nuværende drift opgøres i forbindelse med årsregnskabet. Det forventede elforbrug i ansøgt drift forventes at være ca. det samme som i nudriften, da der ikke forventes flere køer.

Vurdering vedr. energi

I malkekvægbesætninger ligger mulighederne for at spare på energi primært indenfor områderne foderfremstilling og belysning.

Der er ved renovering af enheder i det eksisterende anlæg fokus på forbrug af energi. Ved renoveringer vil der blive opgraderet til mindre energiforbrugende enheder, bl.a. skiftes lys løbende til LED.

Det vurderes, at husdyrbruget har fokus på energi, og er indstillet på at foretage handlinger med henblik på lavest mulige klimaaftryk af produktionen.

2.8.5. Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

Ejendommen forsynes med vand fra Horreby Vandværk. Der forbruges vand til drikkevand til dyrene, vask af malkestald, kostald mv.

I forbindelse med de ansøgte ændringer forventes forbruget ikke at stige, da der ikke sker en udvidelse i antallet af dyr.

Husdyrbrugets vandforbrug søges begrænset via nedenstående tiltag:

- Dagligt eftersyn af rørføringer til vandkar.
- Fokus på ikke at bruge mere vand end nødvendigt.

Spildevand

Tagvand ledes til dræn. Overfladevand fra befæstede arealer, hvorpå der kan være gødningsrester ledes til gyllebeholder.

Spildevand opsamles i ejendommens gyllesystem og er indregnet i normtallene for gylleproduktion.

Tagvandet fra den nye ko-/kalvestald/foderlade ledes til det eksisterende forsinkelsesbassin, som allerede er blevet udvidet med henblik på at have tilstrækkelig kapacitet til projektet.

Spildevand fra beboelsen ledes til offentlig kloak.

Vurdering af vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

Det vurderes, at der ikke forbruges mere vand end der er behov for på ejendommen og der er i den daglige drift fokus på at reducere vandspild ved løbende vedligeholdelse af rørføringer samt løbende udskiftning af utætte drikkevandsrør.

Det vurderes, at husdyrbruget har foretaget de nødvendige foranstaltninger for at minimere vandforbruget.

2.9. BAT- ammoniak

BAT betyder Best Available Techniques (Bedst Tilgængelige Teknik) og er en fællesbetegnelse for teknikker og teknologier, som kan begrænse forurening og forbrug fra husdyranlæg.

BAT kravet, hvad angår ammoniak, indtræder ved en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃N pr år. BAT-niveauet er lovbestemt og skal sikre, at ammoniakemissionen fra husdyrbrugets staldanlæg er på et niveau, der svarer til, at der er valgt staldsystemer og/eller teknologi, der er blandt de bedste tilgængelige til at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

For eksisterende stalde, hvor krav om BAT er fastlagt i en eksisterende godkendelse, skal BAT-kravet genberegnes med inddragelse af effekten af tidligere vilkår, medmindre vilkårene er stillet til en miljøteknologi, som ikke længere er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste, eller på anden måde er anerkendt.

Den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af BAT er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. Den samlede BAT beregning fremgår af nedenstående tabel.

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	6164	1189	7354
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	6353	822	7175
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	179
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Den samlede BAT beregning fra husdyrgodkendelse.dk

Det samlede BAT-krav er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 7.354 kg N/år og ammoniakemissionen er på 7.175 kg N/år. Dermed er det vejledende emissionsniveau overholdt.

BAT-beregningen er baseret på nedenstående forudsætning om eksisterende og nye/renoverede staldafsnit.

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Ny kalvestald	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
Kostald 1	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Kostald 1	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	1,16
Kostald 1	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	1,16
Kostald 2	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	1,16
Ældre kalvestald, i by	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Forlængelse af kostald 1	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Forlængelse af kostald 1	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	1,68
Ny ædeplads	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89	1,68

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Forudsætning for BAT-beregningen (fra husdyrgodkendelse.dk)

BAT-redegørelse

Mulige teknologier til reduktion af ammoniakfordampningen i kvægstalde er overdækning af gyllebeholder og forsurening af gylle.

BAT-kravet er overholdt ved anvendelse af gylleforsuring. Derfor er der ikke behov for yderligere BAT-redegørelse.

Vurdering, begrænsning af ammoniakemission

BAT-kravet er overholdt med 179 kg N/år. Der er ikke hjemmel til, ej heller er det proportionalt, at stille krav om yderligere ammoniakreducerende tiltag.

2.10. Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger med stor afstand til den danske landegrænse, og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger derfor ikke relevant.

3. Miljøkonsekvensvurdering

3.1. Beskrivelse af det ansøgte

3.1.1. Det ansøgtes placering, udformning, dimensioner

Der henvises til afsnittet: Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte afsnit 2.1-2.4.

3.1.2. Det ansøgtes forventede væsentlige indvirkninger på miljøet og de foranstaltninger der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse skadelige indvirkninger på miljøet.

Der henvises til de foretagne vurderinger i afsnittene 2.5 – 2.10. vedr. natur, lugt, støj, støv lys, skadedyr, transporter, rystelser, energi og vand.

3.1.3. Andet i forhold til befolkningen og menneskers sundhed

Den generelle lovgivning som omfatter produktion af husdyr samt drift af markarealer er løbende under revision og opdateres årligt. Landbruget er således det erhverv i Danmark, som er mest reguleret, og hvor der konstant er fokus på eventuelle risici.

Den generelle regulering omfatter både befolkningen og menneskers sundhed. Der er således lavet regler for hvor meget og hvordan afgrøder og produktionsdyr må behandles, samt tilbageholdelsestid for hvornår produktet kan sælges. Derudover er der grænseværdier for lugt og støj samt mulighed for indgriben ved støv for at sikre nærmeste naboer mod en direkte gene ved den daglige drift. Ud over den generelle lovgivning er der branchekodeks for produktion af kød og mælk. Disse kodekser udvider kravet til også at hindre anvendelse af visse typer råvarer, som ikke påviseligt har nogen påvirkning på menneskers sundhed, men som brancheforeningen mener ikke bør indgå i produktionen. Det er typisk bestemte fodermidler og f.eks. begrænset brug af slam som gødningsmiddel.

Ejendommen holdes ryddelig og rengjort for at hindre uhygiejniske forhold.

Besætningen efterlever alle gældende regler for veterinær status og sundhed og i tilfælde af sygdomsudbrud vil dette blive håndteret efter gældende forskrifter. Den daglige drift har ingen betydning for omkringboendes sundhed, men man vil i den daglige drift søge at minimere eventuelle genepåvirkninger fra fx støj, støv, lugt og lignende.

Der er desuden udarbejdet beredskabsplan for ejendommen, som bevirker, at eventuelle uheld og ulykker kan håndteres forsvarligt, med så lille skade på omgivelserne som muligt.

Vurdering vedr. befolkningen og menneskers sundhed

Ansøger vurderer helt overordnet, at påvirkningerne på menneskers sundhed for

omkringboende er meget begrænsede. Det vurderes også, at der ikke sker nogen væsentlig forøgelse af disse påvirkninger.

Det vurderes, at ændringen på ejendommen, ikke vil medføre en væsentlig øget belastning for naboer, i form af lugtgener og ammoniakdeposition, da produktionsarealet ikke øges ift. nudriften. Der er i tidligere afsnit redegjort for påvirkningerne for naboer og omgivelser i form af lugt.

Der er i de ovenstående afsnit redegjort for hvilke elementer, der påvirker befolkningen og menneskers sundhed. Der er ligeledes redegjort for husdyrbrugets håndtering af disse elementer samt evt. afbødende tiltag, der foretages fra husdyrbrugets side for at begrænse denne påvirkning.

Det vurderes at omkringboende som udgangspunkt ikke vil blive væsentligt påvirket af gener fra transport, da de ikke er placeret i nærheden af husdyrbruget.

Samtlige generelle afskæringskriterier i forhold til lugt (på nær til nærmeste samlede bebyggelse) for produktionen på ejendommen er overholdt. Det er også ansøgers vurdering, at der ikke opleves klager over lugt samt driften på ejendommen. Der tilsigtes at fastholdes en høj grad af staldhygiejne i staldene, blandt andet for at sikre dyrevelfærd samt trivsel for ansatte, men også for at begrænse lugtgener.

Ansøger er bevidst om de påvirkninger som driften for de omkringboende har. Gyllekørsel til udbringning på markarealer, udføres i henhold til reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Der omrøres kun i gyllebeholderne i forbindelse med lastning ved udkørsel.

Derudover forsøger ansøger at planlægge flest mulige aktiviteter indenfor almindelig arbejdstid, dog med forbehold for at der i spidsbelastningsperioder kan være behov for at arbejde udenfor almindelig arbejdstid, og at der generelt malkes en stor del af døgnet pga. det store antal køer.

Ansøger vurderer, at der igennem opretholdelse af en god staldhygiejne, ved at tage hensyn til naboer samt god og grundig planlægning af arbejdsrutiner, er taget en række hensyn, der kan være med til begrænse påvirkningen fra husdyrbruget for omkringboende naboer, samt befolkningen generelt.

3.1.4. Påvirkninger af jordarealer, jordbund og vand

Husdyrbrugets påvirkning af jordarealer sker primært ved brug af husdyrgødning og evt. bekæmpelsesmidler i markbruget. Reguleringen heraf varetages af generelle regler vedr. anvendelse og udbringningstidspunkter for husdyrgødning og sprøjtemidler, og er derfor ikke beskrevet yderligere her.

Ved anvendelse af husdyrgødning på arealerne, tilføres der næringsstoffer til mikroorganismene i jorden. Der vil fremadrettet være nogenlunde samme mængde dybstrøelse fra produktionen, som giver en god struktur i jorden. På baggrund af dette forventes ikke en forværring af tilstanden af jordbunden.

Ressourcen vand søges begrænset ved at være opmærksom på, at der ikke sker unødigt vandspild som følge af utætheder i rørføringer eller utætte ventiler.

Risiko for forurening af jord, grundvand og overfladevand

Stalde, gyllerør og gyllebeholder er udført i tætte og stabile materialer.

Gyllebeholderne kontrolleres regelmæssigt for utætheder og er underlagt beholderkontrol.

Der er i beredskabsplanen for ejendommen redegjort for ejendommens beredskab i forhold til udslip fra punktkilder, og ved transport og pumpning af gylle, samt andre forhold som potentielt vil kunne påvirke grundvandsforhold.

Det er ansøgers vurdering, at den planlagte produktionsændring ikke vil påvirke grundvands- eller drikkevandsinteresser, da ejendommen er beliggende udenfor områder med særlige drikkevandsinteresser.

Ligeledes vurderer ansøger, at der på ejendommen ikke er en specifik øget risiko for udslip fra punktkilder. Ansøger vurderer, at ejendommens beredskabsplan tager hånd om hvilke aktioner, der skal tages i forbindelser med mindre uheld eller udslip.

Vurdering

Da stalde, gyllerør og gyllebeholdere er udført i tætte og stabile materialer, er det vurderingen, at der ved normal drift ikke kan ske udsivning af næringsstoffer fra anlægget. Ved et utilsigtet udslip af gylle fra gyllebeholderne, foreskriver beredskabsplanen, hvordan husdyrbruget skal agere for at minimere omfanget af en forurening.

Det vurderes alt i alt, at risikoen for forurening af jord, grund- og overfladevand er minimeret.

3.1.5. Risici for større ulykker og katastrofer

Ansøger har forholdt sig til mulige uheld og mulighederne for at forbygge og afbøde virkningerne af uheld i den udarbejdede beredskabsplan.

Sker der uheld, der kan medføre alvorlige påvirkninger af natur og miljø, vil alarmcentralen straks blive kontaktet. Ligeledes vil kommunens Tekniske Forvaltning efterfølgende blive underrettet.

3.1.6. Det ansøgte husdyrbrugs indvirkning på klimaet og projektets sårbarhed over for klimaændringer

Vedrørende det ansøgte indvirkning på klimaet, så arbejdes der fortløbende på at minimere drivhusgasemissionen ved bl.a. at have en effektiv produktion ressourcemæssigt. Ved at anvende energieffektive løsninger kan udledningen af drivhusgasser nedbringes. I kvægproduktion ligger mulighederne for at spare på energi primært indenfor områderne foderfremstilling og belysning.

På ejendommen er der både indsatser vedrørende ressourcemængder og effekt. F.eks. med fokus på ressourcemængder i form af optimal foderudnyttelse, hvorved udledningen af metan mindskes.

Gyllen forsures, hvilket reducerer ammoniakudledningen med 50 %. Derudover flyttes gyllen løbende fra stald til gylletank, hvilket yderligere reducerer metan-udledningen.

Der forbruges ikke mere vand end der er behov for på ejendommen og der er i den daglige drift fokus på at reducere vandspild ved løbende vedligeholdelse af rørføringer samt løbende udskiftning af utætte drikkevandsrør.

Det vurderes, at husdyrbruget har fokus på dets indvirkning på klimaet, og er indstillet på at foretage handlinger med henblik på lavest mulige klimaaftryk af produktionen.

Vedrørende projektets sårbarhed over for klimaændringer, lyder det overordnede fremtidsscenario, at man i Danmark primært vil mærke klimaforandringerne i form af højere temperaturer, kraftigere regnskyl, evt. oversvømmelser samt flere og kraftigere storme. Da det ansøgte produktion hovedsageligt foregår indendørs i stalde og med naturlig ventilation, og da der ikke er græssende dyr på lavtliggende, kystnære arealer, vurderes det at projektet ikke er sårbart over for klimaændringer.

3.1.7. Alternative løsninger som ansøger har undersøgt

Alternativer til placeringen af nye anlæg

De ændringer der foretages i forbindelse med det ansøgte projekt, er etablering af ny ko-/kalvestald/foderlade, ny mødding i eks. plansilo, ny løbegård samt etablering af nyt plansiloområde.

De valgte placeringer skyldes, at det vil give den mest harmoniske ejendom, og udvidelsen vil ikke ændre væsentligt på den nuværende bygningsparcel og dermed udtrykket i landskabet.

Alternativer til valg af øvrige ændringer

Det ønskes at anvende en del af det eksisterende produktionsareal samt at udvide produktionsarealet i en ny løbegård samt en ny ko-/kalvestald. Der nedlægges samtidig en eksisterende kalveplads samt en del af en ældre kalvestald. Det vurderes, at der ikke er mere realistiske fordelagtige alternativer til disse ændringer, da nybyggeri etableres i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygninger.

0-alternativet

0-alternativ beskriver den situation, hvor husdyrbruget kører videre på den eksisterende godkendelse. I alle virksomheder er der løbende krav til at tilpasse og optimere driften efter markedsforholdene.

Med en godkendelse efter husdyrbrugslovens § 16a til en mindre udvidelse af staldanlægget og mulighed for fleksibilitet i produktionen kan husdyrbruget være konkurrencedygtigt og samtidig være i stand til at omstille sig i forhold til markedsvilkår.

Vurdering i forhold til placering af nye anlæg og valg af teknologi

Samlet set vurderes den valgte placering af nyetableringer at være den bedste ud fra hensyn til produktion, landskab, den visuelle oplevelse af husdyrbruget, naboer samt mulighederne for at overholde husdyrbrugslovens afstandskrav ved opførelse af nyt byggeri.

4. Konklusion

Projektet omfatter ansøgning om tilladelse til opførelse af ny ko-/kalvestald/foderlade, etablering af løbegård, ny mødding i eks. plansilo samt etablering af nyt plansiloareal.

Projektet overholder (på nær lugtgenekriteriet til nærmeste samlede bebyggelse) de generelle afskæringskriterier, der er opstillet i forhold til godkendelse af husdyrbrug og påvirkning af naboer med lugt og naturområder med ammoniak. Dette er opnået ved at anvende bedst tilgængelig teknologi, hvor det er muligt.

Ansøger har i rapporten foretaget en samlet konklusion vedrørende de seks punkter, der fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 8. På baggrund af dette og beskrivelserne i øvrigt under de enkelte emner, er der i rapporten redegjort for de forhold omkring husdyrbruget, der reguleres af husdyrbrugsloven.

Det ansøgte projekt vil ikke indebære væsentlige virkninger på miljøet. Der er desuden tale om en ejendom, hvor der så vidt muligt tages hensyn til omkringboende.

Ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen blandt andet ved anvendelsen af den bedst tilgængelige teknologi.

Husdyrbruget kan således drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforligneligt med hensynet til omgivelserne.

5. Bilag

Bilag 1: Situationsplan

Bilag 2 + 3: Beredskabsplan + kort

GULDBORGSUND

NATURVURDERING TIL § 16 A MILJØGODKENDELSE AF LANDBRUG

SIBIRIEN 6, 4863 ESKILSTRUP

BILAG 2

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.1	Påvirkning fra stald og lager	3
1.1.1	Ammoniakfølsom natur	3
1.1.2	Natura 2000-områder	7
1.1.3	Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter.....	9

1.1 PÅVIRKNING FRA STALD OG LAGER

1.1.1 Ammoniakfølsom natur

Ammoniakfølsom natur er jf. husdyrlovens § 7 opdelt i tre kategorier.

Kategori 1-natur

Denne kategori omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen. Naturtyperne fremgår af bilag 3, punkt D i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

For de Natura 2000-naturtyper, som endnu ikke er kortlagt som kategori 1-natur (primært søer), skal kommunen vurdere påvirkningen og eventuelt fastsætte vilkår om maksimal deposition af ammoniak. Dette kræver en konkret besigtigelse for at bestemme søernes naturtype.

Kategori 1-natur omfatter ligeledes heder og overdrev beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 indenfor Natura 2000-områder, som ikke er nævnt ovenfor.

For kategori 1-natur gælder at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride følgende beskyttelsesniveau:

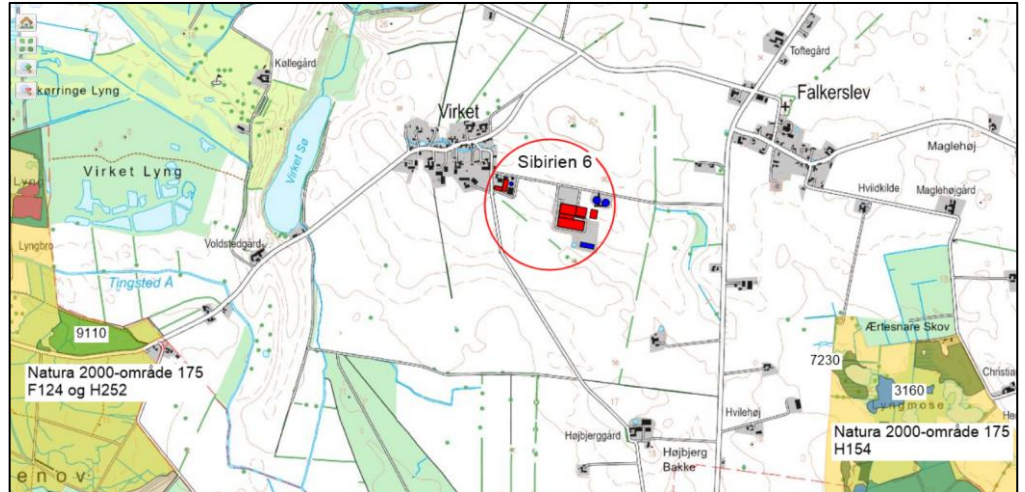
- 0,2 kg N/ha ved mere end 2 husdyrbrug (mere end 1 ejendom udover ansøger)
- 0,4 kg N/ha ved 2 husdyrbrug (ansøger samt 1 ejendom)
- 0,7 kg N/ha ved 1 husdyrbrug (ansøger)

Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):

- antal husdyrbrug over 150 kg NH₃-N pr. år indenfor 200 meter +
- antal husdyrbrug over 450 kg NH₃-N pr. år indenfor 200-300 meter +
- antal husdyrbrug over 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300-500 meter +
- antal husdyrbrug over 1.500 kg NH₃-N pr. år indenfor 500-1000 meter +
- antal husdyrbrug over 5.000 kg NH₃-N pr. år indenfor 1000-2500 meter.

Nærmeste kategori 1-natur i forhold til husdyrbruget på Sibirien 6 ligger i den nordlige ende af Horreby Lyng ca. 1,2 km sydøst for nærmeste anlæg på husdyrbruget, se kort 1. Naturområdet er den kortlagte habitatnaturtype 7230 Riggær. I samme område ligger desuden brunvandet sø (habitatnaturtype 3160) samt flere områder med riggær i en afstand af ca. 1,4 – 1,5 km fra husdyrbruget. Alle naturområderne ligger i habitatområde 154 Horreby Lyng, som er en del af Natura 2000-område 175 Horreby Lyng og Listrup Lyng. I Hannenov Skov, som ligger i habitatområde 252 Listrup Lyng og fuglebeskyttelsesområde 124, der

ligeledes indgår i Natura 2000-område 175, ligger nærmeste habitatnaturtype ca. 1,8 km vest for husdyrbruget. Habitatnaturtypen er 9110 Bøg på mor.

Kort 1. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 1-natur Natura 2000-område 175.

De anbefalede tålegrænser for naturområderne er (jf. Fagligt notat fra DCE af 15-3-2024):
 3160 Brunvandet sø: 5 - 10 kg N/ha/år
 7230 Rigkær: 15 - 25 kg N/ha/år
 9110 Bøg på mor: 10 - 15 kg N/ha/år

Guldborgsund Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel mod den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen og er ifølge tabellen "Total kvælstofdeposition 2021-2023" på Miljøstyrelsens MiljøGis til husdyrregulering 10,8 kg N/ha/år både i området omkring naturområderne i Horreby Lyng og i Hannenov Skov.

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,2 kg NH₃-N/ha i områderne med kategori 1-natur i Horreby Lyng og 0,1 kg NH₃-N/ha i området med kategori 1-natur i Hannenov Skov.

Kommunens vurdering

Ved brug af kumulations-modellen kan det konstateres, at der ud over ansøger ikke ligger andre husdyrbrug i det mest kritiske naturpunkt i kategori 1-naturtypen. Den totale ammoniaktilførsel på naturområdet fra ansøger må derfor ikke overskride et beskyttelsesniveau på 0,7 kg N/ha.

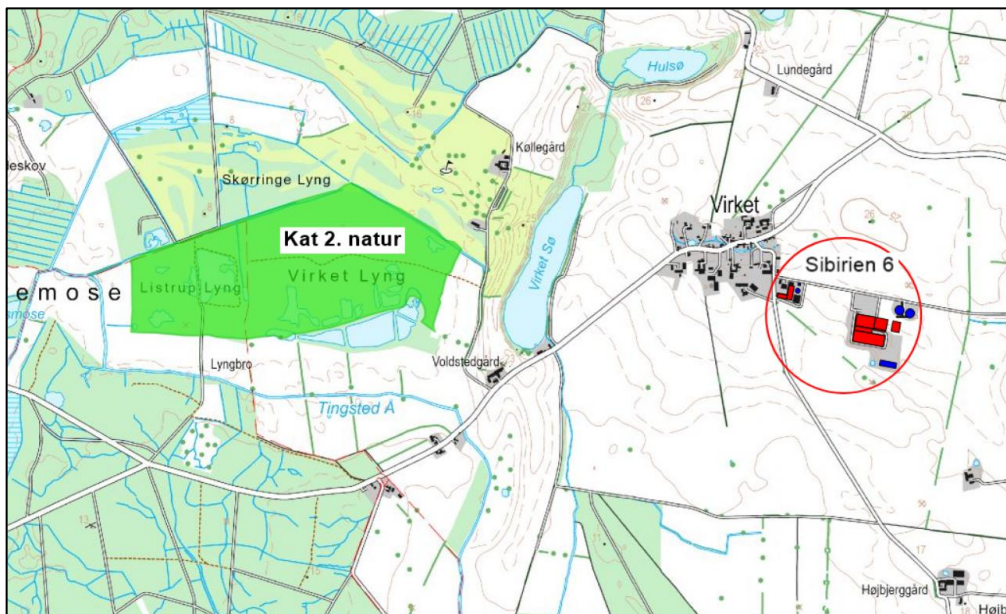
Da det fastsatte beskyttelsesniveau for tilførsel af ammoniak er overholdt, vurderer Kommunen, at den ansøgte drift af anlægget ikke vil påvirke kategori 1-naturen og dermed udpegingsgrundlaget i det pågældende Natura 2000-område på en måde, der hindrer målopfyldelsen for området. Endvidere kan det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af naturområdet, selvom beskyttelsesniveauet er overholdt.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur omfatter højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og som er beliggende udenfor Natura 2000-områder. For denne

kategori gælder, at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride 1,0 kg NH₃-N/ha.

Det nærmeste kategori 2-naturområde er en tidligere højmoser, der ligger i Virket Lyng ca. 1,2 km vest for husdyrbruget, se kort 2. Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningsssystem beregnet til 0,2 kg NH₃-N/ha i naturområdet.

Kort 2. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 2-natur.

Kommunens vurdering

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion på husdyrbruget på kategori 2-naturen overstiger ikke bekendtgørelsens beskyttelsesniveau for kategori 2-natur. På denne baggrund vurderes det, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af det nærmeste kategori 2-natur.

Kategori 3-natur

For kategori 3-natur gælder, at kommunen konkret skal vurdere følgende beskyttede, ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2: Heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, og ammoniakfølsomme skove.

Skov defineres som arealer, der er større end ½ ha og mere end 20 meter brede, og som er bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer, jf. skovlovens definition af skov.

En skov betegnes som ammoniakfølsom, når:

- 1) der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel "skovjordbund",
- 2) skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, moser eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel "skovjordbund", eller

- 3) der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af skovlovens § 25.

Kommunen kan kun sætte vilkår, hvis det ansøgte projekt kan medføre en merdeposition på kategori 3-natur på mindst 1 kg N/ha/år. Naturområdet skal endvidere have en særlig regional eller lokal beskyttelsesinteresse og/eller en høj naturkvalitet.

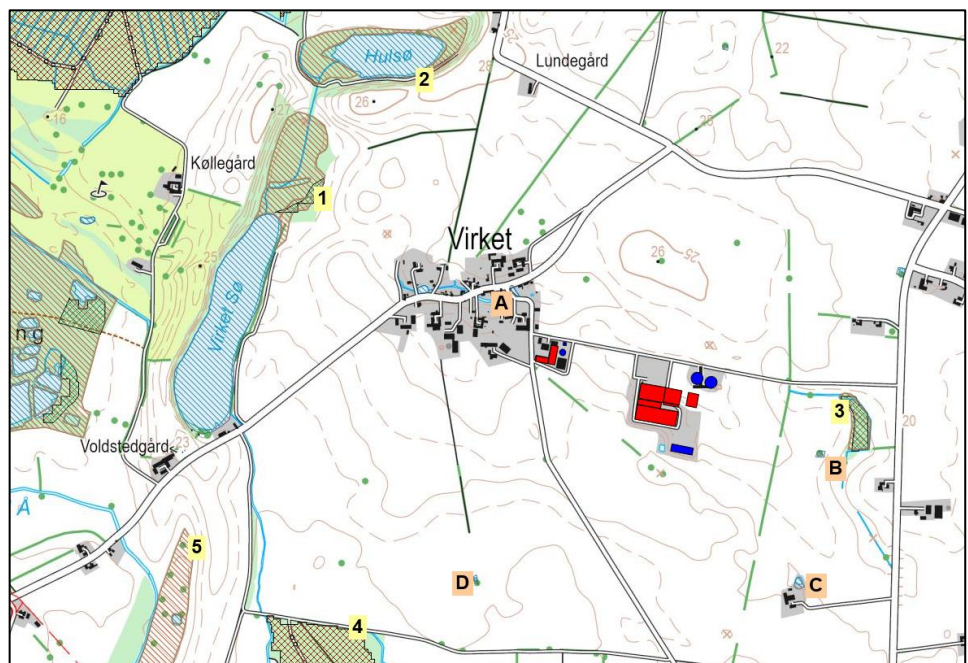
Naturtypernes tålegrænse over for kvælstof fremgår af tabel 1.

Tabel 1. Naturtypernes tålegrænse for kvælstof. Kilde: Fagligt notat fra DCE af 15-3-2024.

Naturtype	Tålegrænse, kg N/ha
Overdrev	6-20 (sure overdrev 6-10; kalkholdige overdrev 10-20; tørre skrænter 5-15)
Hede	5-15
Mose og kær	5-25 (højmoser 5-10; hængesæk og tørvelavninger 10-15; fattigkær og hedemoser 10-15; kalkrige moser, væld og rigkær 15-25)
Løvskov	10-15 (elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld 10-20)
Nåleskov	10-20

Baggrundsbelastningen med kvælstof er 10,8 kg N/ha i området, hvor husdyrbruget ligger jf. tabellen "Total kvælstofdeposition 2021-2023" på Miljøstyrelsens MiljøGIS til husdyrregulering.

I området omkring husdyrbruget på Sibirien 6 ligger nogle naturtyper og skove, som er omfattet af kategori 3, se kort 3 og tabel 2. Merdepositionen af kvælstof fra henholdsvis den ansøgte drift og efter 8-års reglen er beregnet på kategori 3-naturen i det elektroniske ansøgningssystem. Ved 8-års reglen skal kommunen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer, der er godkendt, tilladt eller anmeldt i løbet af de seneste 8 år i beregningen af merdepositionen.

Kort 3. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 3-natur (lokalitet 1-5) og beskyttet natur jf. naturbeskyttelseslovens § 3 (lokalitet A-D).

Tabel 2. Oversigt over kategori 3-natur ved husdyrbruget.

Lokalitet	Naturtype	Sårbare arter / natur	Beregnet merdeposition (nudrift)	Beregnet merdeposition (8-års drift)
1	Mose	-	0,0 kg NH ₃ -N/ha	0,1 kg NH ₃ -N/ha
2	Mose	Ægbladet Fliglæbe Springfrø	0,0 kg NH ₃ -N/ha	0,1 kg NH ₃ -N/ha
3	Mose	-	0,4 kg NH ₃ -N/ha	0,9 kg NH ₃ -N/ha
4 Virket Holt	Skov	-	0,0 kg NH ₃ -N/ha	0,1 kg NH ₃ -N/ha
5	Mose	-	0,0 kg NH ₃ -N/ha	0,1 kg NH ₃ -N/ha

Rundt om husdyrbruget i en afstand af ca. 350 – 1.100 m ligger flere områder med mose. Af disse er lokalitet 1, 2 og 3 ellemoser/ellesumpe. Ifølge www.arter.dk er der registreret orki-deen Ægbladet Fliglæbe samt padden Springfrø i lokalitet 2. Begge arter er fredede.

Den nærmeste kategori 3-skov er Virket Holt, der ligger ca. 885 m sydsvest for stald og la-ger. Skoven er fredskov og består af blandet løv- og nåleskov. Der er ikke kendskab til fore-komsten af særligt følsomme eller sjældne arter i skoven. Skoven vurderes at være ammo-niakfølsomme ud fra, at den er angivet som skov på Videnskabernes selskabs kort fra om-kring 1780'erne samt på de høje målebordsblade fra perioden ca. 1862-1899. Der har såle-des været skov på arealerne i mere end 200 år.

Kommunens vurdering

Den ansøgte produktion på husdyrbruget må ikke medføre, at tilstanden i kategori 3-natur-typerne påvirkes negativt. Dette kan undersøges ved at sammenholde naturtypernes tåle-grænse for kvælstof med den beregnede merdeposition med kvælstof fra det ansøgte dyre-hold.

Da merdepositionen med kvælstof i den nærmeste kategori 3-natur er beregnet til mindre end 1,0 kg NH₃-N/ha, vurderes det, at der ikke sker en tilstandsændring i disse naturområ-der. Det vurderes derfor, at der ikke skal stilles vilkår i forhold til kategori 3-naturområ-derne.

Beskyttet natur, der ikke er kategori-natur.

Ferske enge, strandenge og næringsrige søer/vandhuller er naturtyper omfattet af naturbe-skyttelseslovens § 3, men som ikke er kategori-natur. I en afstand af ca. 170 – 640 m fra husdyrbruget ligger 4 næringsrige vandhuller (punkt A - D på kort 3). Merdepositionen fra den ansøgte produktion er 0,0 – 0,2 kg NH₃-N/ha i vandhullerne, og den er dermed mindre end 1 kg NH₃-N/ha, se yderligere beskrivelse i afsnit 1.1.3. Det vurderes derfor, at den an-søgte produktion ikke vil medføre tilstandsændringer i nærliggende § 3-naturtyper, og at husdyrbruget kan drives på stedet uden at indebære en væsentlig virkning på miljøet, her-under i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørel-sens § 34 stk. 1 nr. 2.

1.1.2 **Natura 2000-områder**

Natura 2000-områder udgøres af habitat- og fuglebeskyttelsesområder, som til sammen danner et økologisk netværk af beskyttede naturområder gennem hele EU. I Danmark kal-des områderne også for internationale naturbeskyttelsesområder, og her indgår også ram-sar-områderne. Der er 254 habitat-, 113 fuglebeskyttelses- og 27 ramsar-områder i Dan-mark.

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrbrugsloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 1. Princippet i beskyttelsen er, at der ikke i disse områder må foretages noget, som skader de naturværdier (naturtyper og arter), som ligger til grund for deres udpegning.

Hvis projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 2, foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Den fælles målsætning for de udpegede områder er, at de naturtyper og arter, som et område er udpeget for at beskytte, skal have en gunstig bevaringsstatus.

Nærmeste Natura 2000-område i forhold til stald og lager på husdyrbruget er område nr. 175 Horreby Lyng og Listrup Lyng, som på dette sted består af habitatområde 154 Horreby Lyng, 252 Listrup Lyng og fuglebeskyttelsesområde 124 Listrup Lyng. Afstanden fra husdyrbruget er ca. 1,63 km til H252 og F124 og ca. 1,13 km til H154, se kort 1.

Natura 2000-området har et areal på 272 ha og udgøres af to moser, henholdsvis Horreby Lyng og Listrup Lyng, der også kaldes for Borremosen. Moserne er dannet som højmoser, hvor tørvemosser er vokset ind over en afløbsløs sø, der er opstået i en istidslavning. I moserne har der fundet tørvegravning sted bl.a. under 2. verdenskrig, hvilket har resulteret i dannelsen af flere søer. Moserne ligger med en indbyrdes afstand på ca. 3,5 km. Udpegningsgrundlaget fremgår af tabel 3.

Tabel 3. Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område 175 (H154, H252 og F124).

Udpegningsgrundlag for habitatområde H154 Horreby Lyng		
Naturtyper:	Søbred med småurter (3130)	*Avneknippemose (7210)
	Næringsrig sø (3150)	Rigkær (7230)
	Brunvandet sø (3160)	*Skovbevokset tørvemose (91D0)
	*Aktiv højmose (7110)	*Elle- og askeskov (91E0)
	Nedbrudt højmose (7120)	
	Hængesæk (7140)	* angiver prioriteret naturtype
Arter:	Stor kærguldsmed	

Udpegningsgrundlag for habitatområde H252 Listrup Lyng		
Naturtyper:	Kransnålalge-sø (3140)	*Skovbevokset tørvemose (91D0)
	Brunvandet sø (3160)	*Elle- og askeskov (91E0)
	Hængesæk (7140)	* angiver prioriteret naturtype
Arter:	Stor kærguldsmed	Sumpvindelsnegl

Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde F124 Listrup Lyng		
Arter:	Trane	Rørdrum
	Rød glente	

I Danmark findes tillige 60 naturtyper (lysåben natur, skovtyper, søer, vandløb og marine naturtyper), der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag I, som beskyttede i Natura2000-

områderne. Flere af disse naturtyper er særligt truede (såkaldt prioriterede), hvilket medfører et særligt ansvar for beskyttelsen.

Nærmeste forekomst af terrestriske habitatnaturtyper indenfor Natura 2000-området er kategori 1-naturtyperne 3160 Brunvandet sø og 7230 Riggær, som ligger i Horreby Lyng (H154) og 9110 Bøg på mor, som ligger i Hannenov Skov (H252; F124), se beskrivelse og vurdering i afsnit 1.1.1 og kort 1.

Kommunens vurdering

Den totale deposition af ammoniak fra den ansøgte produktion overstiger ikke bekendtgørelsens fastlagte beskyttelsesniveau for nærmeste ammoniakfølsomme habitatnatur i Natura 2000-området. Kommunen vurderer, at projektet på Sibirien 6 ikke i sig selv påvirker disse naturtyper og dermed arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

Samlet vurderes det, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 175 ikke vil blive negativt påvirket, og dermed at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil påvirke Natura 2000-området væsentligt.

1.1.3 **Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter**

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag IV (kaldet bilag IV-arter) som særlig strengt beskyttet i det naturlige udbredelsesområde ifølge direktivets artikel 12. I Guldborgsund Kommune findes sikkert, med stor sandsynlighed eller er tidligere fundet 25 dyre- og plantearter, som er omfattet af bilag IV (Tabel 5, sidst i dokumentet).

Beskyttelsen indebærer bl.a. forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder og yngle- og/eller rasteområder. Ved godkendelse af projekter skal kommunen vurdere, om projektet beskadiger eller ødelægger yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arterne. Projektet kan kun godkendes, hvis der ikke sker beskadigelse eller ødelæggelse herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder jf. Habitatbekendtgørelsens § 11 og Naturbeskyttelseslovens § 29a.

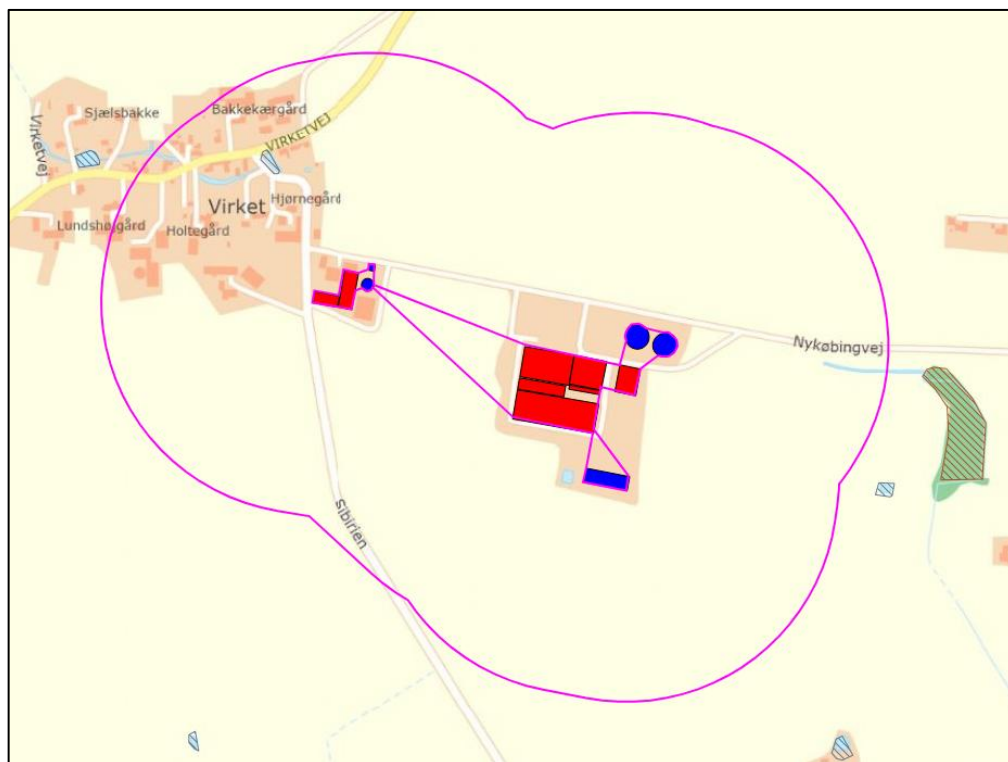
Udover beskyttelseskrævende Bilag IV-arter skal ansøgningen vurderes i forhold til rødlistede og fredede arter. Bilag IV-arternes status i Guldborgsund kommune fremgår af tabel 5, sidst i dokumentet.

Padder

Det følger af Miljøstyrelsens husdyrvejledning at inden for en afstand på 300 m fra stald/lager kan depositionen af kvælstof henføres til punktkilden (stald/lager). Ved større afstande vil en påvirkning fra punktkilden (stald/lager) ikke kunne adskilles fra den diffuse forurening.

Tabel 4. Beregning af ammoniakdepositionen fra husdyrbruget.

	Afstand fra anlæg	Retning	Totaldeposition	Merdeposition nudrift	Merdeposition 8-års drift
Vandhul	Ca. 170 m	NV	0,6 kg NH ₃ -N/år	0,0 kg NH ₃ -N/år	0,1 kg NH ₃ -N/år

Kort 4. Beliggenheden af beskyttede vandhuller (blå skraveret signatur) ved husdyrbruget. Den yderste pink streg angiver afstanden på 300 m fra stalde og gødningslagre.

Indenfor en afstand af 300 m fra husdyrbruget ligger det østlige gadekær i Virket by, se kort 4. En beregning af ammoniakdepositionen fra den ansøgte produktion fremgår af tabel 4. Ifølge Miljøportalens Naturdatabase er gadekæret senest besøgt i juli 2019. Her fremgår det, at gadekæret er næringsrigt, og størstedelen af vandfladen er dækket af liden andemad. Der er registreret nogle almindeligt forekommende vand- og sumpplanter samt den fredede padde Grøn Frø. Det vurderes, at gadekæret er mindre egnet som yngle- og rastested for bilag IV-padder.

Flagermus

Potentielle levesteder for flagermus findes i stalde, lader, træer m.m. En søgning i www.arter.dk viser, at der er registreret 6 flagermusarter (vandflagermus, dværgflagermus, sydfalgermus, bredøret flagermus, troldflagermus og brun flagermus) i skovområderne omkring husdyrbruget (Horreby Lyng, Hannenov Skov, Virket Lyng). (I tabel 5, sidst i dokumentet er der beskrivelser af bilag IV-arter). Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger eller fældning af større træer.

Andre bilag IV-arter, sårbare eller fredede arter

Det vurderes ikke sandsynligt, at der inden for området findes andre bilag IV-arter end padder og flagermus. Endvidere er der ikke kendskab til forekomst af andre sjældne, sårbare eller fredede arter inden for nærområdet til husdyrbruget.

Kommunens vurdering

Bilag IV-padderne kan blive påvirket ved, at deres yngle- og rastesteder kan ændres som følge af merdeposition med kvælstof fra stald og lager. Da den beregnede merdeposition er mindre end 1,0 kg NH₃-N/år medfører det ikke ændringer i gadekæret, jf. Miljøstyrelsens husdyrvejledning. Kommunen vurderer derfor, at det potentielle yngle- og rastested for bilag IV-padder ikke bliver beskadiget eller ødelagt ved gennemførelse af det ansøgte projekt.

Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger, rydning af store træer eller lignende aktiviteter, der kan påvirke yngle- og rastesteder for flagermus. Det vurderes på denne baggrund, at projektet kan gennemføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for arter af flagermus.

Tabel 5. Bilag IV arter i Guldborgsund Kommune, deres forekomst samt påvirkning

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
Brandts flagermus	Registreringerne i Guldborgsund Kommune begrænser sig til fund omkring Gedsergård Arten findes på lokaliteter i Lolland Kommune.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i huse (og træer). Overvintrer i kældre, miner m.v.
Damflagermus	Registreret omkring den nordlige del af Guldborgsund både på Lolland og Falster. En lille bestand, der jager i dette område.	Aktiviteter, der kan påvirke dens overvintrings- og jagtområder. Findes i huse og hule træer nær ved større vandflader, hvor den jager.
Vandflagermus	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens overvintringsområder. Findes i hule træer i nærheden af jagtområderne. Overvintrer i miner, kældre, brønde m.v. Jager over vandflader.
Frynseflagermus	En lokalitet i det østlige Lolland. Viden mangelfuld.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i hule træer, knyttet til skovområder. Overvintrer i miner, kældre m.v.
Troldflagermus	Almindeligt forekommende i kommunen med undtagelse af Nordfalster.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i huse samt hule træer i ældre løvskov.
Dværgflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen. Er især knyttet til løvskovrige områder.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Overvintrer i bygninger og hule træer.
Pipistrelflagermus	Findes på det sydligste af Falster. En lille bestand ved Gedser.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i huse samt hule træer.
Brunflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen. Er især knyttet til gamle løvskove og parker.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Er knyttet til hule træer i løvskov.
Sydflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i bygninger. Stærkt mennesketilknyttet art.

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
Bredøret flagermus	I 2002-2005 registreret ved Søholt og Hamborg Skov, Næsgård, Halskovvænge, Korselitze.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i bygninger, kældre m.v.
Langøret flagermus	Nordøstfalster, Sydfalster, Midt- og Nordøstlolland.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i bygninger og hule træer.
Markfirben	Muligvis forsvundet.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes på åbne, varme, solrige lokaliteter f.eks. vejskråninger, stendiger, kystskrænter og lign.
Stor vandsalamander	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Udsætning af fisk. Findes i lysåbne, ofte vegetationsrige, rene vandhuller.
Løgfrø	Sydøstlige Lolland samt Bøtø reservatet. Findes syd for Grønnegade.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Yngler i lysåbne, vegetationsrige, rene vandhuller. Raster på arealer med løs jord, hvor den kan grave sig ned.
Løvfrø	Evt. omkring Vignæs på Lolland og kysten øst for Kippinge på Falster.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i lysåbne, lavvandede vandhuller, rent vand, rig undervandsvegetation. Raster i brombærbuske, tjørn, gedeblad, slåen m.v.
Springfrø	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder. Udsætning af fisk, ænder. Vandhuller uden fisk. Raster i bunker af sten og kvas i skove, levende hegn m.v.
Strandtudse	Vestlig side af det sydlige Falster samt Bøtø reservatet.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder. Findes i lavvandede, lysåbne, udtørrende vandhuller f.eks. på græssede strandenge.

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
		Raster i åbne områder med lav vegetation f.eks. græssede strandenge. Graver sig ned i jorden.
Grønbroget Tudse	<p>Nordøstfalster, Sydfalster, Midt- og Sydøstlolland.</p> <p>Har tidligere været ret almindelig på Falster, men den er gået stærkt tilbage.</p> <p>Findes omkring Store Musse</p>	<p>Ophør eller ændring af driften i yngleområder. Veje nær ynglesteder.</p> <p>Findes i lysåbne vandhuller med lav vegetation på brinkerne, og f.eks. markoversvømmelser. "Pionerart".</p> <p>Raster på land nær ynglevandhul f.eks. under sten, jordhuller.</p>
Spidssnudet Frø	<p>Almindeligt forekommende i hele kommunen.</p> <p>Registreret i Marielyst og Bøtø Plantage</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder.</p> <p>Findes i vandhuller og søer gerne i sammenhæng med anden natur (eng, mose).</p> <p>Raster i enge, sumpede områder nær ynglestedet.</p>
Grøn mosaikguldmed	<p>Registreret i Korselitze Østerskov i 1912.</p> <p>Bør stadig eftersøges på egnede lokaliteter.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Yngler i søer og damme med Krebseklo.</p>
Stor kærguldmed	Horreby Lyng og Listrup Lyng.	Lever i mindre, brunvandede søer f.eks. næringsfattige tørvegrave. Beskyttede lokaliteter med sol og læ.
Lys skivevandkalv	<p>Formentlig forsvundet.</p> <p>Registreret i 1975 i Horreby Lyng.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Lever i store og små søer med rent, klart - brunligt vand.</p>
Bred vandkalv	<p>Formentlig forsvundet.</p> <p>Registreret i 1976 i Horreby Lyng.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Lever i rene søer med klart eller svagt brunt vand og med bestande af større vårfuelarver. F.eks. skovsøer.</p>
Eremit	Krenkerup Haveskov og Maltrup Skov på Lolland.	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Lever i gamle løvtræer med smuldfyldte huller. I skove, parker.</p>
Mygblomst	<p>Tidligere registreret i Idalund Teglværk, Hanemose, Kartoffe Mose og Radsted Mose.</p> <p>Seneste fund mindst 30 år tilbage.</p>	Tilgroning, vandstandssænkning.